

RAPORT O STANIE GMINY TURAWA

ZA ROK 2024

Spis treści

1. INFORMACJE OGÓLNE.....	7
1.1. Charakterystyka gminy.....	7
1.2 Władze lokalne	7
1.3 Jednostki organizacyjne Gminy Turawa.....	10
1.4 Sołectwa gminy Turawa	11
1.5. Demografia	11
1.6. Działalność gospodarcza	21
1.7. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	24
2. FINANSE GMINY	26
2.1 Wykonanie budżetu Gminy	26
2.2. Realizacja funduszu sołeckiego	30
2.3. Informacja o realizacji Inicjatywy Marszałkowskiej.....	35
2.4. Informacja o realizacji inwestycji oraz projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych	38
3. SPÓŁKI KOMUNALNE	55
3.1. Działalność spółki w zakresie dostarczania wody:.....	55
3.2. Działalność spółki w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków:.....	57
3.3. Sieć kanalizacyjna	58
3.4. Prace remontowe i konserwacyjne na sieciach.....	58
3.5. Inwestycje w spółce.....	58
4. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI, GOSPODARKA LEŚNA I ROLNICTWO	53
4.1 Sprzedaż nieruchomości	53
4.2 Nabywanie nieruchomości	54
4.3 Podziały nieruchomości.....	54
4.4 Dzierżawa, najem nieruchomości.....	54
4.5 Zarządzanie obiektami komunalnymi	56
4.6 Gospodarka mieszkaniowa	56
4.7 Rolnictwo.....	57
4.8 Gospodarka leśna na terenie Gminy w 2024 r.	58
4.9. Opłata adiacencka.....	61
5. PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	61

5.1 Decyzje o warunkach zabudowy	62
5.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Turawa.....	62
5.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	63
5.4 Opinie wstępnych podziałów nieruchomości	66
5.5 Zaświadczenia.....	67
6. OCHRONA ŚRODOWISKA I GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYM.....	67
6.1 Ochrona środowiska	67
6.2 Edukacja ekologiczna w Gminie Turawa	76
6.3 Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.....	80
6.4 Gospodarka odpadami komunalnymi	81
6.5 Charakterystyka najważniejszych zrealizowanych projektów dotyczących ochrony środowiska w 2024 r.....	91
7. OPIEKA NAD ZABYTKAMI I INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	93
7.1 Zabytki o najważniejszym znaczeniu dla Gminy	94
7.2 Zabytki ruchome.....	94
7.3 Zabytki archeologiczne.....	95
7.4 Infrastruktura drogowa	95
8. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	96
9. INFORMACJA O REALIZACJI UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ GMINY TURAWA W 2024 R.	107
10. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	116
11. KULTURA, PROMOCJA I SPORT	121
12. BIBLIOTEKI.....	151
13. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TURAWIE	154
13.1 Zasady funkcjonowania.....	154
13.2 Zasady udzielania pomocy	156
13.2.1 Zasiłek stały.....	157
13.2.2 Zasiłek okresowy.....	158
13.2.3 Zasiłki celowe i specjalne celowe.....	158
13.2.4 Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028	158
13.2.5 Domy pomocy społecznej.....	159
13.2.6 Opieka wytnieniowa	161

13.2.7 Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	162
13.4 „Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – etap ii”	164
13.5 Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	165
13.5.1 Asystent rodziny	165
13.5.2 Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna	166
13.5.3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	166
13.5.4 Prowadzenie interdyscyplinarnego punktu konsultacyjnego dostępnego dla wszystkich rodzin mieszkających w gminie	166
13.6 Ustawa o świadczeniach rodzinnych	167
13.6.1 Fundusz alimentacyjny	169
13.6.2 Dłużnicy alimentacyjni	169
13.7. Inne zadania realizowane przez GOPS	170
13.7.1 Czyste powietrze	170
13.7.2 Dodatek mieszkaniowy	170
13.7.3 Bon energetyczny	171
13.7.4 Dodatek węglowy	171
13.7.5 Dodatek osłonowy	171
13.7.6 Refundacja podatku vat – dodatek gazowy	171
13.7.7 Stypendium szkolne	171
13.7.8 Karta dużej rodziny	172
13.7.9 Opolska karta rodziny i seniora	172
14. OŚWIATA GMINY TURAWA W 2024 R.	172
14.1 Dożywianie uczniów	173
14.2 Dowóz uczniów	173
14.3 Stypendium Wójta Gminy Turawa	173
14.5 Wydatki na oświatę	176
14.6 Informacja o działalności Gminnego Żłobka „Promyczki”	178
15. PUBLICZNY TRANSPORT GMINNY	180
16. WYBORY	186
16.1 Wybory samorządowe	186
16.2 Wybory do Parlamentu Europejskiego	187

PODSUMOWANIE	188
--------------------	-----

Szanowni Mieszkańcy Gminy Turawa,

Z przyjemnością przedstawiamy Raport o stanie Gminy Turawa za rok 2024. Dokument ten stanowi podsumowanie działań podejmowanych przez nasz samorząd w minionym roku, obejmując najważniejsze obszary funkcjonowania Gminy Turawa – od finansów publicznych, przez inwestycje infrastrukturalne, ochronę środowiska, edukację i opiekę społeczną, po rozwój lokalnej społeczności oraz promocję turystyki.

Rok 2024 był czasem intensywnej pracy oraz kontynuacji wielu projektów mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców i wzmocnienie potencjału rozwojowego naszej gminy.

Raport ten został opracowany zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym i ma na celu nie tylko przedstawienie faktów i danych, ale także umożliwienie Państwu rzetelnej oceny pracy władz lokalnych. Jesteśmy przekonani, że transparentność i otwartość to fundamenty silnej i otwartej wspólnoty samorządowej.

Gorąco zachęcam do zapoznania się z poniższym dokumentem i jestem głęboko przekonany, że jego treść utwierdzi Państwa w przekonaniu, że 2024 rok był dla Gminy Turawa owocny w szereg działań o charakterze społecznym i infrastrukturalnym. Serdecznie zapraszam do lektury tego dokumentu i dyskusji na jego temat.

Dominik Pikos
Wójt Gminy Turawa

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Charakterystyka gminy

Gmina Turawa położona jest w środkowo-wschodniej części województwa, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Opola i stanowi część Powiatu Opolskiego. Zajmuje 171 km² powierzchni, liczy 11 wsi, które łącznie zamieszkuje ok. 9,5 tys. mieszkańców. Siedzibą gminy od 1945 jest Turawa.

Obszar Gminy Turawa należy do dorzecza Odry i odznacza się dobrze rozwiniętą siecią wód powierzchniowych. Głównym ciekim odwadniającym jest Mała Panew, prawobrzeżny dopływ Odry. W latach trzydziestych XX wieku tereny leśne regionu turawskiego wzbogacono o wybudowane zbiorniki wodne. W dolnym brzegu Malej Panwi wybudowano zapórę o wysokości 13 m i sztuczny zbiornik wodny o pojemności 108 mln m³. W ten oto sposób powstało Jezioro Duże. Do jego budowy użyto miejscowe surowce tj. il i żwir. Powstałe w ten sposób wyrobiska utworzyły kolejne zbiorniki: Jezioro Średnie, Jezioro Małe i Jezioro Srebrne. Wody zajmują przeszło 12% powierzchni gminy, a Turawa i jej okoliczne wsie stały się rejonem turystyczno-wypoczynkowym.

Ponad połowę powierzchni gminy zajmują lasy należące do Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawsko-Turawskich.

Jezioro Duże wchodzi w skład ostoi przyrody NATURA 2000. Ze względu na znaczne zróżnicowanie siedlisk, akwen ten obfituje w interesujące zbiorowiska roślinne, a także w chronione oraz rzadkie gatunki roślin i zwierząt.

Gmina Turawa jest członkiem Stowarzyszenia Kraina Dinozaurów oraz Aglomeracji Opolskiej. Graniczy z gminami: Chrzastowice, Lasowice Wielkie, Łubniany, Opole, Ozimek i Zębówice.

1.2 Władze lokalne

Kadencja Rady Gminy Turawa 2018–2023 zakończyła się zgodnie z terminem tj. 30 kwietnia 2024 r. Rada Gminy Turawa liczy 15 Radnych. Przewodniczącym Rady Gminy Turawa w kadencji 2018-2023 wybrany został Robert Sobczyk. Funkcje Wiceprzewodniczących Rady Gminy pełnili: Iwona Duda i Jerzy Farys.

Przy Radzie Gminy Turawa działały 4 Komisje Stałe:

Komisja Rewizyjna w składzie:

Wieczorek Róża – przewodnicząca komisji

Warzecha Leonard – członek komisji

Jonczyk Daniel – członek komisji

Śliwa Benedykt – członek komisji

Bochański Michał – członek komisji.

Komisja Ładu, Porządku i Rolnictwa w składzie:

Warzecha Leonard – przewodniczący komisji

Moczko Sebastian – członek komisji

Netter Krzysztof – członek komisji

Golla Marek – członek komisji

Wieczorek Krystyna – członek komisji

Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Partnerstwa w składzie:

Farys Jerzy – przewodniczący komisji

Czech Barbara – członek komisji

Duda Iwona – członek komisji

Buczek Aneta – członek komisji

Pikos Artur – członek komisji

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie:

Czech Barbara – przewodnicząca komisji

Wieczorek Krystyna – członek komisji

Wieczorek Róża – członek komisji

Kadencja Rady Gminy Turawa 2024–2029 rozpoczęła się 6 maja 2024 roku uroczystą sesją Rady Gminy Turawa, stanowiącą inaugurację nowej kadencji. Głównymi punktami obrad było zaprzysiężenie Wójta Gminy Turawa oraz radnych IX kadencji. Dokonano wyboru Przewodniczącej Rady Gminy, która została Pani Iwona Duda oraz Wiceprzewodniczących Benedykt Śliwa oraz Krystynę Wieczorek.

Zgodnie z porządkiem obrad, nowo wybrani radni złożyli ślubowanie.

Skład Rady Gminy Turawa prezentuje się następująco:

1. Bochański Michał (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
2. Buczek Aneta (KWW ZIEMII TURAWSKIEJ)
3. Duda Iwona (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
4. Farys Jerzy (KWW SZANSE GMINY TURAWA)
5. Jonczyk Daniel (KWW ZIEMII TURAWSKIEJ)
6. Klotka Sebastian (KWW KLOTKA SEBASTIAN – ZAWADA, WSPÓŁPRACA)
7. Kornek–Gancarek Mariola (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
8. Labisz Marianna (KWW ŚLĄZCY SAMORZĄDOWCY)

9. Lasak Mariusz (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
10. Loch Bernard (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
11. Moczko Sebastian (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
12. Śliwa Benedykt (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
13. Światała Kamil (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
14. Twardawski Rafał (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)
15. Wieczorek Krystyna (KWW DOMINIK PIKOS WSPÓLNIE MOŻEMY WIĘCEJ)

Na kolejnej sesji Rady Gminy Turawa Nr II/2024 w dniu 10.05.2024 radni gminy podjęli uchwałę w sprawie powołania i ustalenia składów osobowych stałych komisji Rady Gminy Turawa oraz wyboru przewodniczących poszczególnych komisji:

Komisja Rewizyjna:

Michał Bochański – przewodniczący komisji

Mariusz Lasak – członek komisji

Bernard Loch – członek komisji

Rafał Twardawski – członek komisji

Daniel Jonczyk – członek komisji

Zakres działania Komisji Rewizyjnej obejmuje m.in. opiniowanie wykonania budżetu gminy, występowanie z wnioskiem w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, kontrola i analiza realizacji zadań finansowanych z budżetu Gminy, monitorowanie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań przyjętych w planie inwestycyjnym gminy, a także wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie rozpatrywania skarg.

Komisja Ładu, Porządku i Rolnictwa:

Sebastian Moczko – przewodniczący komisji

Sebastian Klotka – członek komisji

Krystyna Wieczorek – członek komisji

Michał Bochański – członek komisji

Marianna Labisz – członek komisji

Zakres działania Komisji Ładu, Porządku i Rolnictwa obejmuje: bezpieczeństwo publiczne, gospodarkę gruntami, łowiectwo i gospodarkę leśną, ochronę środowiska naturalnego, kanalizację sanitarną, gospodarkę odpadami komunalnymi, gospodarkę

przestrzenną gminy, utrzymanie porządku i czystości w sołectwach, ochronę przeciwpożarową, gospodarkę wodną i meliorację, utrzymanie dróg gminnych.

Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Partnerstwa:

Benedykt Śliwa – przewodniczący komisji

Jerzy Farys – członek komisji

Mariola Kornek – Gancarek – członek komisji

Kamil Świtała – członek komisji

Aneta Buczek – członek komisji

Zakres działania Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Partnerstwa obejmuje: edukację szkolno-przedszkolną; politykę i pomoc społeczną, ochronę dziedzictwa narodowego, sport, rekreację i turystykę, partnerstwo międzygminne, profilaktykę i ochronę zdrowia, promocję gminy.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

Mariusz Lasak – przewodniczący komisji

Mariola Kornek – Gancarek – członek komisji

Sebastian Moczko – członek komisji

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

1.3 Jednostki organizacyjne Gminy Turawa

- Urząd Gminy Turawa
- Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół (GZEAS)
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Turawie
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Osowcu (z oddziałem przedszkolnym)
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zawadzie
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Ligocie Turawskiej (z oddziałem przedszkolnym w Zakrzowie Turawskim)
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bierdzanach
- Publiczne Przedszkole w Turawie
- Publiczne Przedszkole w Kotorzu Małym
- Publiczne Przedszkole w Węgrach
- Publiczne Przedszkole w Zawadzie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie.

1.4 Sołectwa gminy Turawa

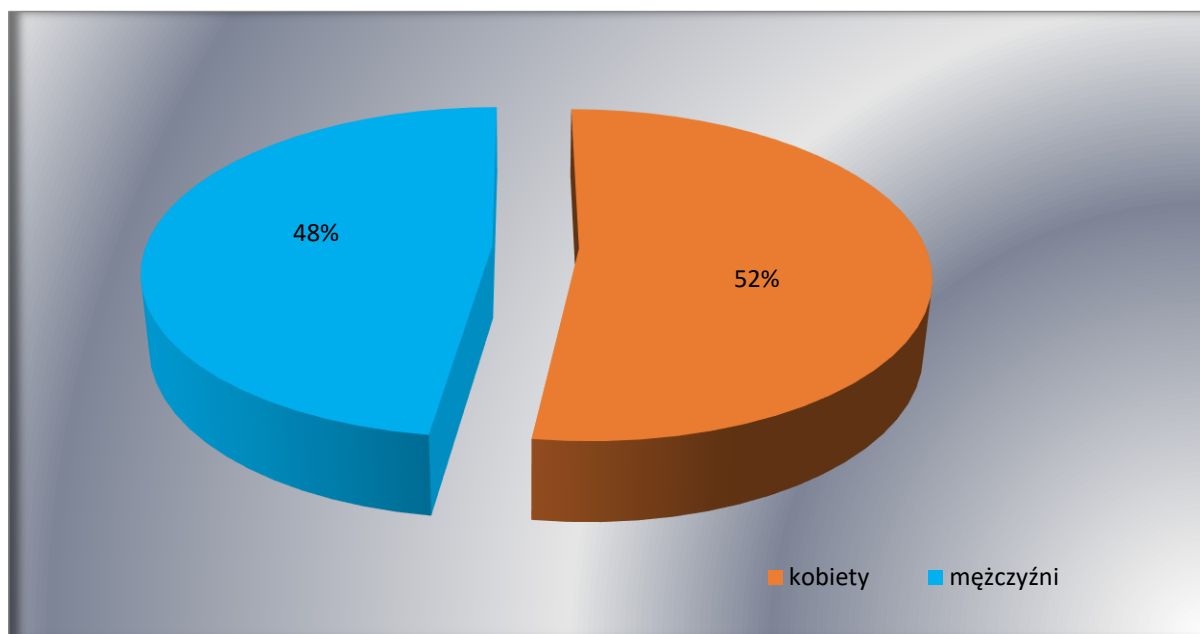
W skład Gminy Turawa wchodzi jednaście sołectw:

- Bierdzany - 1593,93 ha
- Kadłub Turawski - 755,76 ha
- Kotórz Mały - 1395,76 ha
- Kotórz Wielki - 956,05 ha
- Ligota Turawska - 2498,40 ha
- Osowiec - 1460,45 ha
- Rzędów - 1045,57 ha
- Turawa - 4297,82 ha
- Węgry - 660,35 ha
- Zakrzów Turawski - 1237,97 ha
- Zawada z Osiedlem Zawada - 1223,45 ha

1.5. Demografia

Gmina Turawa położona jest w środkowej części województwa opolskiego, na północny wschód w odległości 15 km od Opola. W jej skład wchodzi 11 sołectw: Bierdzany, Kadłub Turawski, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Ligota Turawska, Osowiec (z przysiółkiem Trzęsina), Rzędów, Turawa (z przysiółkiem Marszałki), Węgry, Zakrzów Turawski, Zawada.

Liczba mieszkańców Gminy Turawa na koniec 2024 roku wynosiła **9444** mieszkańców, oznacza to, że populacja gminy w czasie ostatniego roku zwiększyła się o 47 osób.

kobiety stanowiły **4919** mieszkańców czyli – 52% ogółu,
mężczyźni stanowili **4525** mieszkańców – 48% ogółu.

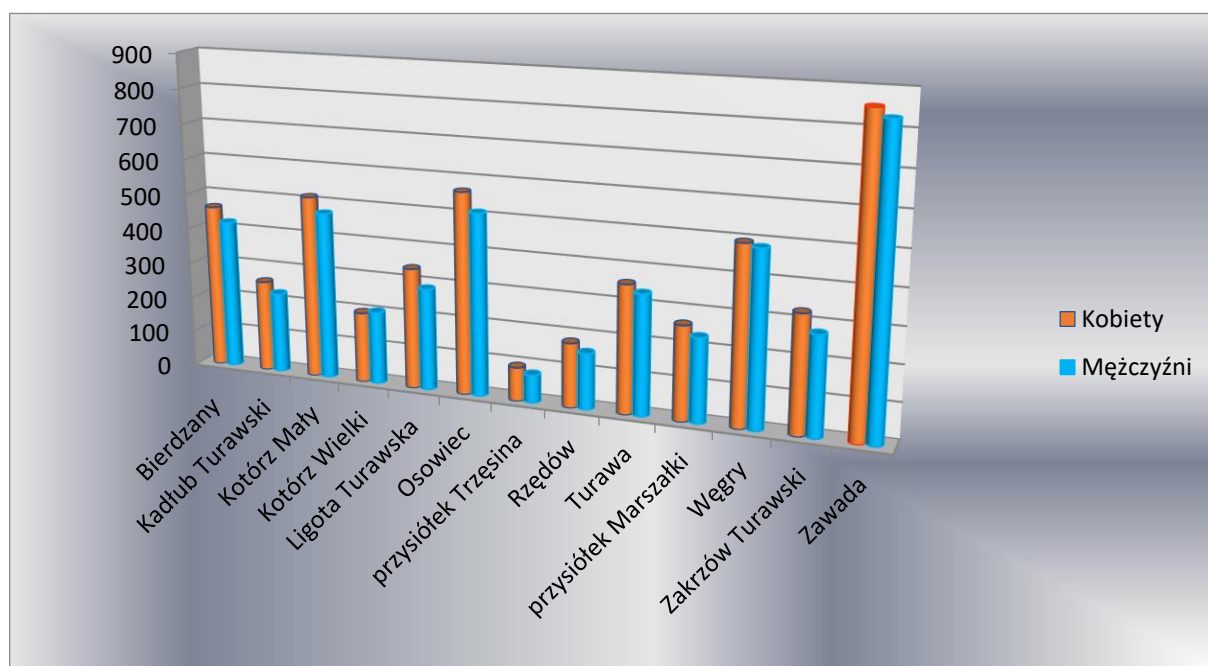
Struktura mieszkańców Gminy Turawa uwzględniająca podział kobiet i mężczyzn według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Zestawienie przedstawiające statystykę mieszkańców z podziałem na płeć według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Miejscowość/ przysiółek	Kobiety	Mężczyźni
Bierzany	462	421
Kadłub Turawski	258	227
Kotórz Mały	515	472
Kotórz Wielki	199	205
Ligota Turawska	340	287

Osowiec	566	512
przysiółek Trzęsina	95	78
Rzędów	181	157
Turawa	358	336
przysiółek Marszałki	264	235
Węgry	496	486
Zakrzów Turawski	329	278
Zawada	856	831
RAZEM	4919	4525

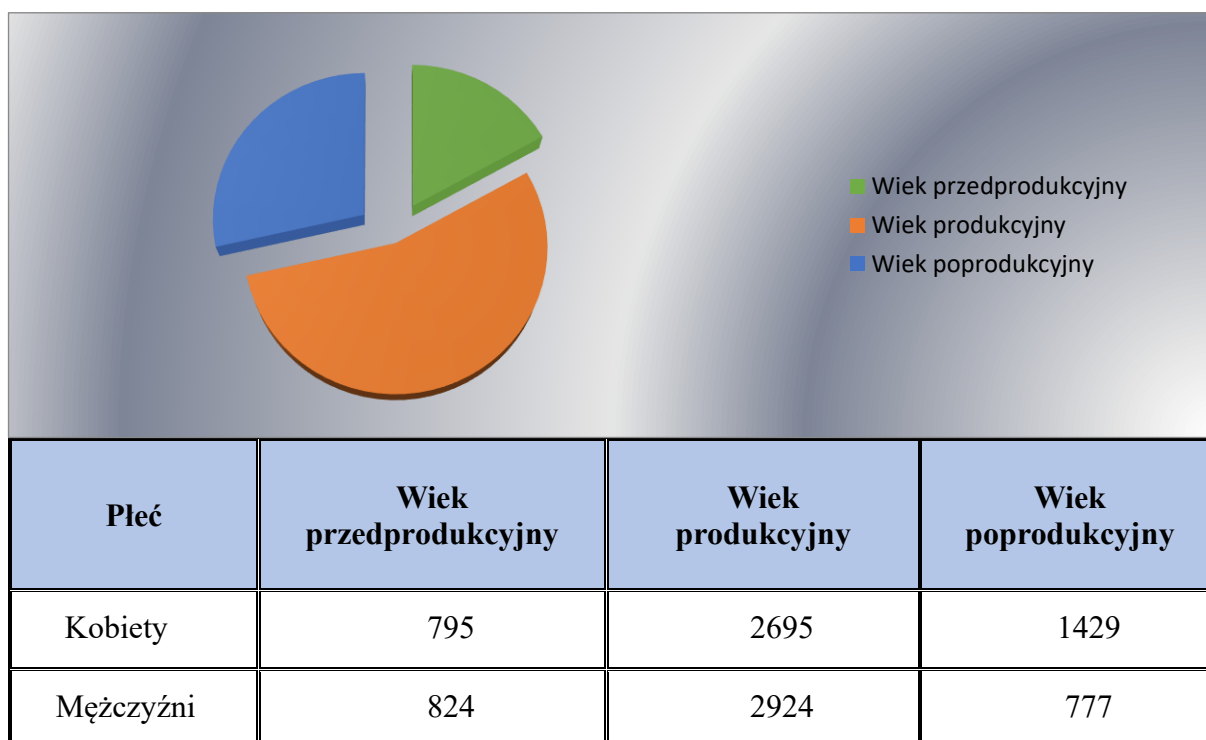
Wykres obrazujący statystykę mieszkańców według płci z podziałem na miejscowości w ujęciu graficzny według stan na dzień 31.12.2024 r.

Mieszkańcy Gminy Turawa według ekonomicznych grup wieku na dzień 31 grudnia 2024 r.:

- wiek przedprodukcyjny (dzieci i młodzież do 19 roku życia) stanowią 17% ogółu mieszkańców,
- wiek produkcyjny (kobiety w wieku do 60 roku życia i mężczyźni w wieku do 65 roku życia) stanowią 55 % ogółu mieszkańców,

- wiek poprodukcyjny (kobiety od 60 roku życia i mężczyźni od 65 roku życia) stanowią 28% ogółu mieszkańców.

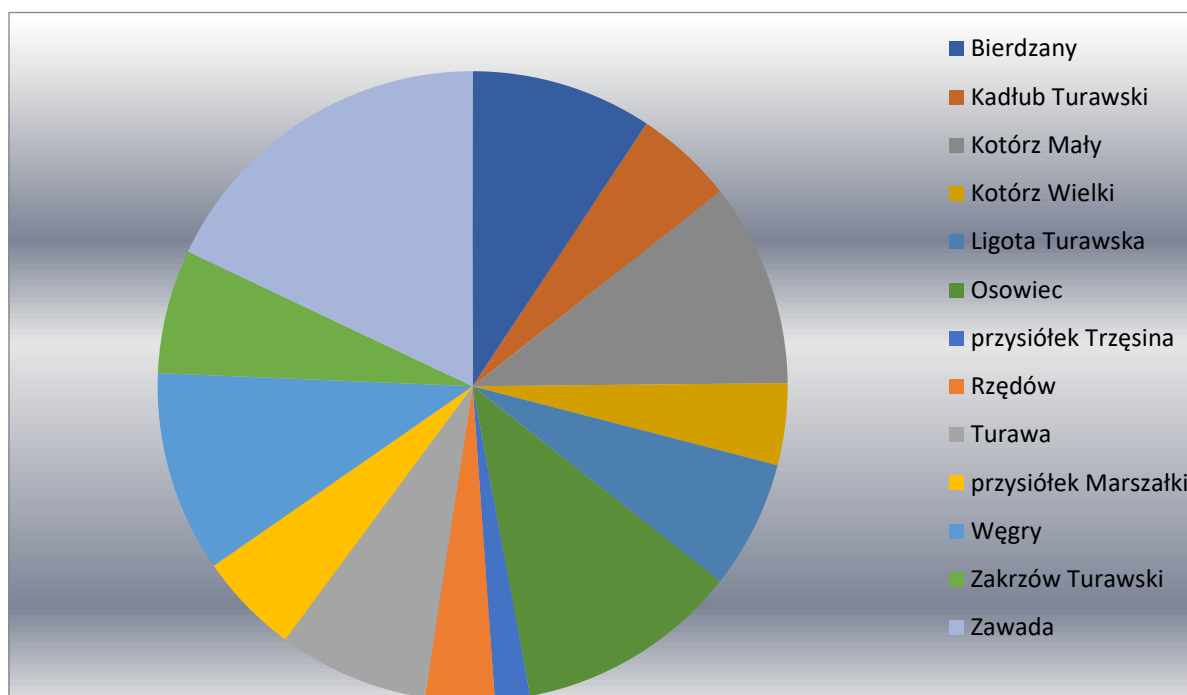

Ewidencja osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy na podstawie prowadzonego przez Gminę Turawa rejestru mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.:

Miejscowość/ przysiółek	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy
Bierdzany	883	16	899
Kadlub Turawski	486	4	490
Kotórz Mały	988	21	1009
Kotórz Wielki	405	0	405
Ligota Turawska	627	9	636
Osowiec	1078	25	1105
przysiółek Trzęsina	173	1	174
Rzędów	339	4	343
Turawa	695	49	744

przysiółek Marszałki	499	5	504
Węgry	982	13	995
Zakrzów Turawski	607	7	614
Zawada	1682	53	1735
RAZEM	9444	206	9650

Podział obrazujący liczbę osób zameldowanych na terenie Gminy Turawa w ujęciu graficznym:

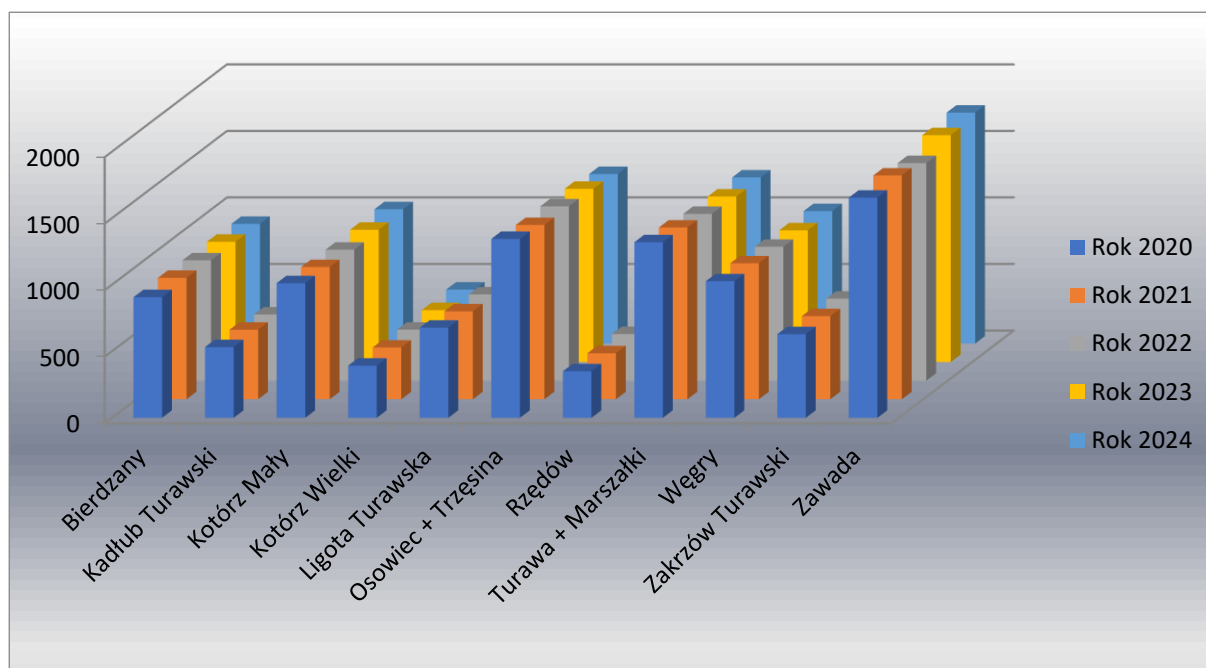

Statystyka osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy w poszczególnych miejscowościach na terenie Gminy Turawa w latach 2020-2024:

Miejscowość	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Bierdzany	906	912	904	904	899
Kadłub Turawski	531	522	497	501	490
Kotórz Mały	1011	993	984	994	1009
Kotórz Wielki	392	388	383	390	405
Ligota Turawska	677	660	648	646	636

Osowiec + Trzęsina	1344	1309	1310	1302	1274
Rzędów	349	345	350	342	343
Turawa + Marszałki	1319	1290	1253	1244	1248
Węgry	1026	1021	1006	990	995
Zakrzów Turawski	628	624	616	616	614
Zawada	1654	1681	1635	1705	1735
RAZEM	9837	9745	9586	9634	9650

Zestawienie osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy w poszczególnych miejscowościach na terenie Gminy Turawa na przestrzeni lat 2010-2024 w ujęciu graficznym

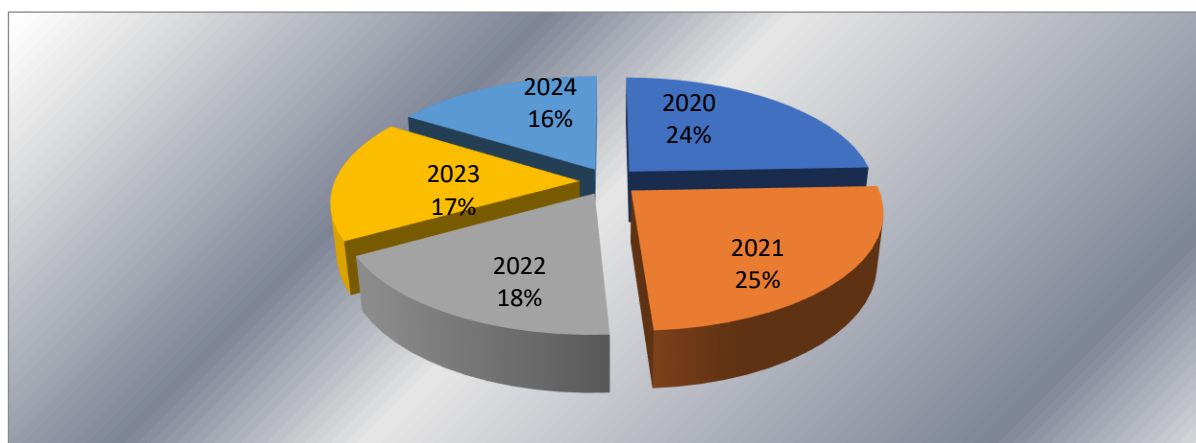
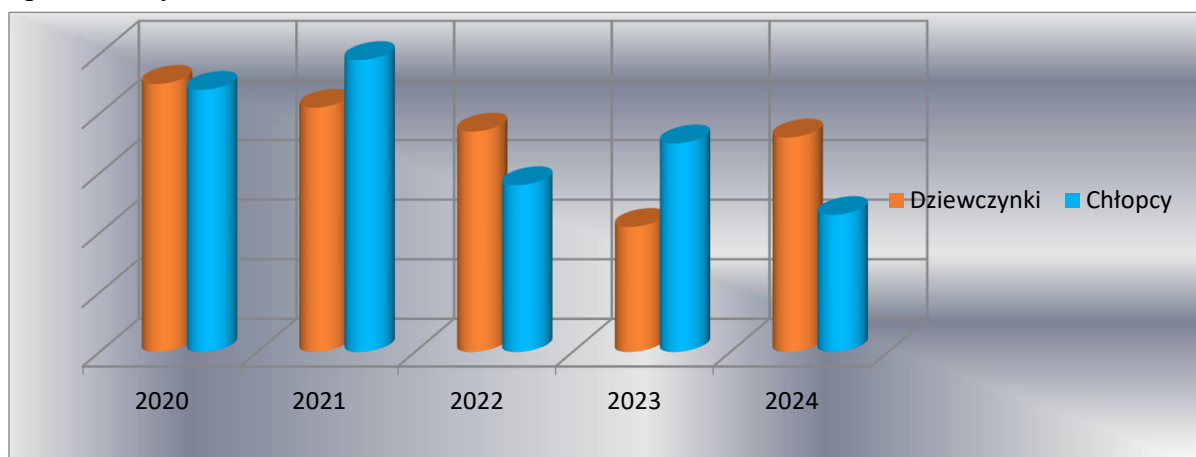
Statystyka przedstawiająca zakres urodzeń, małżeństw i zgonów na terenie Gminy Turawa prowadzona na podstawie rejestru mieszkańców w latach 2020 – 2024.

Urodzenia na terenie Gminy Turawa.

W 2024 roku urodziło się 59 dzieci – mieszkańców Gminy Turawa, w statystyce urodzeń przeważała płeć żeńska – urodziło się 36 dziewczynek i 23 chłopców.

Rok urodzenia	Dziewczynki	Chłopcy	Liczba urodzeń
2020	45	44	89
2021	41	49	90
2022	37	28	65
2023	21	35	62
2024	36	23	59

Schemat obrazujący statystykę urodzeń na terenie Gminy Turawa w ujęciu graficznym i procentowym:

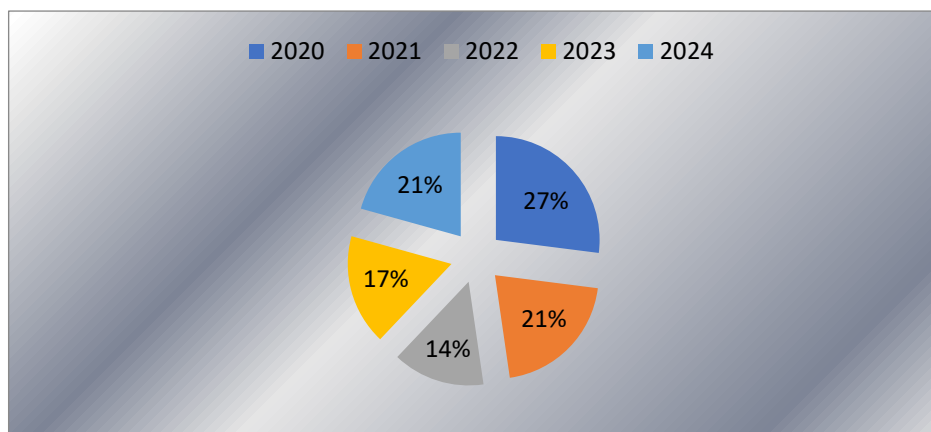
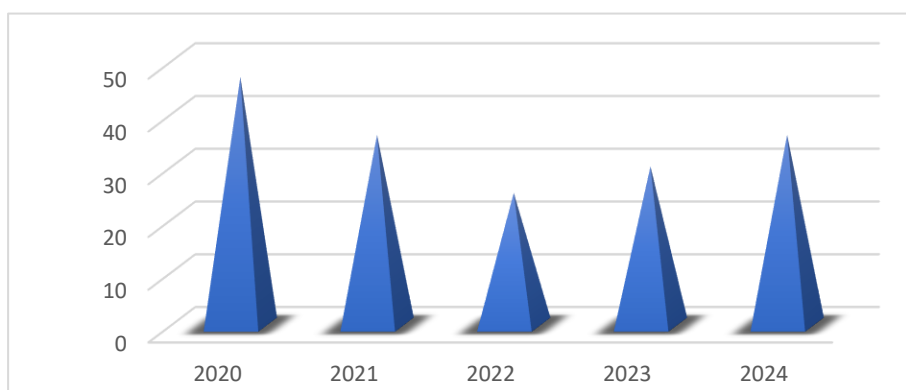

Małżeństwa na terenie Gminy Turawa.

W 2024 roku związek małżeński zawarło 36 par z Gminy Turawa, statystyka znacznie zwiększyła się w porównaniu do dwóch poprzednich lat.

Rok zawarcia związku małżeńskiego	Liczba małżeństw
2020	47
2021	36
2022	25
2023	30
2024	36

Schemat obrazujący statystykę małżeństw na terenie Gminy Turawa w ujęciu graficzny i procentowy:

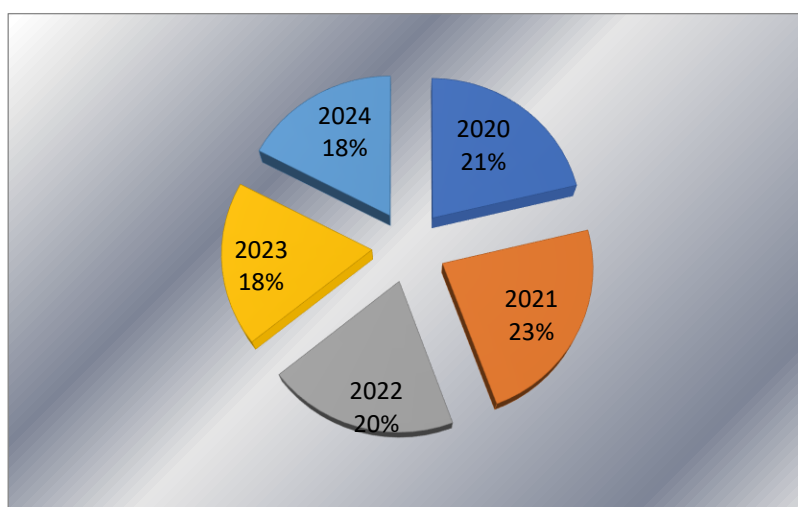
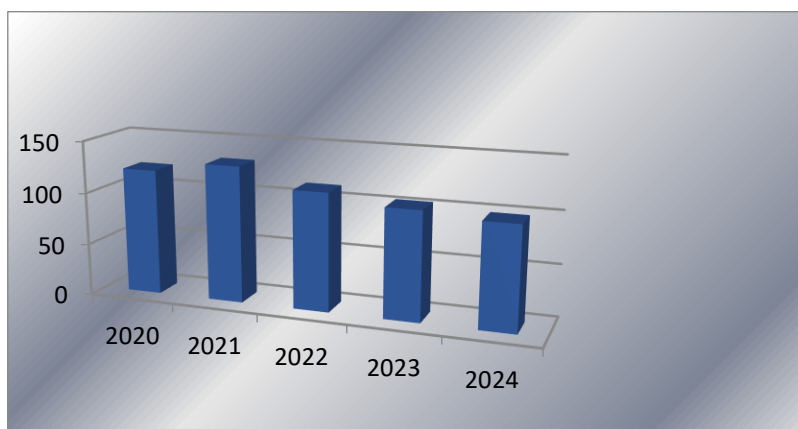

Liczba zgonów na terenie Gminy Turawa.

Analiza danych demograficznych obejmuje również informacje o liczbie zgonów. W 2024 roku zmarło 99 mieszkańców Gminy Turawa, to znacznie mniej osób w porównaniu do lat ubiegłych.

Rok zgonu	Liczba zgonów
2020	121
2021	131
2022	113
2023	104
2024	99

Schemat obrazujący statystykę zgonów na terenie Gminy Turawa w ujęciu graficznym i procentowym:

**Statystyka zarejestrowanych zdarzeń w Urzędzie Stanu Cywilnego
w Turawie na koniec 2024 r.**

Liczba urodzeń:

- zarejestrowano 17 aktów urodzeń dzieci,
- które przyszły na świat poza granicami Polski;

Liczba zawartych małżeństw:

- zarejestrowano: 41 małżeństw,
- w tym:
- 21 ślubów cywilnych,
- 13 ślubów konkordatowych
- 7 transkrypcji.

Liczba zgonów:

- zarejestrowano 35 aktów zgonu, w tym 2 transkrypcje.

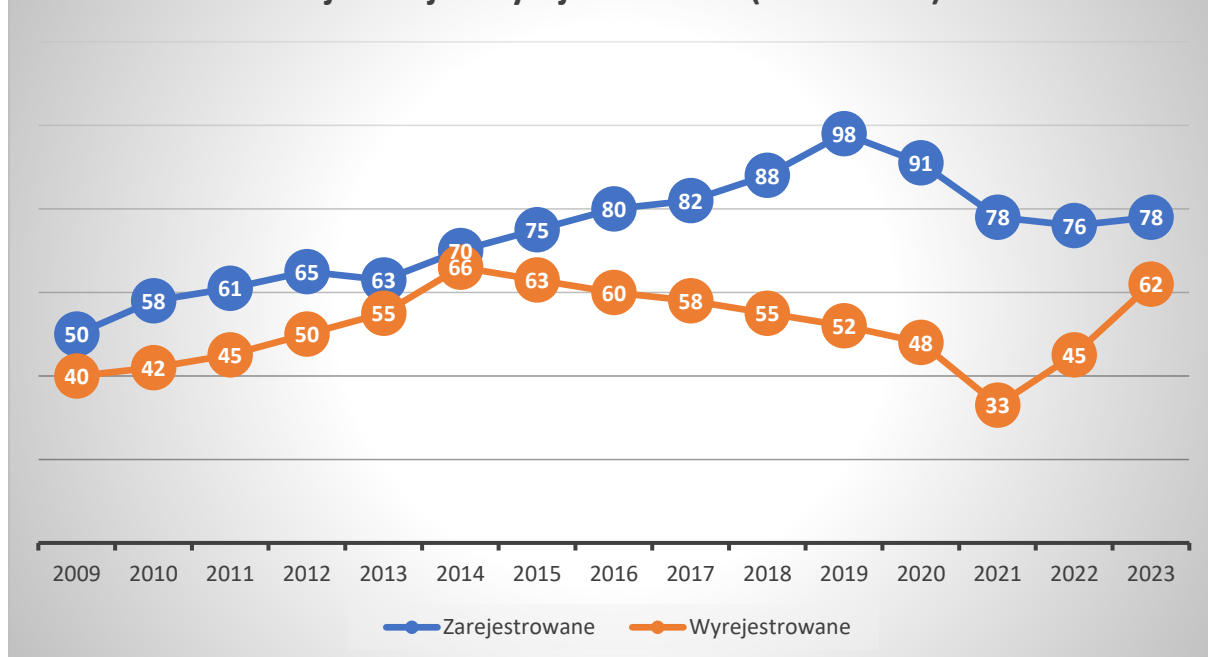
W 2024 roku zostały złożone wnioski dla 33 par małżeńskich, które zawarły związek małżeński w 1974 roku o uhonorowanie Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

1.6. Działalność gospodarcza

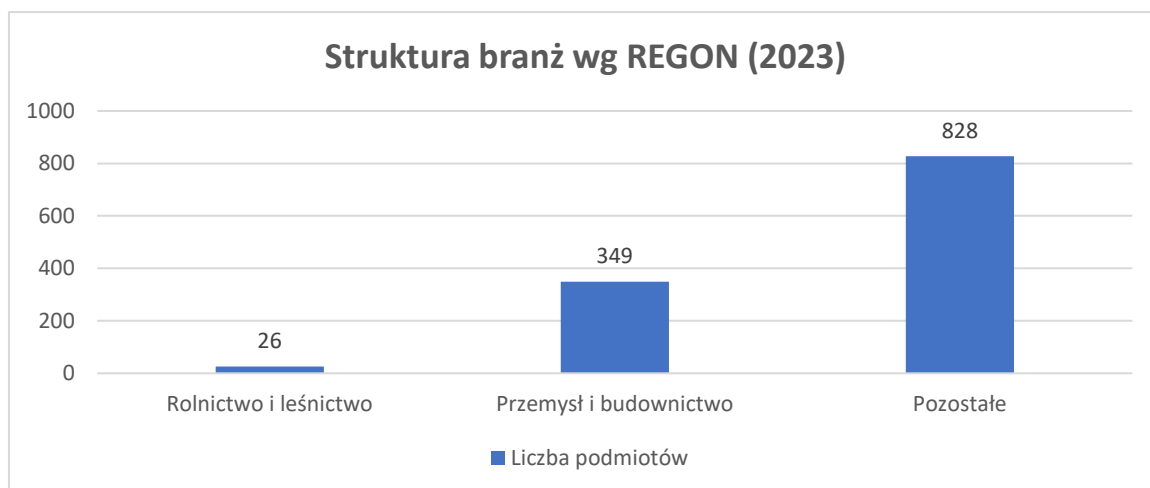
Na koniec 2024 roku w rejestrze REGON w gminie Turawa figurowały 1 203 podmioty gospodarki narodowej. Zdecydowaną większość z nich – aż 986 – stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, co świadczy o dominacji mikroprzedsiębiorczości i jednoosobowej aktywności gospodarczej na terenie gminy.

W ciągu roku 2024 zarejestrowano 78 nowych podmiotów, a 62 zostały wyrejestrowane. Bilans ten wskazuje na utrzymującą się aktywność gospodarczą mieszkańców, choć z tendencją do niewielkiego spowolnienia w stosunku do rekordowego roku 2021, w którym zarejestrowano aż 98 podmiotów. Najmniejszą liczbę rejestracji odnotowano w roku 2009 (50 podmiotów), natomiast największą liczbę wyrejestrowań

Rejestracje i wyrejestrowania (2009–2023)

Struktura branż wg REGON (2023)

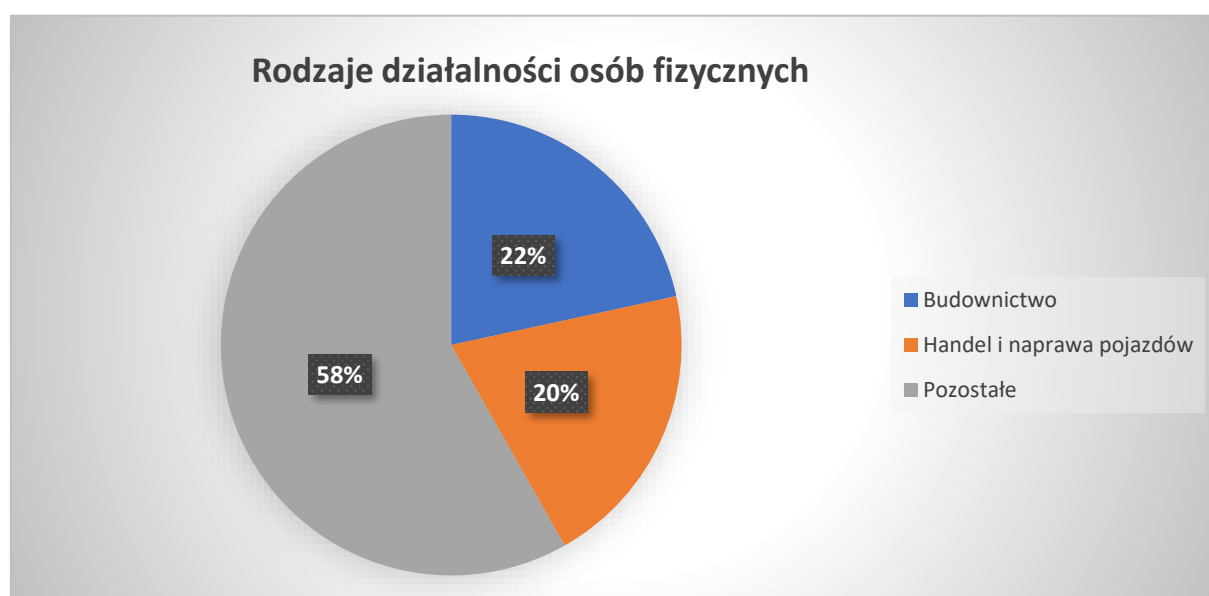
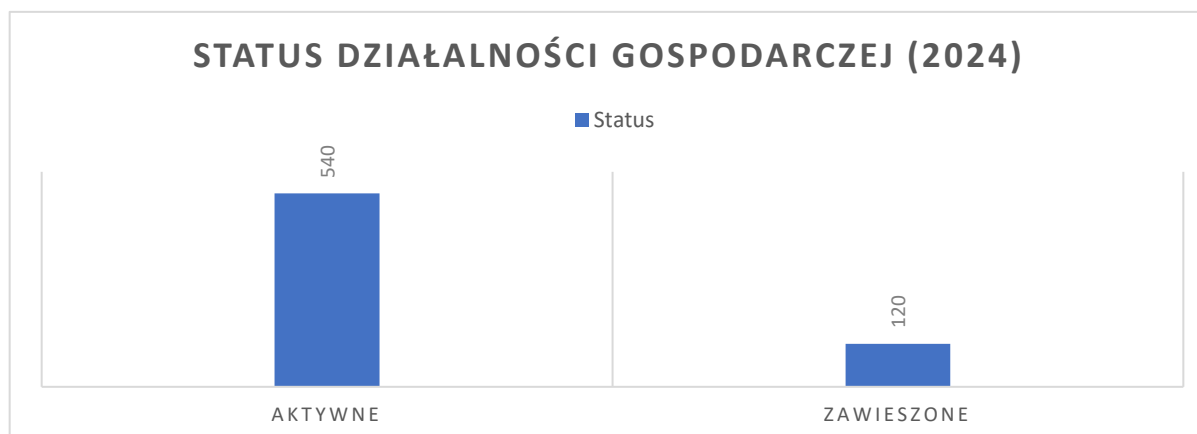
Analiza rejestru REGON pokazuje, że:

- 2,2% podmiotów prowadzi działalność związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (26 podmiotów),
- 29,0% działa w sektorze przemysłu i budownictwa (349 podmiotów),
- 68,8% należy do pozostałych kategorii działalności gospodarczej (828 podmiotów), obejmujących głównie usługi.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą dominują dwie główne branże:

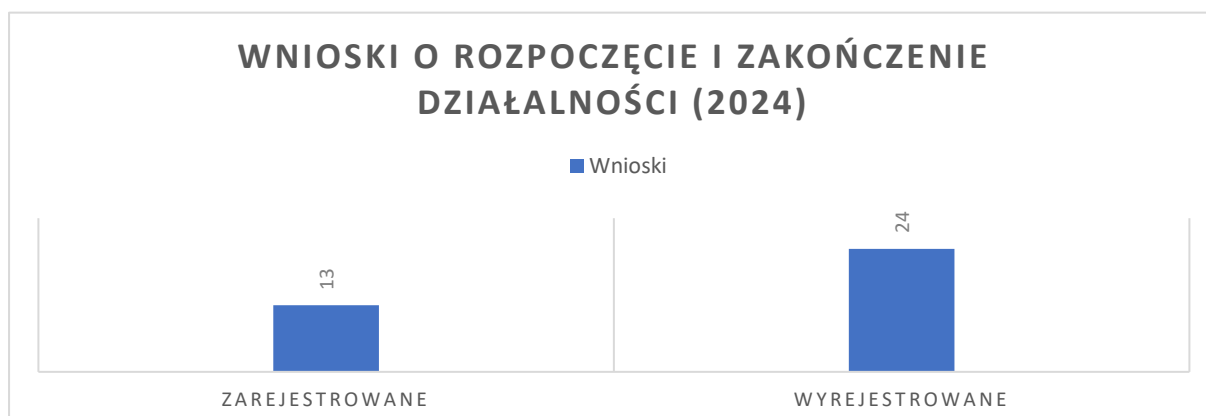
- Budownictwo – 21,6%,
- Handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych – 20,2%.

Świadczy to o znacznym udziale usług budowlanych i handlowych w lokalnej strukturze gospodarczej.

Struktura własnościowa i zatrudnienia

Spośród podmiotów posiadających osobowość prawną najliczniejszą grupę (67 jednostek) stanowią spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Struktura zatrudnienia potwierdza mikroprzedsiębiorczy charakter lokalnej gospodarki – 1 177 zarejestrowanych firm zatrudniało od 0 do 9 pracowników.

Dane CEIDG za 2024 rok (stan bieżący)

Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) w 2024 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z głównym miejscem prowadzenia działalności na terenie gminy Turawa wyniosła 1 201. Wśród nich:

540 podmiotów posiadało status aktywny,

120 podmiotów miało status zawieszony.

W ciągu roku złożono 13 wniosków o rozpoczęcie działalności oraz 24 wnioski o zakończenie prowadzenia działalności gospodarczej.

Wnioski końcowe

Dane statystyczne pokazują, że gospodarka gminy Turawa opiera się przede wszystkim na mikroprzedsiębiorstwach i działalności indywidualnej. Najczęściej wybierane branże to budownictwo oraz handel i naprawa pojazdów. Pomimo pewnych wahań liczby rejestracji i wyrejestrowań, lokalna aktywność gospodarcza pozostaje stosunkowo stabilna.

1.7. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

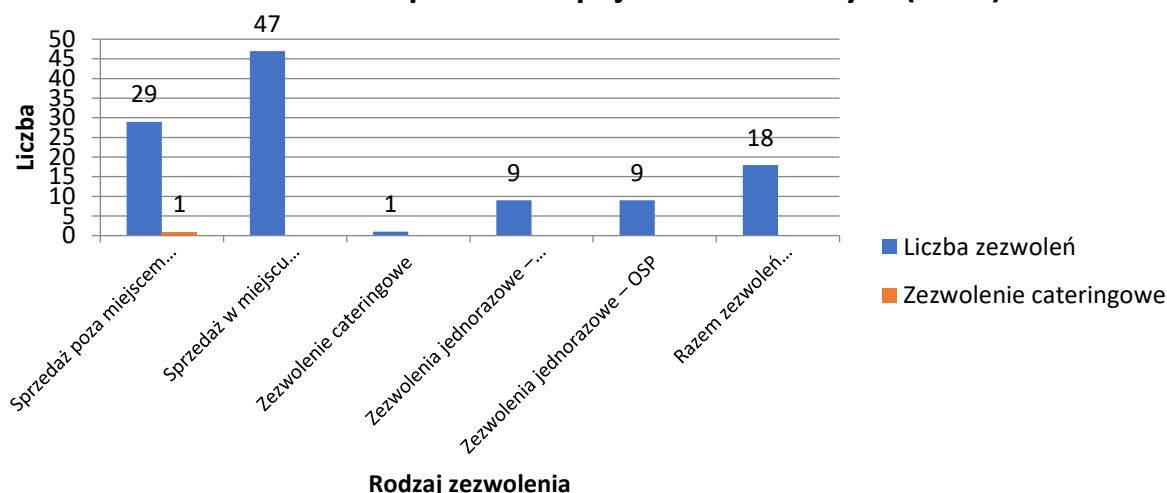
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Turawa zostały określone w Uchwale Nr LIII.402.2023 Rady Gminy Turawa z dnia 26 czerwca 2023r.

Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wyniosła **29** punktów, a dla sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) wyniosła **47** punkty.

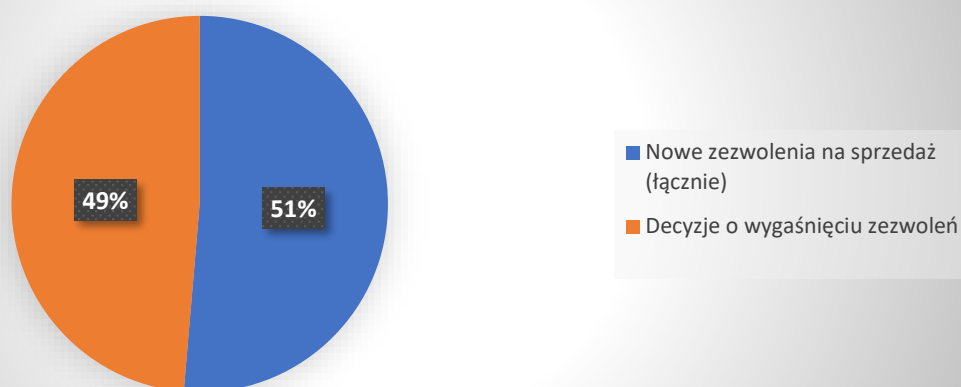
Ponadto wydano **1** zezwolenie przedsiębiorcy, którego działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte zorganizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, tzw. zezwolenie cateringowe oraz **18** zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych, z czego **9** z nich wydano przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia, a **9 jednostkom** Ochotniczych Straży Pożarnych. W roku 2024 wydano **36** decyzje o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które dotyczyły wygaszenia z powodu likwidacji punktu sprzedaży.

W roku 2024 wydano łącznie **38** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych kategorii:

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (2024)

Decyzje dotyczące zezwoleń (2024)

Wnioski

- W 2024 roku poziom aktywności w zakresie uzyskiwania nowych zezwoleń był zbliżony do poziomu wygaszanych decyzji, co może wskazywać na rotację przedsiębiorców lub zmieniające się warunki rynkowe.
- Utrzymuje się wysoki udział gastronomii oraz lokalnych inicjatyw społecznych (OSP) w organizacji wydarzeń z czasową sprzedażą alkoholu, co świadczy o aktywnym życiu społecznym w gminie.
- Wydawanie zezwoleń prowadzone jest w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i w granicach limitów określonych przez Radę Gminy.

2. FINANSE GMINY

2.1 Wykonanie budżetu Gminy

Budżet Gminy Turawa na rok 2024 został przyjęty Uchwałą Nr LVIII/439/2023 z dnia 19 grudnia 2023r.

Dochody	67 154 270,92 zł	Wydatki	65 900 141,92 zł
<u>Przychody</u>	<u>295 867,00 zł</u>	<u>Rozchody</u>	<u>1 549 996,00 zł</u>
RAZEM:	67 450 137,92 zł		67 450 137,92zł

W ciągu roku budżet Gminy ulegał zmianie i na dzień 31.12.2024 r. wyniósł:

Dochody	68 819 543,71 zł	Wydatki	70 692 709,33 zł
<u>Przychody</u>	<u>3 373 161,62 zł</u>	<u>Rozchody</u>	<u>1 499 996,00 zł</u>
RAZEM:	72 192 705,33 zł		72 192 705,33 zł

Zmiany podyktowane były wypłatą świadczeń z Funduszu Pomocy na rzecz uchodźców z Ukrainy. Otrzymano również dodatkowe środki z dotacji na zadania zlecone oraz środki na inwestycje. Wyemitowano obligacje.

Wykonanie budżetu przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Wykonanie %
A. Dochody	68 819 543,71	73 505 544,74	107 %
B. Wydatki	70 692 709,33	66 423 534,51	93,96 %
C. Nadwyżka (+)/Deficyt(-) (A-B)	-1 873 165,62	7 082 010,23	

Wykonanie dochodów oraz stopień wykonania planu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Treść	Plan w zł	Wykonanie w zł	%
I.	Dochody bieżące, w tym:	55 153 514,26	68 324 660,16	124%
	Dochody z tytułu udziału we wpływach z PIT	12 481 321,00	13 897 999,00	111%
	Dochody z tytułu udziału we wpływach z CIT	394 076,00	394 076,00	100%
	Podatki i opłaty, w tym:	10 343 262,48	11 158 617,97	108%
	- podatek od nieruchomości	7 883 875,42	8 320 619,04	105%
	Opłaty	703 000,00	676 094,87	96%
	Subwencje, w tym:	19 081 941,00	19 165 263,00	100%
	- część oświatowa	15 660 744,00	15 660 744,00	100%
	- część wyrównawcza	2 802 501,00	2 802 501,00	100%
	- część uzupełniająca	0	83 322,00	
	- część rozwojowa	618 696,00	618 696,00	100%
	Dotacje z budżetu państwa, w tym:	6 178 207,18	6 820 841,36	110%
	- na zadania własne	1 711 269,51	1 646 620,94	96%
	- na zadania zlecone	3 578 841,76	3 425 650,20	96%
	inne dotacje i środki (Fundusz Pomocy, środki COVID)	325 289,36	361 440,57	111%
	Środki na finansowanie wydatków zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych	562 806,55	1 387 129,65	246%
	Pozostałe dochody bieżące	5 971 706,60	10 067 021,47	169%
	RAZEM	68 819 543,71	73 505 544,74	
II.	Dochody majątkowe, w tym:	13 666 029,45	15 180 884,58	17,58%
	- ze sprzedaży majątku	1 372 000,00	1 297 132,55	94%
	Dotacje z budżetu państwa	8 018 025,26	8 995 171,65	112%
	Inne dotacje	224 200	168 700	75%
	Dotacje na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych	4 038 804,19	4 707 954,03	116%
	Pozostałe dochody	13 000,00	11 926,35	92%
	RAZEM	68 819 543,71	73 505 544,74	

Dochody ogółem gminy to 73 505 544,74 zł. Z tytułu subwencji Gmina otrzymała 19 165 263,00 zł to jest o 2 957 495,35 zł więcej niż w roku poprzednim. Część oświatowa była o 4 138 880,00 zł wyższa. Gmina otrzymała część uzupełniającą subwencji w kwocie 83 322,00 zł. Z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT otrzymano 14 292 075,00zł to jest o 4 728 688,00 zł więcej niż w roku poprzednim. Z podatku od nieruchomości uzyskano 8 320 619,04 zł to jest 130 438,91 zł więcej niż w roku poprzednim. Na projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej otrzymano 6 095 080,68 zł.

Środki przeznaczone były głównie na projekty:

- budowa ścieżki pieszo rowerowej 1 241 248,66 zł,
- refundacja kosztów projektu „Modernizacja budynku Urzędu Gminy w Turawie” 807 498,26 zł,
- dofinansowanie remontu toalety na J. Średnim 69 269,00 zł,
- dofinansowanie cyberbezpieczny samorząd 753 180,03 zł,
- projekt EKO-NAWYKI 65 176,34 zł
- wymiana źródeł ciepła 382 268,98 zł,
- dofinansowanie z KPO do budowy żłobka 1 582 963,00 zł.

Dochody i wydatki gminy Turawa na przestrzeni lat

Wykonanie dochodów i wydatków Gminy Turawa	2022r.	2023r.	2024r.
Wykonanie dochodów wg stanu na 31.XII.	65 171 306,77	57 807 005,15	73 505 544,74
Wykonanie wydatków wg stanu na 31.XII.	63 347 443,33	59 450 072,98	66 423 534,51
Nadwyżka/ Deficyt	+1 823 863,44	-1 643 067,83	7 082 010,23

Struktura dochodów gminy w latach 2023 - 2024 roku:

rodzaj dochodów	2023		2024	
dochody własne	28 531 740,14	49,35	31 899 047,48	43,39
subwencje	16 207 758,65	28,03	19 165 263,00	26,07
dotacje celowe i środki	6 674 876,49	11,54	16 346 153,58	22,24
dotacje i środki pozyskane na zadania z udziałem funduszy UE	6 392 629,87	11,06	6 095 080,68	8,30
RAZEM	57 807 005,15	100,00	73 505 544,74	100

Struktura wydatków gminy w latach 2022 - 2024 roku:

rodzaj wydatków	2022	%	2023	%	2024	%
wydatki bieżące	50 230 767,04	79,29	43 566 870,47	73,28	52 793 179,31	79,47
wydatki majątkowe	13 116 676,29	20,71	15 883 202,51	26,72	13 630 355,20	20,53
RAZEM	63 347 443,33	100,00	59 450 072,98	100,00	66 423 534,51	100,0

Wydatki ogółem wynosiły 66 423 534,51 zł. Struktura wydatków została przedstawiona poniżej. W 2024r. wydatki bieżące stanowiły 79,47 % wydatków ogółem, a wydatki majątkowe 20,53%. Wynagrodzenia stanowią 51,86% wydatków bieżących jest to kwota 27 382 858,53 zł. Dotacje to 4 254 854,16 zł stanowiły 8,9%. Dotacje ze środków bieżących wzrosły o 367 tys zł w porównaniu do roku poprzedniego. Na szkoły i przedszkola niepubliczne był to wzrost o 267 tys zł. Szkoła z oddziałem przedszkolnym w Kadłubie Turawskim funkcjonowała do 31.08.2024r. Wydatki majątkowe wynosiły 13 630 355,20 zł były niższe o 2 252 847,31 zł w stosunku do roku poprzedniego. Świadczenia dla osób fizycznych to 3 792 268,56 zł. Wydatki na programy z udziałem środków europejskich wynosiły 331 928,57 zł. Realizowano „Bliżej rodziny i dziecka II” 43 390,72 zł, Nie sami dzielni, DOOR-TO DOOR 90 901,70 zł. Wydatki na programy z udziałem środków z Unii Europejskiej stanowiły 37,6 % wydatków majątkowych ogółem. Dotacje ze środków majątkowych to 300 000,00 zł. Przeznaczono te środki na dofinansowanie zakupu wozu strażackiego dla OSP Zawada.

Podział wydatków na rodzaje oraz stopień wykonania planu

Lp.	Treść	Plan w zł	Wykonanie w zł	%
1	2	3	4	5
I.	Wydatki bieżące, w tym:	56 472 143,16	52 793 179,31	93,49
	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	28 015 665,68	27 382 858,23	97,74
	Obsługa długu publicznego	277 584,79	80 533,01	29,01
	Dotacje	4 577 562,96	4 254 854,16	92,95
	Rezerwa ogólna i celowa na zarządzanie kryzysowe	185 000,00	0	-
	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	4 005 772,12	3 792 268,56	94,67
	Zadania statutowe	23 416 329,73	17 282 665,35	73,8
	W tym:			
	wydatki na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jst	569 489,20	331 928,57	58,28
II.	Wydatki majątkowe, w tym:	14 220 566,17	13 630 355,20	95,85
	Inwestycje i zakupy inwestycyjne	13 920 566,17	12 488 865,40	89,71
	W tym:			
	inwestycje i zakupy inwestycyjne na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jst	1 027 443,82	841 489,80	81,9
	Dotacje	300 000,00	300 000,00	100%
	RAZEM	70 692 709,33	66 423 534,51	93,96

Zestawienie wydatków w układzie działów klasyfikacji budżetowej jest następująca:

Kategoria wydatku (według działów klasyfikacji)	w zł	%
Rolnictwo łowiectwo	584 439,51	0,9
Gospodarka leśna	112 893,02	0,2
Transport i łączność	4 198 485,71	6,3
Turystyka	430 857,10	0,7
Gospodarka mieszkaniowa	553 666,73	0,8
Działalność usługowa – plany zagospodarowania przestrzennego	54 450,67	0,1
Administracja publiczna	7 870 308,55	11,8
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	229 351,09	0,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	804 148,12	1,2
Obsługa długu publicznego	80 533,01	0,1
Oświata i wychowanie	33 401 939,24	50,3
Ochrona zdrowia	749 476,55	1,1
Pomoc społeczna	2 867 994,29	4,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	115 631,45	0,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	46 450,40	0,1
Rodzina	8 037 641,49	12,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 829 993,38	7,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	781 597,08	1,2
Kultura fizyczna	673 677,12	1
RAZEM	66 423 534,51	100

2.2. Realizacja funduszu sołeckiego

Rada Gminy Turawa w roku 2009 podjęła Uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki na rok 2010. Od tego czasu co roku gmina wydziela w budżecie gminy środki na realizację funduszu sołeckiego. Fundusz ten to środki przeznaczone dla sołectwa na realizację inwestycji:

- mających na celu poprawę życia mieszkańców,
- zgodnych ze strategią rozwoju,
- mieszczących się w katalogu zadań własnych gminy.

Fundusz sołecki jest wielką szansą na podniesienie rangi wiejskich wspólnot. Dzięki niemu mieszkańcy wsi w większym stopniu stają się gospodarzami miejsca, w którym żyją. Odpowiednio zagospodarowane środki funduszu sołeckiego sprzyjają rozwojowi wsi a także podnoszą ich walory funkcjonalności i atrakcyjności.

Przedsięwzięcia realizowane przez Osiedle Zawada w 2024 roku sfinansowano z budżetu własnego Gminy Turawa.

SOŁECTWO BIERDZANY		
Wysokość FS:	58 819,60 zł	
Wykorzystano:	58 810,87 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.

Zakup materiałów na rozbudowę infrastruktury remizy OSP, zakup stali zbrojeniowej	30 000,00 zł	29 021,37 zł
Zakup, demontaż oraz montaż urządzeń na placu zabaw	15 000,00 zł	15 000,00 zł
Organizacja imprez lokalnych	10 000,00 zł	9 995,24 zł
Prace porządkowe	3 819,60 zł	3 816,19 zł
SOŁECTWO KADŁUB TURAWSKI		
Wysokość FS:	40 938,44 zł	
Wykorzystano:	40 904,17 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.
Utrzymanie porządku na terenie wsi	5 350,00 zł	5 347,09 zł
Organizacja imprez kulturalno - oświatowych	6 200,00 zł	6 181,86 zł
Brukowanie placu przed budynkiem gminnym	28 238,44 zł	28 238,22 zł
Zakup korytek odwodnieniowych do zamontowania na drodze gminnej	1 150,00 zł	1 137,00 zł
SOŁECTWO KOTÓRZ MAŁY		
Wysokość FS:	58 819,60 zł	
Wykorzystano:	58 803,84 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.
Remont, wybrukowanie placu przed budynkiem byłej szkoły	40 000,00 zł	40 000,00 zł
Wymiana wiaty na przystanku autobusowym 1-go maja	13 000,00 zł	13 000,00 zł
Utrzymanie terenów zielonych	2 000,00 zł	2 000,00 zł
Kultywowanie lokalnych tradycji, integracja mieszkańców	3 819,60	3 803,84 zł
SOŁECTWO KOTÓRZ WIELKI		
Wysokość FS:	34 409,47 zł	
Wykorzystano:	29 369,01 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.
Doposażenie i remont klubu „Pod Lipą”	13 187,60 zł	13 187,60 zł
Zamontowanie ławek, elementów placu zabaw i części rekreacyjnej przy klubie „Pod Lipą”	8 812,40 zł	8 793,50 zł
Kultura i rozrywka	5 000,00 zł	4 987,66 zł
Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa	2 409,47 zł	2 400,25 zł
Wyasfaltowanie części drogi przy ul. Stawowej	5 000, 00 zł	5 000, 00 zł
SOŁECTWO LIGOTA TURAWSKA		
Wysokość FS:	49 349,65 zł	

Wykorzystano:	47 998,51 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.
Utrzymanie porządku na terenie sołectwa, pielęgnacja zieleni, nasadzenia kwiatów i drzew, konserwacja urządzeń rekreacyjnych	2 349,65 zł	2 241,03 zł
Zakup materiałów na zrobienie zadaszenia przy remizie OSP	10 000,00 zł	10 000,00 zł
Remont dachu OSP/Sali wiejskiej	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Doposażenie/remont naprawa urządzeń znajdujących się w Sali wiejskiej	4 000,00 zł	3 909,00 zł
Remont zadaszenia na boisku LZS	7 000,00 zł	7 000,00 zł
Zakup namiotu 6*3	9 000,00 zł	8 979,00 zł
Kultura i promocja wsi	11 000,00 zł	9 880,73 zł
Cele statutowe filii gminnej biblioteki w Ligocie Turawskiej	1000 zł	998, 75 zł
SOŁECTWO OSOWIEC		
Wysokość FS:	58 819,60 zł	
Wykorzystano:	58 491,60 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.
Pielęgnacja terenów zielonych i zimowe utrzymanie	18 400,02 zł	18 157,28 zł
Zakup pługu i łańcucha do traktorka	2 000,00 zł	1 998,75 zł
Projekt ścieżki zdrowia	10 000,00 zł	10 000,00 zł
Działalność kulturalna	9 959,60 zł	9 942,59 zł
Doposażenie boiska LZS	5 000 zł	4 943, 08 zł
Wymiana tablic informacyjnych	3 000 zł	3 000 zł
Oświetlenie uliczne	2 599,98 zł	2 599,98 zł
Zakup kamer	4 360 zł	4 360 zł
Dzień seniora	3 500 zł	3 489,92
SOŁECTWO RZĘDÓW		
Wysokość FS:	31 703,77 zł	
Wykorzystano:	30 943,59 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.
Zakup blachy i pokrycie nią wiaty	15 000,00 zł	14 999,97 zł
Pielęgnacja terenów zielonych	5 000,00 zł	4 243,61 zł
Budowa toalety w OSP Rzędów	11 703,77 zł	11 700,01 zł
SOŁECTWO TURAWA		
Wysokość FS:	58 819,60 zł	
Wykorzystano:	57 648,19 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.

Utrzymanie porządku we wsi	10 299,00 zł	9 228,85 zł
Kultywowanie tradycji wiejskich i imprezy kulturalne	5 934,00 zł	5 807,31 zł
Wymiana ławek na rondzie	5 466,00 zł	5 466,00 zł
Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych	16 500,00 zł	16 499,99 zł
Zakup materiałów na odwodnienie drogi ul. Grabowa i Klonowa w Marszałkach	4 600,00 zł	4 600,00 zł
Wyposażenie i remont wiejskiego Klubu Zgoda	13 000,00 zł	12 996,14 zł

SOŁECTWO WĘGRY

Wysokość FS:	58 819,60 zł	
Wykorzystano:	57 793,78 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.
Utrzymanie terenów zielonych	2 000,00 zł	1 999,36 zł
Kultywowanie lokalnych tradycji	1 000,00 zł	992,00 zł
Remont toalety w świetlicy wiejskiej	20 000,00 zł	20 000,00 zł
Renowacja placu zabaw	1100,00 zł	1 083,96 zł
Prace porządkowe (całoroczne utrzymanie porządku)	3 400,00 zł	3 400,00 zł
Doposażenie utworzonej strefy aktywności ruchowej i strefy wypoczynku	20 000,00 zł	19 999,54 zł
Zakup kostki brukowej do utwardzenia terenu	10 000, 00 zł	9 999,32 zł
Doposażenie i utrzymanie izby tradycji kulinarnej	319, 60 zł	319,60 zł

SOŁECTWO ZAKRZÓW TURAWSKI

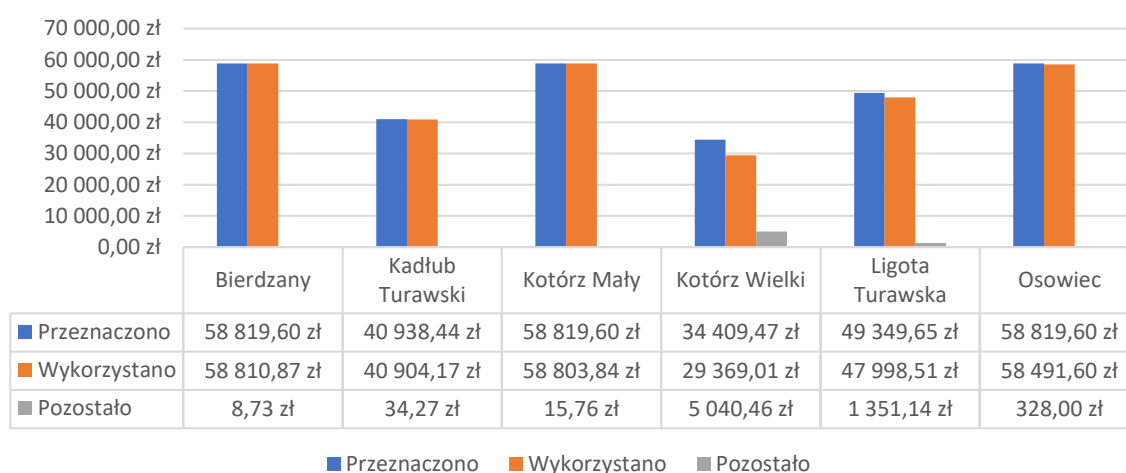
Wysokość FS:	47 290,96 zł	
Wykorzystano:	46 279,69 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.
Utrzymanie porządku w świetlicy	4 000,00 zł	3 668,82 zł
Utrzymanie porządku na terenie wsi	2 000,00 zł	1 881,30 zł
Pielęgnacja zieleni	13 000,00 zł	12 502,80 zł
Organizacja imprez kulturalnych	4 190,96 zł	4 173,99 zł
Malowanie świetlicy, kuchni i korytarza	18 500,00 zł	18 500,00 zł
Wykonanie rozdzielni elektrycznej	3 100,00 zł	3 075,00 zł
Zakup peletu do ogrzewania świetlicy	2 000,00 zł	1 995,00 zł
Zakup sprzętu i naczyń do kuchni	500,00	482,84 zł

SOŁECTWO ZAWADA

Wysokość FS:	58 819,60 zł	
Wykorzystano:	58 814,09 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.
Wspieranie poprawy infrastruktury	36 500,00 zł	36 500,00 zł
Kultywowanie lokalnych tradycji w Sołectwie oraz integracja mieszkańców	13 000,00 zł	12 994,49 zł

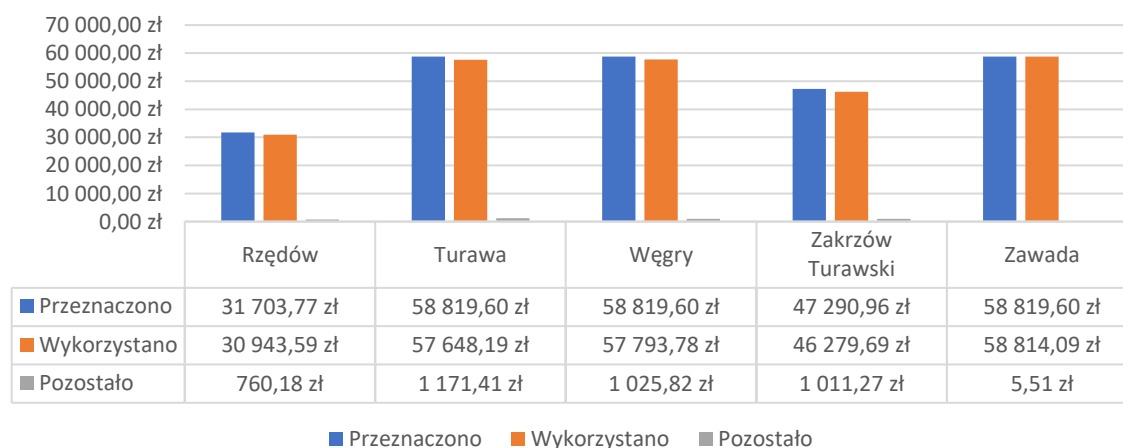
Prace porządkowe i gospodarcze na terenie miejscowości	6 819,60 zł	6 819,60 zł
Wsparcie zakupu munduru bojowego dla OSP Zawada	2 500,00 zł	2 500,00 zł
OSIEDLE ZAWADA		
Wysokość :	22 013,80 zł	
Wykorzystano:	20 013,12 zł	
Przedsięwzięcie	Plan na 2024r.	Wykonanie na 31.12.2024r.
Uzupełnienie nawierzchni dróg wewnętrznych	10 668,70 zł	10 668,70 zł
Koszenie terenów zielonych	3 715,20 zł	3 715,20 zł

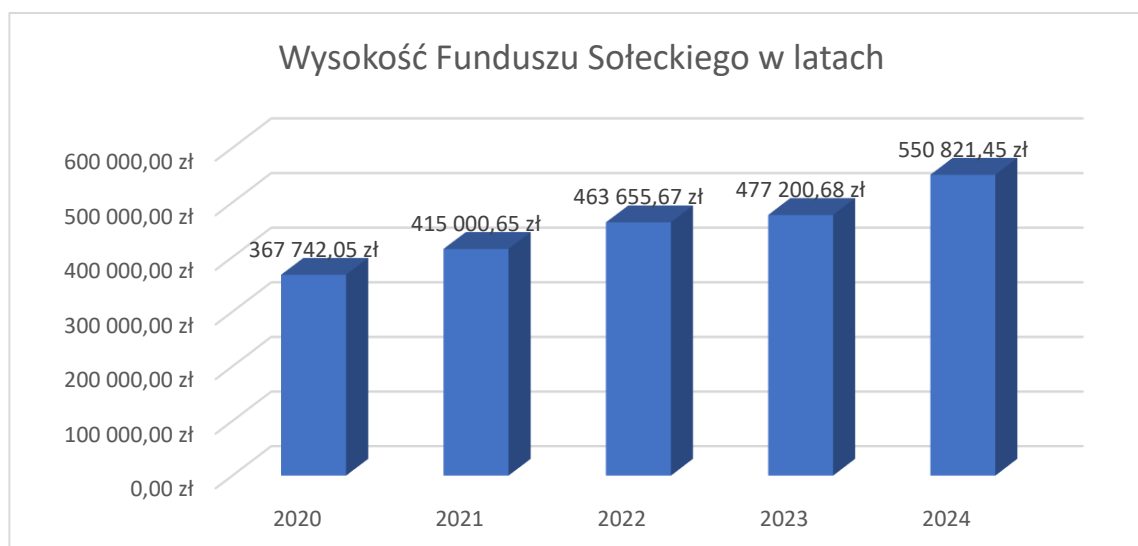
Wykorzystanie Funduszu Sołeckiego za 2024

Prawidłowe wykonanie wydatków umożliwia Wójtowi wystąpienie do Wojewody z wnioskiem o zwrot z budżetu państwa części środków wydatkowanych w ramach funduszu sołeckiego stanowiący od 20% do 40%.

Wykorzystanie Funduszu Sołeckiego w 2024 roku

2.3. Informacja o realizacji Inicjatywy Marszałkowskiej

Marszałkowska Inicjatywa Sołecka (MIS) to program wspierający małe projekty lokalne na terenach wiejskich Województwa Opolskiego. W ramach naboru w 2024 roku Gmina Turawa otrzymała wsparcie finansowe dla kilku sołectw.

Celem zadań realizowanych w ramach MIS było:

- poprawienie jakości życia mieszkańców wsi,
- wspieranie inicjatyw integracyjnych i społecznych,
- rozwój infrastruktury lokalnej oraz terenów wspólnych,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz estetyki miejscowości,
- aktywizacja mieszkańców do wspólnych działań.

Dzięki realizacji projektów możliwe było zaangażowanie społeczności lokalnej nie tylko na etapie pomysłu i wyboru zadania, ale również w jego realizacji poprzez prace porządkowe, konsultacje i nadzór nad zadaniami.

1. Sołectwo Kotórz Mały

- Zadanie: Doposażenie kuchni i sali wiejskiej "U Floriana"
- Planowany koszt zadania: 8 000 zł
- Dofinansowanie z MIS: 6 500 zł
- Wkład własny: 1 500 zł
- Opis i efekty:
- Zakup naczyń do Sali wiejskiej „U Floriana” i rolet
- Ułatwienie organizacji wydarzeń społecznych
- Mieszkańcy sołectwa zaangażowani byli w wybór sprzętu i pomoc logistyczną

2. Sołectwo Kotórz Wielki

- Zadanie: Wybrukowanie terenu przy klubie POD LIPĄ

- Planowany koszt zadania: 8 000 zł
- Dofinansowanie z MIS: 6 500 zł
- Wkład własny: 1 500 zł
- Opis i efekty:
- Utwardzenie terenu dla organizacji spotkań integracyjnych
- Poprawa estetyki i bezpieczeństwa
- Mieszkańcy zaangażowani w wybór materiałów, prace porządkowe i nadzór

3. Sołectwo Ligota Turawska

- Zadanie: Zakup i montaż defibrylatora AED przy Szkole Podstawowej w Ligocie Turawskiej
- Planowany koszt zadania: 8 000 zł
- Dofinansowanie z MIS: 6 500 zł
- Wkład własny: 1 500 zł
- Opis i efekty:
- Urządzenie ogólnodostępne dla mieszkańców wsi i OSP
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia życia
- Społeczność zaangażowana w wybór sprzętu, przygotowanie miejsca i nadzór nad montażem

4. Sołectwo Zakrzów Turawski

- Zadanie: „Zagospodarowanie terenów zielonych we wsi Zakrzów Turawski
- Planowany koszt realizacji zadania:
- Całkowity koszt: 8 000 zł
- Kwota dotacji: 6 500 zł
- Wkład własny sołectwa: 1 500 zł
- Inne środki: 0 zł

Opis zadania

Zadanie polegało na **aranżacji i zagospodarowaniu terenów zielonych** zlokalizowanych w centralnej części miejscowości Zakrzów Turawski.

Prace obejmowały:

- uporządkowanie i oczyszczenie terenu,
- usunięcie dzikiej roślinności,
- wyrównanie gruntu,
- wykonanie nowych nasadzeń roślin i krzewów ozdobnych.

Celem przedsięwzięcia jest **rewitalizacja zaniedbanej przestrzeni publicznej**, poprawa estetyki wsi oraz zwiększenie jej atrakcyjności zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Wpływ realizacji zadania na społeczność lokalną

Projekt wpłynął pozytywnie na:

- **jakość życia mieszkańców**, poprzez stworzenie przestrzeni przyjaznej rekreacji i odpoczynkowi,
- **integrację społeczną** – wspólna praca i dbałość o otoczenie sprzyja budowaniu więzi międzyludzkich,
- **walory estetyczne i turystyczne** wsi – uporządkowana zieleń przyciąga zarówno mieszkańców, jak i gości.

Formy zaangażowania mieszkańców sołectwa

Mieszkańcy Zakrzowa Turawskiego wzięli aktywny udział w:

- pracach porządkowych i przygotowawczych (oczyszczanie i wyrównywanie terenu),
- wyborze oraz zakupie roślinności,
- nasadzeniach,
- dalszym utrzymaniu i pielęgnacji zrewitalizowanej przestrzeni.

5. Podsumowanie korzyści:

- Wzrost integracji i aktywności lokalnej społeczności
- Poprawa infrastruktury wiejskiej i bezpieczeństwa
- Zwiększenie atrakcyjności miejscowości
- Aktywizacja mieszkańców poprzez wspólne działania na rzecz dobra wspólnego

Rzeczywiste koszty finansowe realizacji wszystkich zadań wyniosły 32 002,07 zł, z czego wkład własny był na poziomie 6 006,02 zł, a dotacja po rozliczeniu wyniosła 25 956,05 zł.

Znaczenie Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej dla społeczności lokalnych:

Program MIS 2024 umożliwił Gminie Turawa skuteczne wspieranie oddolnych inicjatyw sołeckich, odpowiadających na realne potrzeby lokalnych społeczności.

Marszałkowska Inicjatywa Sołecka to nie tylko źródło finansowania drobnych, lecz potrzebnych inwestycji – to przede wszystkim narzędzie wzmocnienia więzi społecznych, aktywizowania mieszkańców i rozwijania lokalnego kapitału społecznego.

Dzięki temu programowi mieszkańcy wsi mają realny wpływ na otoczenie, w którym żyją. Projekty wybierane są oddolnie, a ich realizacja nie tylko poprawia

codzienne warunki życia, ale też buduje poczucie wspólnoty, dumy i odpowiedzialności za swoją miejscowość.

MIS umożliwia realizację zadań, które bez wsparcia finansowego województwa byłyby trudne do wykonania, szczególnie dla małych społeczności. To inwestycja w ludzi – ich zaangażowanie, bezpieczeństwo, jakość życia i przyszłość.

2.4. Informacja o realizacji inwestycji oraz projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych

„Budowa żłobka wraz z infrastrukturą w Kotorzu Małym”

Budowa placówki dla najmłodszych mieszkańców naszej gminy była od dawna oczekiwanym przedsięwzięciem, szczególnie przez młode rodziny. Po wielu staraniach i przygotowaniach marzenie to stało się rzeczywistością. W dniu 25 maja 2023 roku została podpisana umowa na realizację tej inwestycji, opiewająca na kwotę ponad 5 528 806,81 zł. To pierwsza tego typu inicjatywa w historii naszej gminy – symbol zmieniających się potrzeb i rosnącej troski o najmłodszych.

W ramach inwestycji powstał nowoczesny, jednokondygnacyjny, wolnostojący budynek o prostokątnym kształcie, wymiarach około 38 x 20 m, wysokości 6,7 m i powierzchni użytkowej około 543 m². Obiekt wykonano w technologii energooszczędnej, co pozwoli na znaczne ograniczenie kosztów eksploatacyjnych. Otoczenie żłobka również zostało starannie zagospodarowane – powstał plac zabaw, teren zielony, parking oraz oświetlenie zewnętrzne.

Żłobek mieści dwa oddziały, przeznaczone łącznie dla 50 dzieci w wieku do 36 miesięcy. Każdy oddział wyposażony jest w salę zabaw, łazienkę dostosowaną do potrzeb najmłodszych oraz bezpośrednie wyjście na taras. Dodatkowo w budynku znajduje się sala do integracji sensorycznej, która wspiera prawidłowy rozwój dzieci poprzez naukę reagowania na bodźce zewnętrzne i wrażenia zmysłowe.

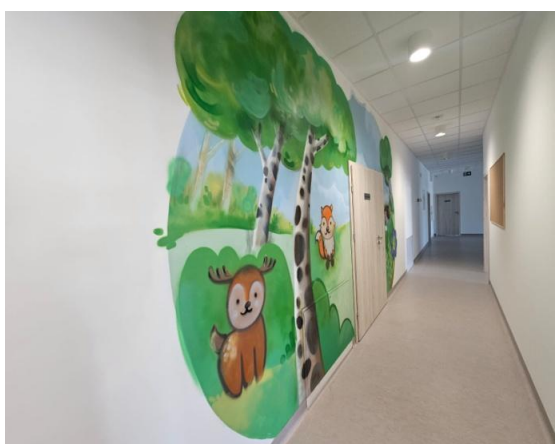
Budynek zaprojektowano z myślą o dostępności – nie ma w nim barier architektonicznych, dzięki czemu mogą z niego korzystać również osoby z niepełnosprawnościami. Oprócz przestrzeni dla dzieci, w żłobku znajdują się pomieszczenia administracyjno-socjalne, techniczne, pralnia oraz w pełni wyposażona kuchnia z zapleczem gastronomicznym, umożliwiającą przygotowanie codziennych posiłków na miejscu.

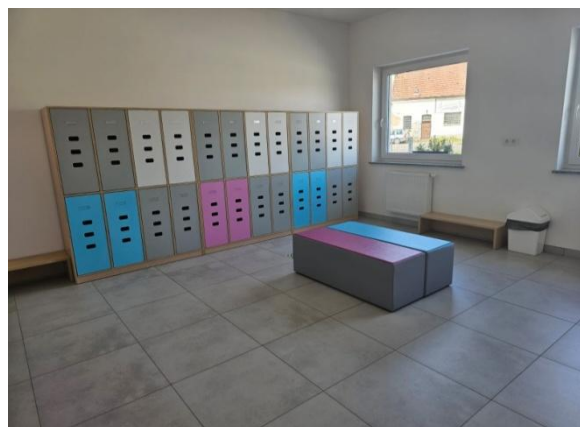
Obiekt został kompleksowo wyposażony w meble, zabawki, sprzęt AGD i RTV oraz pomoce dydaktyczne, co zapewnia komfort i bezpieczeństwo zarówno dzieciom, jak i pracownikom.

Inwestycja została współfinansowana z dwóch źródeł zewnętrznych:

- Rządowego Funduszu Polski Ład – 3 655 000 zł,
- Programu „MALUCH+” 2022–2029 – 2 035 025,05 zł.

Nowy żłobek to nie tylko odpowiedź na realne potrzeby mieszkańców, ale także krok w stronę budowania przyjaznej, nowoczesnej i prorodzinnej gminy.

„Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zawadzie”

W dniu 5 lipca 2024 r. Gmina Turawa podpisała umowę z wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu – firmą Polbau z Opola – na budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji metalowej, przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zawadzie. To jedna z kluczowych inwestycji infrastrukturalnych ostatnich lat, mająca na celu rozwój edukacji, sportu i integracji lokalnej społeczności.

Nowy obiekt pełnić będzie funkcję hali sportowej, dostępnej nie tylko dla uczniów szkoły, ale również dla wszystkich mieszkańców gminy. Projekt zakłada budowę boiska wielofunkcyjnego z zadaszeniem o trwałej, metalowej konstrukcji, które umożliwi całoroczne korzystanie z obiektu – niezależnie od warunków atmosferycznych.

Hala zostanie połączona ze szkołą za pomocą specjalnego łącznika, w którym znajdą się nowoczesne zaplecze sanitarno-szatniowe oraz pomieszczenia techniczne i gospodarcze, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obiektu i obsługi wydarzeń sportowych.

Wewnątrz hali zaplanowano:

- Boisko o wymiarach 18 × 29 m z poliuretanową nawierzchnią, przystosowaną do uprawiania różnych dyscyplin sportowych, takich jak piłka ręczna, siatkówka czy koszykówka,
- Trybuny z miejscami dla osób z niepełnosprawnościami, zapewniające komfortowe warunki dla widzów,
- Nowoczesną, mobilną strzelnicę laserową z czterema stanowiskami, umożliwiającą bezpieczne i innowacyjne prowadzenie zajęć z elementami strzelectwa sportowego.

W projekcie zastosowano nowoczesne rozwiązania konstrukcyjne, łączące metal z elementami z drewna klejonego warstwowo. Takie połączenie zapewni nie tylko trwałość i stabilność konstrukcji, ale także estetyczny, nowoczesny wygląd wnętrza hali. Drewno klejone charakteryzuje się wysoką odpornością na obciążenia, a jednocześnie tworzy przyjazny mikroklimat dla osób korzystających z obiektu. Jako materiał dobrze izolujący ciepło, przyczyni się także do zwiększenia efektywności energetycznej hali.

W ramach inwestycji przewidziano również zastosowanie odnawialnych źródeł energii – pompy ciepła oraz panele fotowoltaiczne. Dzięki temu obiekt będzie nie tylko nowoczesny i funkcjonalny, ale również energooszczędny i przyjazny środowisku, co znacząco ograniczy koszty jego eksploatacji.

Budowa hali sportowej w Zawadzie to inwestycja o strategicznym znaczeniu dla Gminy Turawa. Obiekt stanie się centrum aktywności fizycznej, rekreacji i wydarzeń sportowych, dostępnym dla dzieci, młodzieży i dorosłych. To przestrzeń, która połączy

edukację, sport, nowoczesne technologie i ekologię. Nowa hala będzie służyć mieszkańcom przez długie lata – wspierając rozwój pasji, talentów i wzmacniając więzi społeczne.

Modernizacja dróg w miejscowościach: Kadłub Turawski, Zakrzów Turawski, Ligota Turawska, Bierdzany, Rzędów, Turawa, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Zawada, Węgry i Osowiec

Realizowana jest jedna z największych inwestycji drogowych w gminie Turawa. Modernizacja dróg gminnych obejmuje 26 odcinków w poszczególnych sołectwach, a jej całkowity koszt przekracza 7 milionów złotych. Co istotne, aż 95% tej kwoty pochodzi z dofinansowania uzyskanego w ramach rządowego programu

Polski Ład, co pozwala na zrealizowanie inwestycji przy niewielkim obciążeniu budżetu gminy.

Modernizacja obejmuje szeroki zakres działań mających na celu poprawę jakości infrastruktury drogowej. W ramach prac wykonana zostanie podbudowa, wymieniona i wzmocniona nawierzchnia oraz utwardzone pobocza co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i komfortu jazdy.

Zakres robót obejmuje 26 odcinków dróg w poszczególnych sołectwach:

- 1) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej odnogi ul. Starowiejskiej w m. Bierdzany** – o długości 131,90 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 2) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Szkolnej w m. Bierdzany** – o długości 327,68 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 3) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Starej w m. Kadłub Turawski etap II** - o długości 442,73 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 4) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Lipowej w m. Kotórz Mały** – o długości 247,59 m - nawierzchnia z kostki betonowej;
- 5) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Sosnowej w m. Kotórz Mały** – o długości 215,99 m - nawierzchnia z kostki betonowej;
- 6) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Szkolnej łącznika między ul. 1 Maja a Opolską w m. Kotórz Mały** - o długości 82,42 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 7) **Przebudowę odcinka dróg wewnętrznych odnóg ul. Polnej w m. Kotórz Wielki** – o długości 670,09 m - nawierzchnia tłuczniowa;
- 8) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Dobrodzieńskiej w m. Ligota Turawska** – o długości 445,67 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 9) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Lipowej w m. Osowiec** – o długości 178,33 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 10) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Młyńskiej w m. Osowiec** – o długości 251,00 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 11) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Zielonej w m. Osowiec** – o długości 85,00 m - nawierzchnia z kostki betonowej;
- 12) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Letniskowej w m. Rzędów** – o długości 679,52 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 13) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Malinowa w m. Turawa** - o długości 177,97 m - nawierzchnia z kostki betonowej;

- 14) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Miodowej w m. Turawa** – o długości 405,10 m – nawierzchnia asfaltowa;
- 15) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Nowej w m. Turawa** - o długości 157,34 m – nawierzchnia asfaltowa;
- 16) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Rzecznej w m. Turawa** – o długości 100,0 m - nawierzchnia z kostki betonowej;
- 17) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Sosnowej w m. Turawa (etap I)**, o długości - 504,55 m – nawierzchnia asfaltowa;
- 18) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej odnogi ul. Opolskiej w m. Węgry** – o długości 85,00 m - nawierzchnia z kostki betonowej;
- 19) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Spokojnej w m. Węgry** – o długości 120,00 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 20) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Jodłowej w m. Zakrzów Turawski etap II** - o długości 462,57 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 21) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Poliwodzkiej w m. Zakrzów Turawski etap I** – o długości 982,45 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 22) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Bocianowej w m. Zawada** - o długości 155,0 m - nawierzchnia z kostki betonowej;
- 23) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Brzegowej w m. Zawada** – o długości 258,34 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 24) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej odnogi ul. Turawskiej w m. Zawada** – o długości 96,0 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 25) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Wodociągowej w m. Zawada** – o długości 859,19 m - nawierzchnia asfaltowa;
- 26) **Przebudowę odcinka drogi wewnętrznej odnogi ul. Wodociągowej w m. Zawada** – o długości 264,66 m - nawierzchnia asfaltowa;

Mieszkańcy gminy z pewnością odczują poprawę jakości życia, jaką przyniesie przebudowa dróg w każdym sołectwie. Nowa, lepsza nawierzchnia przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa zarówno dla kierowców, jak i pieszych.

Inwestycja polegająca na modernizacji dróg stanowi kolejny krok w systematycznej poprawie infrastruktury drogowej na terenie gminy Turawa. Zakończenie prac planowane jest na początek przyszłego roku. Tego rodzaju inwestycje są szczególnie istotne dla poprawy bezpieczeństwa oraz komfortu życia mieszkańców, jak również wszystkich użytkowników ruchu drogowego.

Wykonawca robót: Protect Building Łukasz Mikoda, ul. Ozimska 1f, 46-053 Łędziny

Modernizacja drogi wewnętrznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Turawie

Trwają intensywne prace związane z przebudową drogi wewnętrznej oraz infrastruktury towarzyszącej przy budynku Urzędu Gminy w Turawie. Inwestycja o wartości 1 900 000 zł została dofinansowana w 95%.

W ramach inwestycji przewidziano wykonanie nowej nawierzchni drogi dojazdowej do budynku Urzędu Gminy, wymianę istniejących nawierzchni miejsc postojowych, chodników oraz utwardzeń terenu. Dodatkowo zaplanowano modernizację oświetlenia zewnętrznego i regulację studni oraz wpustów kanalizacji deszczowej, a także studni sanitarnych. Projekt obejmuje również stworzenie dodatkowych miejsc postojowych oraz montaż nowej małej architektury, w tym nowoczesnych ławek oraz koszy na śmieci.

Nowa infrastruktura znacząco poprawi funkcjonalność i estetykę otoczenia urzędu, a także usprawni komunikację. Dzięki nowej nawierzchni droga dojazdowa stanie się bardziej komfortowa i bezpieczna dla kierowców, a poszerzona strefa parkingowa ułatwi parkowanie interesantom odwiedzającym urząd. Nowe chodniki i utwardzone ścieżki zwiększą wygodę poruszania się pieszych, szczególnie osób starszych oraz rodziców z wózkami. Celem projektu jest stworzenie nowoczesnej, funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni, która będzie służyć mieszkańcom przez długie lata, poprawiając jakość i komfort codziennego użytkowania.

Parametry finansowe:

- **Całkowita wartość inwestycji:** 1 900 000,00 zł
- **Dofinansowanie:** 1 805 000,00 zł (95% wartości inwestycji) – ze środków **Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych**
- **Wkład własny Gminy Turawa:** 95 000,00 zł (5% wartości inwestycji)

Wykonawca robót:

Przedsiębiorstwo Wielobranżowo-Usługowe BEST-OPEBEL S.C. Marta Katolik, Mateusz Wójcik, Wiesław Wójcik, ul. Leśnej Paproci 8, 45-920 Opole

Modernizacja sieci oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań na terenie gminy Turawa

W 2024 roku Gmina Turawa otrzymała **dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu** na realizację zadania pn. „**Modernizacja sieci oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań na terenie Gminy Turawa**”. Całkowita wartość uzyskanego wsparcia wyniosła **55 500 zł**, co stanowi **79% wartości całkowitego kosztu realizacji przedsięwzięcia**.

W ramach zadania zrealizowano dwie inwestycje o łącznej wartości **69 427,35 zł brutto**, których celem była poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczenie zużycia energii elektrycznej i emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez zastosowanie nowoczesnych, energooszczędnych opraw LED.

1. Modernizacja oświetlenia ulicznego nad Jeziorem Średnim w Turawie

Wartość inwestycji: 46 678,50 zł brutto

Zakres prac obejmował kompleksową wymianę istniejących opraw sodowych na nowoczesne, energooszczędne oprawy LED. Zakres robót objął: **demontaż 33 istniejących opraw sodowych** wraz z ich utylizacją oraz **montaż 33 nowych opraw Elba LED 36W**, które charakteryzują się wysoką efektywnością świetlną i długą żywotnością.

Realizacja tej inwestycji przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa oraz estetyki przestrzeni publicznej w rejonie rekreacyjnym Jeziora Średniego, który jest chętnie odwiedzany przez mieszkańców i turystów.

1. Modernizacja oświetlenia ulicznego przy drodze dojazdowej do CH Turawa Park:

Wartość inwestycji: 22 748,85 zł brutto

Zakres prac przy tej inwestycji objął **demontaż 27 starych opraw sodowych** wraz z ich utylizację oraz **montaż 27 nowoczesnych opraw LED 35W**, wyposażonych w ruchome podstawy umożliwiające ustawienie kąta świecenia do 90 stopni, co pozwala na precyzyjne doświetlenie jezdni.

Dzięki tej modernizacji znacząco poprawiono widoczność i bezpieczeństwo na odcinku drogi prowadzącym do popularnego centrum handlowego Turawa Park, co ma istotne znaczenie zarówno dla zmotoryzowanych, jak i pieszych użytkowników drogi.

Realizacja projektu wpłynie na:

- **Zwiększenie efektywności energetycznej infrastruktury oświetleniowej,**
- **Redukcję zużycia energii elektrycznej,** co przełoży się na niższe koszty eksploatacyjne,
- **Zmniejszenie emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń do atmosfery,**
- **Poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz komfortu mieszkańców.**

Dzięki wsparciu finansowemu z WFOŚiGW w Opolu Gmina Turawa może kontynuować działania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska, jednocześnie podnosząc jakość życia lokalnej społeczności.

Przebudowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni polipropylenowej przy Szkole Podstawowej w miejscowości Ligota Turawska

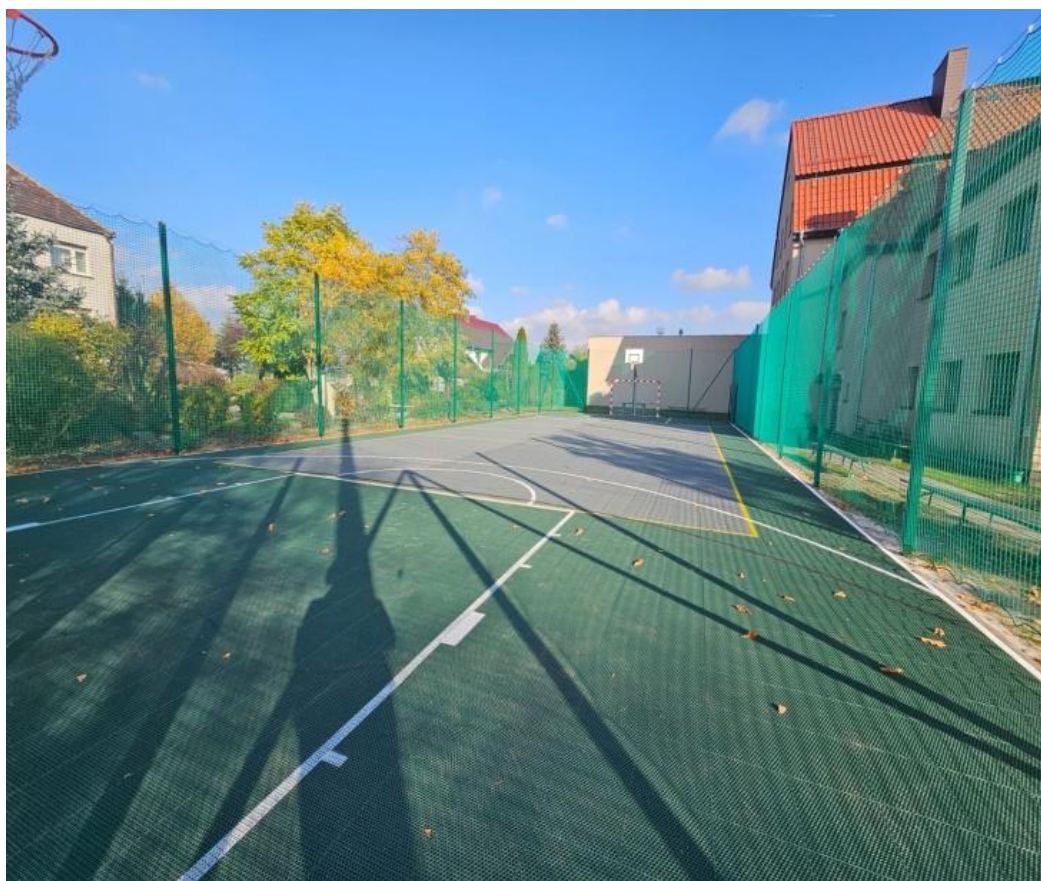
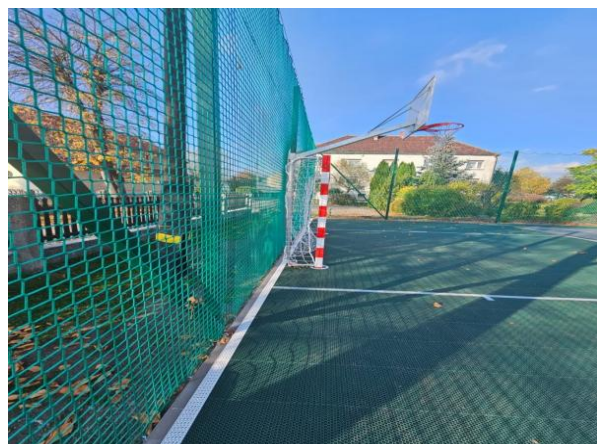
W 2024 roku zakończono długo wyczekiwaną inwestycję polegającą na przebudowie boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Ligocie Turawskiej. Projekt był szczególnie wyczekiwany przez uczniów, dla których nowoczesna i bezpieczna infrastruktura sportowa stanowi istotny element codziennej aktywności fizycznej i rekreacji.

W ramach zadania wykonano boisko o wymiarach 30x12 metrów z nowoczesnej, modułowej nawierzchni polipropylenowej – odpornej na uderzenia i zmienne warunki atmosferyczne. Nawierzchnia została ułożona z trwałych płytek z tworzywa sztucznego, co zapewnia wysoki komfort użytkowania oraz bezpieczeństwo podczas gry.

Inwestycja obejmowała również dostawę i montaż pełnego wyposażenia sportowego, w tym: zestawu do koszykówki, bramek do piłki ręcznej/mini piłki nożnej, zestawu do siatkówki, piłkochwytywów zabezpieczających obrzeża boiska.

Całkowity koszt realizacji inwestycji wyniósł 229 518,00 zł i został w całości pokryty z budżetu Gminy Turawa.

Dzięki tej inwestycji uczniowie szkoły zyskali funkcjonalne miejsce do uprawiania różnych dyscyplin sportowych, co bez wątpienia przyczyni się do rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w Ligocie Turawskiej.

„Wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Rzędów przy ul. Letniskowej (etap II)”

W 2024 roku Gmina kontynuowała inwestycję związaną z poprawą infrastruktury oświetleniowej w miejscowości Rzędów, realizując II etap budowy oświetlenia ulicznego przy ul. Letniskowej. Celem zadania było zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i poprawa komfortu poruszania się po zmroku.

Zakres robót obejmował dostawę i montaż 4 kompletów energooszczędnych latarni ulicznych o wysokości 4,5 metra. Zastosowano nowoczesne oprawy LED, charakteryzujące się wysoką efektywnością świetlną oraz niskim zużyciem energii elektrycznej, co przekłada się na ograniczenie kosztów eksploatacyjnych i korzystny wpływ na środowisko.

W ramach inwestycji wykonano również niezbędne prace elektroinstalacyjne, w tym połączenia kablowe oraz montaż zabezpieczeń i osprzętu elektrycznego. Całość robót została zrealizowana zgodnie z obowiązującymi normami technicznymi oraz przepisami bezpieczeństwa. Koszt zadania wyniósł 45 919,59 zł i został w całości sfinansowany z budżetu Gminy.

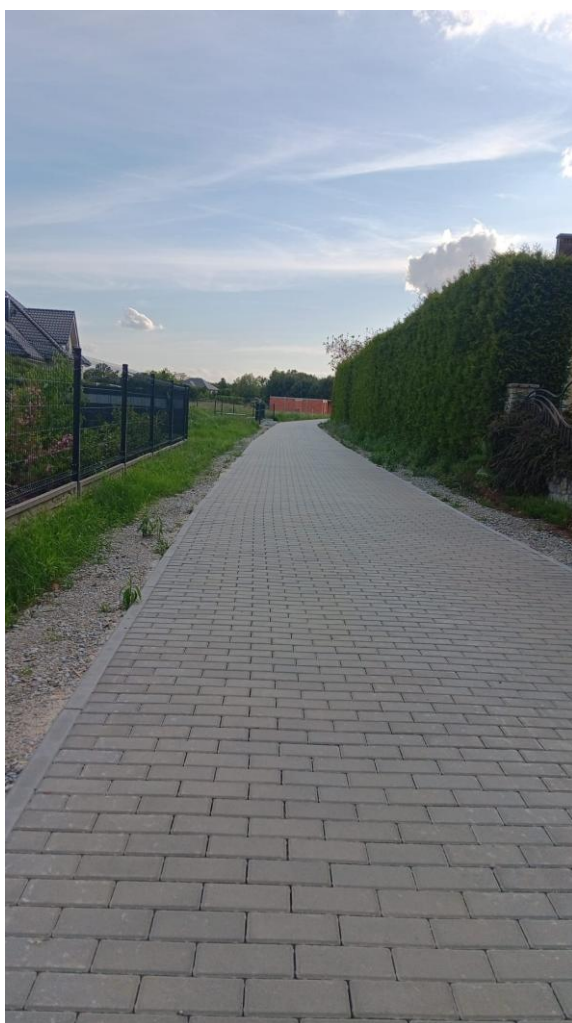
„Modernizacja drogi wewnętrznej ul. Lazurowej w m. Kotórz Mały”

W ramach poprawy infrastruktury drogowej w miejscowości Kotórz Mały w roku 2024 wykonano modernizację drogi wewnętrznej – ulicy Lazurowej.

W ramach zadania została wykonana nowa nawierzchnia jezdni o długości 415 metrów bieżących. Nawierzchnia została zbudowana z trwałej kostki betonowej, która zapewni odpowiednią wytrzymałość i estetykę.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła **299 505,00 zł**. Zadanie zostało sfinansowane w formule współudziału mieszkańca:

- **Gmina** pokryła **49,92% kosztów**, co stanowi **149 505,00 zł**.
- **Mieszkaniec**, w ramach partycypacji, wniósł **150 000,00 zł**, co stanowi **50,08% całkowitego kosztu inwestycji**.

3. SPÓŁKI KOMUNALNE

W gminie Turawa gospodarką wodno-ściekową zajmują się Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. Spółka powstała na mocy uchwał Rady Gminy Turawa z dnia 30.11.2007 r. Nr X/65/2007 i Rady Gminy Łubniany z dnia 26.11.2007 r. Nr IX/48/2007. Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2023 r. wynosi 31.784.000 zł.

Działalność inwestycyjna i eksploatacyjna przedsiębiorstwa WiK Turawa Sp. z o.o. określona została w *Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych Gminy Turawa na lata 2021 – 2025* przyjętym Uchwałą NRXXVIII/161/2021 Rady Gminy Turawa z dnia 28.01.2021 r. Plany inwestycyjne są aktualizowane i przyjmowane również w planach rocznych.

W ramach gospodarki wodno-ściekowej Gmina Turawa wchodzi w skład aglomeracji pn. Aglomeracja Turawa, wykonując zadania przypisane w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Z realizacji KPOŚK zgodnie z Ustawą prawo wodne Gmina Turawa składa coroczne sprawozdania do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Gliwicach.

Lp.	Długość sieci wodociągowej [km]	Długość sieci kanalizacyjnej [km]
1	142,53	202,60

Na koniec roku 2024 spółka posiadała aktywa trwale w wysokości 53 782 227,48 zł.

3.1. Działalność spółki w zakresie dostarczania wody:

Spółka Wodociągi i Kanalizacja Turawa sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków na podstawie pozwolenia wydanego przez Wójta Gminy Turawa nr OŚ-I-7033/2/2010 z dnia 17.03.2010 r.

Przedmiotem działalności Spółki WIK Turawa w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jest w szczególności:

- Pobór, uzdatnianie i dostawa wody.
- Odbiór, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.
- Zapewnienie ciągłości dostaw wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami.
- Utrzymanie w należyтым stanie technicznym eksploatowanego ujęcia wody w Turawie-Marszałkach.
- Utrzymanie w technicznym i technologicznym stanie Stacji Uzdatniania Wody w Kałubie Turawskim.

- Prowadzenie gospodarki konserwacyjno-remontowej sieci wodociągowej i urządzeń wodociągowo kanalizacyjnych, w celu utrzymania ich w stałej gotowości eksploatacyjnej.
- Usuwanie awarii na sieci wodociągowej.
- Zapewnienie prawidłowej eksploatacji oczyszczalni ścieków w Kotorzu Małym.
- Systematyczna kontrola i utrzymywanie sieci kanalizacji sanitarnej.
- Usuwanie awarii na sieci kanalizacyjnej, przepompowniach ścieków i przydomowych pompowniach ścieków.

Działalność inwestycyjna w zakresie uzupełniania sieci wg zatwierdzonego planu rozwoju.

Produkcja i sprzedaż środka poprawiającego właściwości gleby wytworzonego na bazie osadów ściekowych.

Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Turawa. Podstawą działalności Spółki jest produkcja i sprzedaż wody oraz odbiór i oczyszczanie ścieków. Głównymi odbiorcami usług są mieszkańcy Gminy Turawa tj. klienci indywidualni, a także instytucje i firmy oraz letnicy posiadający swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy. Ponadto Oczyszczalnia ścieków w Kotorzu Małym odbiera i oczyszcza ścieki z gminy Lubniany, wchodzącej w skład aglomeracji Turawa. Spółka prowadzi również hurtową sprzedaż wody dla tej gminy. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczonych usług poprzez podłączenia nowych odbiorców.

Na podstawie zawartych umów Spółka WIK Turawa zajmowała się techniczną obsługą PSZOK, utrzymaniem czystości wokół gminnych terenów rekreacyjnych Jeziora Turawskiego i Średniego oraz odśnieżaniem ścieżki pieszo-rowerowej biegnącej od Zwady do ul. Harcerskiej.

W roku 2024 Spółka osiągnęła przychody operacyjne ze sprzedaży i zrównane z nimi w wysokości 8 249 769,48 zł netto.

W 2024 r. Spółka eksploatowała dwa ujęcia wody :

- Turawa-Marszałki zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym nr OŚ.6341.16.2016.BS z dn. 28.04.2016 r.
- Kadłub Turawski zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym nr OŚ.6341.54.2014.BS z dn. 16.06.2015 r. oraz GL.ZUZ.3.421.60.2019.BS z dn. 18.07.2019 r.

oraz kupowała hurtowo wodę z ujęcia w Zawadzie eksploatowanego przez Spółkę Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o. Spółka posiada również możliwość hurtowego zakupu wody z ujęcia Niwki eksploatowanego przez PLADA Sp. z o.o.

Spółka eksploatuje systemy wodociągowe, które można podzielić wg ich obszarów zaopatrzenia w wodę na:

- Wodociąg grupowy Turawa-Marszałki z wodociągiem Zawada,
- Wodociąg grupowy Kadłub Turawski.
- Systemy wodociągowe zaopatrują następujące miejscowości w gminie:
- Wodociąg grupowy – „Turawa-Marszałki” i „Zawada” – wodociąg na bazie ujęcia w Turawie-Marszałkach zaopatruje w wodę wsie: Turawa, Marszałki, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Osowiec, Węgry, Trzęsina, tereny lotniskowe wokół Jeziora Średniego, częściowo miejscowość Zawada. Dodatkowo Spółka kupuje wodę z ujęcia należącego do WIK Opole. Część wody sprzedawana była hurtowo do Gminy Lubniany.
- Wodociąg grupowy – „Kadłub Turawski” – wodociąg zaopatruje w wodę wsie: Kadłub Turawski, Zakrzów Turawski, Rzędów, Ligota Turawska, Bierdzany oraz kompleks ośrodków wypoczynkowych zlokalizowanych w części północnej Jeziora Turawskiego.

W ramach zabezpieczenia dostaw wody dla odbiorców usług Spółka w 2024 r. eksploatowała dwie studnie głębinowe na ujęciu w Kadłubie Turawskim oraz trzy studnie głębinowe na ujęciu w Turawie-Marszałkach.

Nadzór nad jakością wody sprawuje Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opolu oraz Spółka w zakresie badań prowadzonych przez akredytowane laboratorium. Badania wody wykonywane były w zakresie i zgodnie z harmonogramem uzgodnionym z Sanepidem. Woda dostarczana do odbiorców przez Spółkę odpowiada pod względem jakości wymogom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W zakresie zaopatrzenia w wodę w roku 2024 oddano do eksploatacji 288,73 m sieci wodociągowej oraz podłączono 48 szt. posesji. Łączna długość sieci wodociągowych na koniec roku 2024 wynosiła 142,53 km. Ilość umów na dostawy wody 3637.

3.2. Działalność spółki w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków:

Oczyszczanie ścieków odbywa się na podstawie pozwolenia wodnoprawnego nr GL.ZUZ.3.421.4.2018.BS z dn. 12.06.2018r. W roku 2024 oczyszczalnia ścieków w Kotorzu Małym osiągnęła parametry pracy zgodne z posiadanym pozwoleniem.

Ilość ścieków oczyszczonych na oczyszczalni ścieków wyniosła 522,41 tys. m³ ($Q_{\text{śrd}} = 1427,43 \text{ m}^3/\text{d}$; $Q_{\text{maxd}} = 2600,71 \text{ m}^3/\text{d}$; $Q_{\text{mind}} = 922,16 \text{ m}^3/\text{d}$).

Ilość ścieków dowożonych wyniosła w 2024 roku 3,34 tys. m³ ścieków.

3.3. Sieć kanalizacyjna

Spółka eksploatuje sieć kanalizacji sanitarnej w systemach:

- ciśnieniowym
- grawitacyjnym.

Elementami eksploatowanych sieci są 42 przepomownie sieciowe oraz 4 tłocznie ścieków. Na koniec 2024 roku na terenie gminy Turawa eksploatowanych jest 2442 szt. pomp zainstalowanych w przydomowych przepompowniach ścieków.

W 2024 roku długość sieci oddanych do eksploatacji wzrosła o 190,42 m. Zrealizowano również 82 szt. nowych przyłączy kanalizacyjnych, w tym 58 szt. nowych przepompowni przydomowych i 24 przyłącza grawitacyjne. Łącznie zawartych jest 3889 umów na odbiór ścieków.

3.4. Prace remontowe i konserwacyjne na sieciach

W roku 2024 odnotowano:

- 7 awarii na sieci wodociągowej,
- 12 awarii na przyłączach wodociągowych,
- 2 awarie na przyłączach kanalizacyjnych.

W ramach eksploatacji prowadzono przeglądy i badania wydajności hydrantów na terenie Gminy Turawa. W roku 2024 wymieniono 7 szt. niesprawnych hydrantów.

Sukcesywnie wymieniane były niesprawne zasuw (8 szt.) i nawiertki (37 szt.) na sieciach wodociągowych.

3.5. Inwestycje w spółce

Nakłady na inwestycje poniesione w roku 2024 wyniosły 2 280 989,91 zł, w tym:

Budynki i budowle	1 437 158,77 zł
Urządzenia i maszyny techniczne	812 400,44 zł
Pozostałe środki trwałe	31 430,70 zł

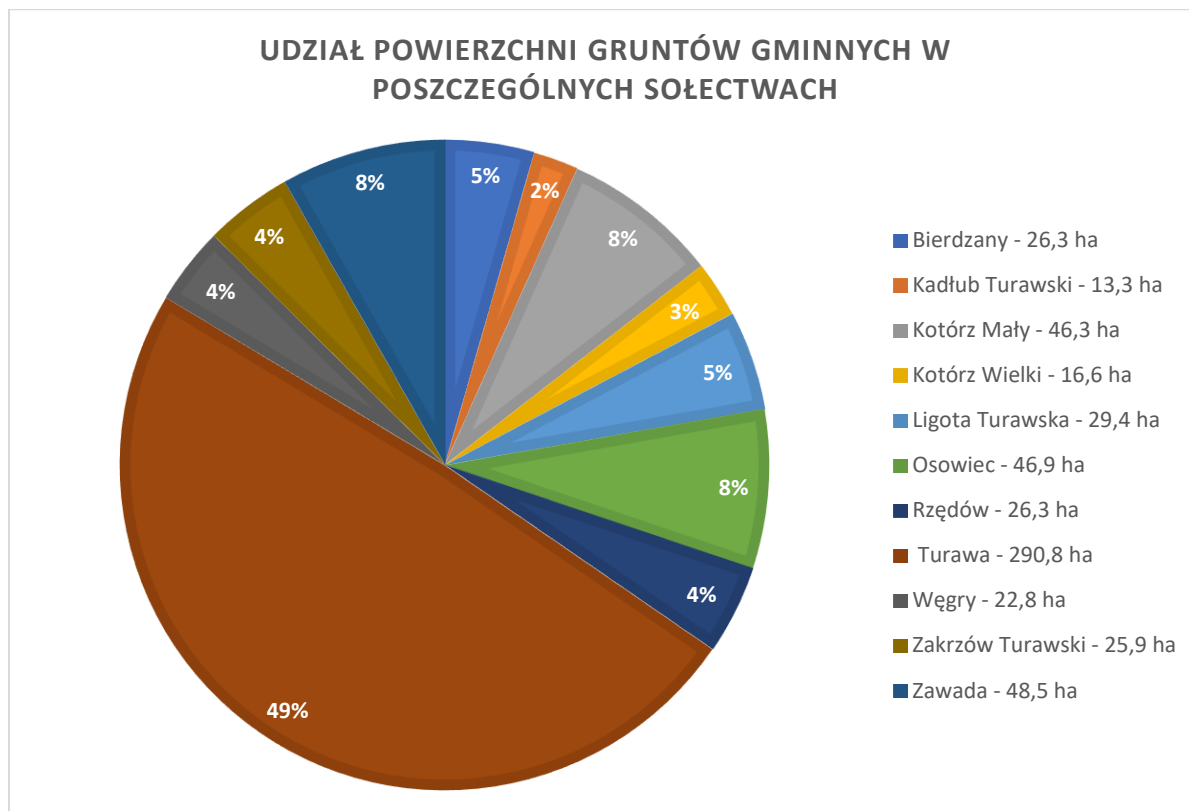
Wartość środków trwałych w budowie zamknęła się kwotą 99 241,05 zł w 2024 r. wobec 87 979,50 zł na koniec roku 2023.

Przebudowa przepompowni ścieków PZ-1 w miejscowości Kotórz Mały

4. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI, GOSPODARKA LEŚNA I ROLNICTWO

W posiadaniu Gminy Turawa znajduje się łącznie ponad 600 ha nieruchomości. Udział powierzchni gruntów w poszczególnych sołectwach przedstawia poniższa tabela.

Znaczna część gruntów gminnych, bo prawie połowa zlokalizowana jest na terenie sołectwa Turawa. Związane jest to głównie z lokalizacją jezior oraz terenów leśnych i rekreacyjnych położonych wokół nich. Są to tereny atrakcyjne turystycznie, stąd wynika ogromne zainteresowanie ich dzierżawą lub kupnem.

4.1 Sprzedaż nieruchomości

W roku 2024 w wyniku przeprowadzonych przetargów ustnych nieograniczonych zostało zlicytowanych 6 działek z gminnego zasobu nieruchomości. Wszystkie w/w działki położone są na terenach letniskowych wokół jezior turawskich i przeznaczone zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę letniskowo – wypoczynkową.

Przetargi cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony kupujących co świadczy o niesłabnącym zainteresowaniu terenami rekreacyjnymi położonymi zarówno przy Jeziorze Średnim, jak również w okolicy Jeziora Turawskiego.

Wykaz opisanych wyżej działek przedstawiono w tabeli poniżej:

L.p.	Nr działki	Położenie	Tryb sprzedaży	Cena sprzedaży (netto)
1.	47/36 47/75	Jezioro Turawskie	przetarg	220 000,00
2.	2/377	Jezioro Turawskie	przetarg	110 000,00
3.	1/692	Jezioro Średnie	przetarg	302 000,00
4.	1/693	Jezioro Średnie	przetarg	350 000,00
5.	2/397	Jezioro Turawskie	przetarg	47 060,00

Łączna cena przedstawionych wyżej nieruchomości stanowi kwotę : 1 029 060,00 zł netto.

4.2 Nabywanie nieruchomości

Nabywanie przez Gminę Turawa nieruchomości związane z realizacją zadań własnych, przede wszystkim z regulacją prawa własności dróg położonych na terenie gminy.

W roku 2024 na własność Gminy Turawa nabyto nieodpłatnie 7 działek stanowiących drogi wewnętrzne ogólnodostępne lub ich części. Przejęto w całości ulicę Śląski Dom w Kotorzu Wielkim, oraz część ulicy Cisowej w Turawie – Marszałkach, ul. Polnej w Rzędowie, ul. Dolnej w Zawadzie, oraz ul. Ogrodowej w Turawie.

4.3 Podziały nieruchomości

W roku 2024 na wniosek właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Turawa wydano 36 decyzji zatwierdzających projekt podziału nieruchomości. Głównym celem podziałów było wydzielenie działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

4.4 Dzierżawa, najem nieruchomości

W 2024 roku prowadzono działania w zakresie dzierżawy terenów, obejmujące przede wszystkim obszary wokół Jezior Turawskich oraz grunty rolne położone w sołectwach. Łącznie Gmina Turawa wydzierżawiała **48,04 ha terenu**, na podstawie 240 aktywnych umów dzierżawy.

Charakterystyka dzierżawionych terenów:

- tereny zabudowane domkami letniskowymi – przeważająca część dzierżawionych działek stanowi grunty pod domki letniskowe będące własnością osób fizycznych,
- działki przyległe do zabudowy letniskowej – wykorzystywane rekreacyjnie,
- pola namiotowe i miejsca turystyczne – m.in. tereny nad Jeziorem Srebrnym, Jeziorem Średnim

- parkingi i miejsca pod działalność gastronomiczną – obsługujące ruch turystyczny w sezonie letnim,
- grunty rolne i ogródki działkowe – użytkowane przez mieszkańców sołectw, w tym rolników.

W ramach realizacji zadań związanych z gospodarowaniem mieniem komunalnym, w roku 2024 sporządzono **101** umów dzierżawy z nowymi oraz dotychczasowymi dzierżawcami.

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie nieruchomości oddanych w dzierżawę wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Miejscowość	Powierzchnia nieruchomości oddanych w dzierżawę na cele rolne, ogródki działkowe [ha]	Powierzchnia nieruchomości oddanych w dzierżawę na cele rekreacyjne i usługowe [ha]
Bierdzany	0,10	0,00
Kadłub Turawski	0,44	0,00
Kotórz Mały	17,82	0,01
Kotórz Wielki	0,69	0,02
Ligota Turawska	1,75	0,00
Osowiec	0,48	0,62
Rzędów	0,00	4,91
Turawa	3,84	14,56
Węgry	0,0	0,01
Zakrzów Turawski	1,76	0,00
Zawada	1,03	0,00
Suma	27,91	20,13

Wpływy z tytułu dzierżawy nieruchomości w 2024 r. wyniosły ok. 536075,34 zł.

4.5 Zarządzanie obiektami komunalnymi

Wykonano okresowe przeglądy: kominiarskie, systemu sygnalizacji pożarowej, oświetlenia awaryjnego, kotłowni olejowej, hydrantów, gaśnic oraz stanu technicznego Hali Sportowej w Turawie.

Wykonano okresowe przeglądy kominiarskie, stanu technicznego 32 budynków oraz przeglądy roczne 39 obiektów małej architektury (place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska) stanowiących własność Gminy Turawa.

4.6 Gospodarka mieszkaniowa

W skład mieszkaniowego zasobu Gminy Turawa wchodzi lokale mieszkalne usytuowane w budynkach stanowiących w całości lub w części własność Gminy Turawa.. Zasób mieszkaniowy gminy stanowi 12 lokali socjalnych w 6 budynkach oraz 10 lokali komunalnych w 7 budynkach.

Lokale socjalne:

L.p.	Miejscowość	Ulica/nr domu	Powierzchnia w m ²
1.	Bierdzany	Szkolna 3/1	79,06
2.	Bierdzany	Szkolna 3/2	27,20
3.	Bierdzany	Szkolna 3/4	17,14
4.	Bierdzany	Szkolna 3/5	15,68
5.	Bierdzany	Szkolna 3/6	56,07
6.	Osowiec	Młyńska 8	68,60
7.	Turawa	Ogrodowa 4/2	40,77
8.	Turawa	Ogrodowa 6/4	31,91
9.	Zakrzów Turawski	Główna 20/2	62,54
10.	Zakrzów Turawski	Główna 20/3	46,46
11.	Zawada	Bocianowa 18A/1	64,16

Lokale komunalne:

L.p.	Miejscowość	Ulica/nr domu	Powierzchnia w m ²
1.	Bierdzany	Polna 2	144,24
2.	Kotórz Mały	Boczna 1	61,08
3.	Osowiec	Oleska 4/2	54,06
4.	Osowiec	Oleska 4/3	39,54
5.	Węgry	Szkolna 42/2	46,85
6.	Węgry	Szkolna 42/4	49,97
7.	Zakrzów Turawski	Główna 20/1	83,99
8.	Turawa	Kościuszki 12	101,23

Zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Turawa oraz kryteria, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o wynajem lokali

z mieszkaniowego zasobu Gminy Turawa reguluje Uchwała Rady Gminy Turawa w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Turawa.

4.7 Rolnictwo.

Dzierżawa gruntów rolnych

W roku 2024 kontynuowano zawarte w latach ubiegłych 10 umów dzierżaw gruntów rolnych obejmujących powierzchnię 24 ha.

Usuwanie odpadów pochodzących z działalności rolniczej

W związku przystąpieniem w roku 2023 Gminy Turawa do ogłoszonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie projektu pn.: „Usuwanie odpadów z folii rolniczej, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag” dokonano rozliczenia końcowego w/w projektu i przekazano do NFOŚiGW informację o osiągniętym efekcie ekologicznym.

Potwierdzenie pracy w gospodarstwie rolnym

Zrealizowano 5 wniosków o potwierdzenie czasu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym. Ze względu na brak innych dowodów potwierdzających powyższe okoliczności konieczne było przesłuchanie świadków w celu potwierdzenia okresu w jakim podejmowała pracę w gospodarstwie rolnym każda z osób występujących z wnioskiem.

Melioracje

W 2024 r. na terenie Gminy Turawa realizowane były następujące działania w zakresie gospodarki melioracyjnej:

- **Kotórz Wielki** – udrożnienie i oczyszczenie rowów oznaczonych jako działki nr 17 – (275 mb) oraz nr 115 – (170 mb) na łącznej długości - 445 mb,
- **Rzędów** - (na łąkach w kierunku Kadłuba Turawskiego) – czyszczenie rowów oznaczonych jako działki nr: 3,6,23,29,32,42,104,110 i 111) na łącznej długości 2 320 mb,
- **Kotórz Mały** - ul. Zielona – odmulenie i wykoszenie rowu oznaczonego jako działka nr 106, na długości 450 mb, usunięcie krzewów na pow. 370 m² oraz udrożnienie 1 przepustu.
- **Kotórz Mały** – w kierunku oczyszczalni, do rzeki Mała Panew – oczyszczenie oraz udrożnienie rowu oznaczonego jako działka nr 159 na długości 1070 mb,
- **Węgry** - udrożnienie oraz oczyszczenie rowów oznaczonych jako działki nr 897/117 - (357 mb) oraz nr 178 - (486 mb), łączna długość - 843 mb,
- **Turawa** – rowy oznaczone jako działki nr 356/2 (390 mb) oraz nr 378/2 (650 mb), łączna długość - 1040 mb,
- **Turawa - Marszałki** – czyszczenie rowu oznaczonego jako działka nr 152 na długości 100 mb,
- **Turawa - Marszałki** czyszczenie rowu oznaczonego jako działka nr 154 na długości 560 mb,
- **Kotórz Wielki** – wykonanie konserwacji rowu przy ul. Leśnej na odcinku 22 mb.

Łączna kwota poniesionych środków na gospodarkę melioracyjną w 2024r. : **93 172,47 zł brutto.**

Prace wykonano na łącznej długości: **7,508 km (7 508 mb).**

Wyżej opisane prace miały na celu przywrócenie prawidłowej funkcji rowów gminnych. Zakres prac wynikał z przeprowadzonej inwentaryzacji, która miała na celu wskazać priorytety w zakresie gospodarki melioracyjnej oraz kluczowe zadania niezbędne do realizacji.

4.8 Gospodarka leśna na terenie Gminy w 2024 r.

Charakter prac z zakresu gospodarki leśnej w Gminie Turawa, wynika z położenia gruntów leśnych należących do Gminy jak i funkcji lasu. Ponadto obowiązują ograniczenia wynikające z zaszeregowania Lasów Gminy Turawa do kategorii Lasów Ochronnych (całość lasów okalających Jezioro Turawskie ujęta została w Kategorii II - Lasów wodochronnych – są to lasy, które chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów; ponadto wszystkie grunty leśne Gminy Turawa, znajdują się w zasięgu obszaru chronionego krajobrazu (Lasy Stobrawsko-Turawskie).

Zaznaczyć należy, że niebagatelny wpływ na specyfikę gospodarki leśnej na terenie Gminy Turawa ma coraz bardziej rozbudowywana infrastruktura turystyczno-leśniskowa.

Podstawowe dane:

Powierzchnia ogólna – blisko 221 ha

- w tym zalesionych (pokrytych roślinnością leśną) – 213, 23 ha,
- w tym niezalesionych (nie pokrytych roślinnością leśną) – 7,75 ha,.

Powierzchnia lasów własności Gminy Turawa wg obrębów ewidencyjnych:

- Bierdzany – pow. – 0,18 ha
- Kotórz Mały – pow. – 1,52 ha
- Osowiec – pow. – 6,24 ha,
- Rzędów – pow. – 0,23 ha,
- Turawa – pow. – 212,34 ha,
- Węgry – pow. – 1,85 ha,
- Zawada – pow. – 0,21 ha.

Prace z zakresu gosp. leśnej

Celem działań gospodarki leśnej w Gminie Turawa jest trwałe utrzymywanie lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania, a w szczególności:

- 1) zachowania w lasach roślinności leśnej;
- 2) ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych);

- 3) pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej;
- 4) przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu;
- 5) racjonalnego użytkowania lasu w sposób trwale zapewniający optymalną realizację wszystkich jego funkcji przez:
 - pozyskiwanie drewna w granicach nieprzekraczających możliwości produkcyjnych lasu,
 - pozyskiwanie surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu w sposób zapewniający możliwość ich biologicznego odtwarzania, a także ochronę runa leśnego.

W 2024 roku koncentracja prac skupiała się na koniecznych pracach pielęgnacyjnych z Hodowli Lasu – czyszczenia późne (CP) na łącznej powierzchni 11,14 ha, zgodnie z nowym Uproszczonym Planem Urządzania Lasu, a pozostałe prace z zakresu gospodarki leśnej dotyczyły jedynie koniecznych jednostkowych cięć sanitarnych, polegających na interwencyjnym oraz profilaktycznym usuwaniu starszych drzew (często w wieku przeszłorębnym), pochylonych, złamanych, zamierających i martwych pod kątem eliminacji potencjalnych zagrożeń przy ciągach komunikacyjnych oraz stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla mienia i zdrowia mieszkańców domków letniskowych i użytkowników działek.

Sprzedaż drewna

Sprzedaż drewna prowadzona jest w oparciu o Zarządzenie Wójta Gminy Turawa nr OR.0050.116.2022 z dnia 27.07.2022 r. w sprawie zasad gospodarowania drewnem pozyskanym z lasów stanowiących mienie Gminy Turawa, wycinki drzew w tym usuwania złomów i wywrotów z nieruchomości będących własnością Gminy Turawa oraz w sprawie regulaminu sprzedaży i ustalania cen drewna.

Dochody z gospodarki leśnej – w 2024 roku sprzedaż drewna dotyczyła głównie surowca małego i średniowymiarowego (opał i gałęziówka) pozyskanego interwencyjnie z pojedynczych pozycji (wywroty i złomy) oraz posusze na kwotę blisko 26 tys. zł.

Planowe pozyskanie natomiast, zgodnie z obowiązującym Uproszczonym Planem Urządzenia Lasu, było realizowane po okresie turystycznym, od listopada i obejmowało powierzchnie trzebieży wczesnej oraz trzebieży późnych zlokalizowanych na ptn. brzegu Jez. Dużego w okolicy ul. Strażackiej.

Powierzchnie leśne zabiegów TW (trzebieży wczesnej) – oddz. 1b - pow. 4,46 ha,

Powierzchnie leśne zabiegów TP (trzebieży późnej) – oddz. 4f, 5b, i, f, p – pow. 7,47 ha.

Gospodarka łowiecka

Podział terenu w zasięgu administracyjnym, Gminy Turawa, na obwody łowieckie reguluje uchwała Nr XXIII/225/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego, z dnia 27 października 2020 r.

Na terenie Gminy Turawa zlokalizowanych jest 6 obwodów łowieckich, a mianowicie:

1. Obwód łowiecki nr 41 – obwód Państwowego Gospodarstwa Leśnego LP N-ctwo Turawa,
2. Obwód łowiecki nr 42 – dzierżawi Koło Łowieckie nr 16 „Knieja” Jełowa;
3. Obwód łowiecki nr 44– dzierżawi Wojskowe Koło Łowieckie nr 13 „Bażant” Opole;
4. Obwód łowiecki nr 54– dzierżawi Koło Łowieckie nr 5 „Odra” Opole;
5. Obwód łowiecki nr 55– dzierżawi Koło Łowieckie nr 17 „Orzeł” Ozimek;
6. Obwód łowiecki nr 66– dzierżawi Koło Łowieckie nr 10 „Szarak” Opole.

Gmina Turawa aktywnie uczestniczy w prowadzeniu gospodarki łowieckiej przez dzierżawców obwodów łowieckich. Przejawia się to m.inn. w uczestnictwie w określaniu stanu pogłowia zwierzyny łownej bytującej na terenie Gminy Turawa, oraz uzgadnianiu łowieckich planów hodowlanych.

Ochrona Przyrody

W 2024 r. rozpatrzono ponad 178 spraw związanych z realizacją zapisów ustawy o ochronie przyrody, na terenie Gminy Turawa w 11 sołectwach. Przedmiotowe sprawy dotyczyły przede wszystkim uzgodnień usuwania drzew i krzewów oraz doradztwa natury zarówno ściśle dendrologicznej jak i ogólnoprzyrodniczej.

Ochrona Zwierząt

W 2024 r. Gmina Turawa czynnie realizowała „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Turawa w 2024 r.”. We współpracy z fundacją ZWIERZ przeprowadzono zabiegi kastracji/sterylizacji zwierząt zarówno właścicielskich jak i bezdomnych z terenu Gminy Turawa, w ramach „Zwierzowej Akcji-Kastracja”.

Łącznie rozpatrzono 182 sprawy związane z ochroną zwierząt.

Ponadto zapewniono:

- edukację mieszkańców w zakresie opieki nad zwierzętami - poprzez szeroką akcję informacyjną w tym ulotki dostarczone przez Fundację ZWIERZ,
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- miejsca w schronisku dla zwierząt bezdomnych;
- sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie na terenach rekreacyjnych;
- ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację bezdomnych zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów;
- poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt;

- całodobową opiekę weterynaryjną bezdomnym zwierzętom poszkodowanych w wyniku zdarzeń drogowych;
- miejsce dla zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym;
- usypianie ślepych miotów;
- sterylizację i kastrację oraz znakowanie zwierząt przebywających pod opieką mieszkańców.

4.9. Opłata adiacencka

W 2024 r. opracowano zarządzenie w sprawie wprowadzenia procedur prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących ustalania opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego jej podziałem oraz z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wynikającego z wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej.

W analizowanym okresie wszczęto 32 postępowania administracyjne w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku ich podziału. W ramach prowadzonych spraw zlecono wykonanie operatów szacunkowych oraz przekazano właścicielom nieruchomości informacje o toczących się postępowaniach. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego wydano decyzje administracyjne ustalające wysokość opłaty adiacenckiej.

W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano decyzje ustalające opłaty adiacenckie na łączną kwotę 65 913,30 zł. Koszty operatów szacunkowych niezbędnych do ustalenia wartości nieruchomości wyniosły 32 235,00zł.

5. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Zmiany w przestrzeni dokonują się na skutek upływu czasu, działania sił przyrody, oddziaływania inwestycji poczynionych wcześniej na danym terenie oraz świadomych działań zmierzających do planowanego zagospodarowania przestrzeni. Te ostatnie dokonują się w wyniku realizacji inwestycji na podstawie decyzji administracyjnych (np. pozwolenia na budowę, zmianę sposobu użytkowania, rozbiórkę) wydawanych w oparciu o plany miejscowe, a w przypadku ich braku, w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Występują również sytuacje, w których dokonane inwestycje mają charakter samowoli budowlanych, co jest szczególnie istotne w przypadku gdy są one sprzeczne z przeznaczeniem i zasadami zagospodarowania terenu ustalonymi w planie miejscowym.

Istotne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Turawa obserwuje się w odniesieniu do nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Realizacje nowych budynków mieszkalnych skupiają się głównie na obszarze wsi Zawada, Turawa (w tym Marszałki), Kotórz Mały i Węgry. W tych lokalizacjach obserwuje się dynamiczny rozwój budownictwa, w tym szczególnie intensyfikującą się działalność deweloperską, która w wielu przypadkach przyjmuje formę niewielkiej, lecz zwartej zabudowy zespołu domów jednorodzinnych, lokowanych wzdłuż wydzielanych dróg wewnętrznych. Zjawisko to, choć odpowiada na rosnące zapotrzebowanie mieszkaniowe, może stanowić wyzwanie dla zrównoważonego rozwoju przestrzennego, zwłaszcza w kontekście presji na infrastrukturę

techniczną i społeczną oraz utraty lokalnych walorów krajobrazowych. Deweloperski model realizacji inwestycji nie zawsze harmonizuje z dotychczasowym łaodem przestrzennym i charakterem wiejskich miejscowości.

W pozostałych sołectwach nowa zabudowa mieszkaniowa powstaje przede wszystkim w formie uzupełnień istniejącej tkanki osadniczej, co sprzyja zachowaniu spójności urbanistycznej i wpisuje się w model zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Na terenie Gminy Turawa nie stwierdza się występowania dużej liczby budynków opuszczonych, będących w złym stanie technicznym, choć sytuacja w tym zakresie różni się zależnie od miejscowości.

5.1 Decyzje o warunkach zabudowy

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku braku planu miejscowego oraz braku obowiązku jego sporządzenia, ustalenie warunków zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla przedsięwzięć inwestycyjnych może następować w drodze decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2024 roku wszczęto 30 postępowań administracyjnych, które są odpowiedzią na wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla inwestycji polegających na rozbudowie, przebudowie lub zmianie sposobu użytkowania dla istniejących budynków oraz dla budynków nowych, a także związanych z ustaleniem warunków zabudowy dla instalacji odnawialnych źródeł energii. Jednocześnie wydano 4 decyzje dotyczące ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ze względu na swój indywidualny charakter, decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie stanowią miarodajnego źródła informacji o zaistniałych zmianach w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, które w lepszym stopniu odzwierciedlać będzie analiza wydanych pozwoleń na budowę, zmianę sposobu użytkowania bądź rozbiórkę. Niosą natomiast informację o atrakcyjności inwestycyjnej terenów, dla których nie ma sporządzonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Turawa

Zmiana Studium została uchwalona Uchwałą Nr XL/256/2010 Rady Gminy w Turawie z dnia 5 listopada 2010 r., obejmuje obszar całej gminy w granicach administracyjnych i została na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zatem pod względem formalnym jest nadal obowiązująca.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Turawa składa się z części tekstowej zawierającej opis uwarunkowań i ustalenia określające kierunki rozwoju przestrzennego gminy oraz z części graficznej obejmującej mapy:

- „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Turawa” w skali 1:10000
- „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Turawa” w skali 1:10000.

Tekst Studium składa się z dwóch głównych części, z których pierwsza ma charakter diagnostyczny i zawiera opis uwarunkowań wewnętrznych charakteryzujących stan istniejący gminy w zakresie ładu przestrzennego, stanu środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków, uwarunkowań demograficznych i społecznych, uwarunkowań gospodarczych, komunikacji i infrastruktury technicznej, występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Część II ma charakter perspektywiczny, zawiera opis uwarunkowań zewnętrznych wynikających z dokumentów planistycznych i strategicznych uchwalonych na poziomie kraju i województwa, określa cele rozwoju gminy w powiązaniu ze strategią rozwoju oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego w podziale na poszczególne obszary tematyczne.

Studium odnosi się do nadrzędnych zasad ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju, wskazanych w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiących podstawę działań w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy, przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

5.3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają wymierny wpływ na sposób kształtowania i zagospodarowania przestrzeni, są bowiem podstawowym instrumentem wdrażania polityki przestrzennej ujętej w Studium. Wymierną korzyścią posiadania aktualnych planów miejscowych jest możliwość szybkiego wystąpienia o pozwolenie budowlane i realizacji inwestycji, a w konsekwencji zatrzymanie inwestora w gminie.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują obszar gminy Turawa o łącznej powierzchni rzeczywistej równej 4207,3 ha, a wskaźnik pokrycia obszaru wynosi 24,45%.

W gminie Turawa obowiązuje 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w tym:

- 3 plany w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym,
- 15 planów w trybie obowiązującej obecnie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obejmujących miejscowości: Zawada
w tym tereny usług publicznych i komercyjnych ze zmianą (przy C.H. Turawa Park), Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Osowiec i Węgry z dwoma zmianami, Osowiec-Trzęsina, Turawa ze zmianą, Turawa Marszałki i obrzeża Jezior Turawskich oraz w niewielkiej części Bierdzany.

Miejscowości Rzędów, Kadłub Turawski, Ligota Turawska, Zakrzów Turawski oraz Bierdzany nie są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązujące na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego to:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego małej elektrowni wodnej Osowiec – Węgry, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XX/214/2000 z dnia 29.09.2000 r.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Zawada, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXIV/271/2001 z dnia 20.04.2001 r.
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Osowiec w części obejmującej przysiółek Trzęsina, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XII/120/2003 z dnia 05.12.2003 r.
4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu Usług Publicznych i Komercyjnych wsi Zawada Gmina Turawa, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXIV/236/2005 z dnia 25.11.2005 r.
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Osowiec i Węgry, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr V/32/2007 z dnia 09.03.2007 r.
6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Bierdzany, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXI/143/2008 z dnia 18.12.2008 r.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Turawa, obejmujący obrzeża Jezior Turawskich, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXVII/166/2009 z dnia 05.06.2009 r.
8. MPZP wsi Osowiec i Węgry w części obszaru wsi Osowiec oznaczonego jako teren zabudowy usług i produkcji, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr IX/44/2011 z dnia 15.09.2011 r.

9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Osowiec i Węgry w części obszaru wsi Osowiec, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XVIII/112/2012 z dnia 27.09.2012 r.
10. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada (Z2), uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XX/125/2012 z dnia 07.12.2012 r.
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada (Z3), uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXII/138/2013 z dnia 07.02.2013 r.
12. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kotórz Wielki , uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXXI/189/2014 z dnia 31.01.2014 r.
13. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru administracyjnego wsi Kotórz Mały i części miejscowości Węgry przy ulicy Węgierskiej, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXXVI/224/2014 z dnia 09.10.2014 r.
14. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego południowej części obszaru wsi Turawa, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr IX/34/19 z dnia 16.07.2019 r.
15. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowej części obszaru wsi Turawa uchwalonego Uchwałą Nr IX/34/19 Rady Gminy Turawa z dnia 16 lipca 2019 r., uchwalona uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XXXVII/247/2021 z dnia 20.12.2021 r.
16. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północnej części obszaru wsi Turawa gmina Turawa, uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr LX/466/2024 z dnia 22.02.2024 r.
17. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów usług publicznych i komercyjnych wsi Zawada Gmina Turawa, uchwalonego uchwałą Nr VIII/36/2011 Rady Gminy Turawa z dnia 25.08.2011 r., uchwalona uchwałą Rady Gminy Turawa Nr V/36/2024 z dnia 30.08.2024 r.
18. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada (Z1), uchwalonego uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XVII/107/2012 z dnia 26.07.2012 r., uchwalony uchwałą Rady Gminy Turawa Nr VII/54/2024 z dnia 25.10.2024r.

W 2024 roku uchwalono 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

30 stycznia 2024 r. Rada Gminy w Turawie Uchwałą Nr LIX/453/2024 uchwaliła zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada, gm. Turawa. Sporządzono zmianę planu w celu uporządkowania istniejącego i projektowanego zagospodarowania terenów, oznaczonych dotychczas odrębnymi

symbolami – tym samym posiadających różne ustalenia w zakresie zagospodarowania, a stanowiących jedną własność oraz jedną całość funkcjonalno-przestrzenną – zatem uporządkowanie kwestii istniejącej i projektowanej zabudowy jest w pełni racjonalne i poprzez uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego korzystnie wpłynie na krajobraz.

22 lutego 2024 r. Rada Gminy w Turawie Uchwałą Nr LX/466/2024 uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północnej części obszaru wsi Turawa gmina Turawa. Sporządzenie planu miało na celu objęcie tego terenu ustaleniami planistycznymi, w ramach dążenia do stopniowego, pełnego pokrycia obszaru gminy planami miejscowymi. Tereny objęte planem posiadają istotne znaczenie zarówno pod względem rozwoju zabudowy mieszkaniowej, jak i zabezpieczenia ładu przestrzennego. Uchwalenie planu umożliwi racjonalne i zrównoważone kształtowanie przestrzeni, zapobiegnie rozdrobnieniu funkcjonalnemu oraz ułatwi zarządzanie infrastrukturą techniczną i komunikacyjną w północnej części wsi. To kolejny krok w kierunku uporządkowanego i planowego rozwoju przestrzennego gminy.

30 sierpnia 2024 r. Rada Gminy w Turawie Uchwałą Nr LIV/410/2023 uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów usług publicznych i komercyjnych wsi Zawada, gm. Turawa. 25 października 2024 r. Rada Gminy w Turawie Uchwałą Nr VII/54/2024 uchwaliła zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada. Sporządzenie obu planów, wynikało ze złożonych wniosków o podjęcie działań planistycznych w zakresie wskazanych obszarów, dopuszczając aktywność gospodarczą w postaci działalności produkcyjnej, magazynowej, biurowej, socjalnej oraz usług. Uzupełnienie o dodatkową funkcję zwiększyło atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów i pozwoli na efektywne wykorzystanie tych terenów.

5.4 Opinie wstępnych podziałów nieruchomości

Podział nieruchomości (zwany również podziałem ewidencyjnym lub geodezyjnym) polega na określeniu w dotychczasowych jej granicach innej konfiguracji geodezyjnej działek gruntu wchodzących w jej skład, bez zmiany jej dotychczasowego właściciela (np. gdy z jednej działki tworzone są dwie poprzez wytyczenie nowych linii rozgraniczających działki). W 2024 roku sporządzono 32 postanowienia opiniujące wstępny projekt podziału nieruchomości jako zgodny z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

5.5 Zaświadczenia

W ramach wydawanych zaświadczeń, których łącznie sporządzono w ciągu roku 318 sztuk, znalazły się zaświadczenia o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz zaświadczenia o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wydano również 83 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w których zawarte są szczegółowe ustalenia dla danego terenu oraz możliwości wykorzystania działki na określone cele w myśl przepisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wydanych było także 163 zaświadczeń potwierdzających czy dana nieruchomość, działka lub lokal usytuowany na terenie gminy leżą w strefie, dla której Rada Gminy podjęła uchwałę o ustanowieniu obszaru rewitalizacji.

Kształtowanie ładu przestrzennego poddane jest regulacji prawnej i nie stanowi dowolności. Proces reglamentacji regulowany jest poprzez działanie organów administracji publicznej, w procedurze tworzenia dokumentów planowania przestrzennego. Gmina jako gospodarz terenu jest odpowiedzialna za zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej i rozwój gospodarczy terenu. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia ustawowo wskazanej procedury.

6. OCHRONA ŚRODOWISKA I GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYM

6.1 Ochrona środowiska

Ochrona Środowiska i gospodarka odpadami komunalnymi w Gminie Turawa realizowane są w oparciu o zadania własne gminy, wynikające z:

- Ustawy Prawo Ochrony Środowiska,
- Ustawy o odpadach,
- Ustawy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy,
- Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawy Prawo wodne,
- Ustawy o ochronie przyrody,
- oraz przepisów szczegółowych.

Dodatkowo w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami komunalnymi Gmina Turawa realizuje cele zawarte w „*Programie ochrony środowiska dla Gminy Turawa na lata 2022 – 2025 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030*”. Program ten został przyjęty uchwałą Rady Gminy Turawa Nr XLIII/309/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r., na podstawie art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony

środowiska, który stanowi, iż organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska sporządza gminne programy ochrony środowiska. Gminny Program Ochrony Środowiska (POŚ) określa lokalną politykę środowiskową, ustala cele i zadania środowiskowe w poszczególnych dziedzinach, określa priorytety krótko i długookresowe, przedstawia harmonogram działań oraz źródła pozyskiwania środków na ich realizację.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Turawa zostały określone cele i zadania w następującym zakresie: ochrony klimatu i powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowania wodami, gospodarki odpadami, ochrony gleb, ochrony przyrody, ochrony przed hałasem, oddziaływania elektromagnetycznego i edukacji ekologicznej. Program zawiera zadania własne oraz zadania koordynowane, w tym określone przez podmioty wymienione w programie.

Najważniejsze priorytety i cele operacyjne związane z Programem Ochrony Środowiska:

1. ochrona klimatu i jakości powietrza;
2. gospodarowanie wodami;
3. gospodarka wodno-ściekowa;
4. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
5. działalność edukacyjna;
6. zasoby przyrodnicze.

W kwietniu 2024 r. zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska został przygotowany i złożony do Rady Gminy Turawa

i następnie do organu wykonawczego powiatu **Raport** z wykonania „Programu Ochrony Środowiska za lata 2022-2023”. Stosownie do ww. zapisów ustawy *z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.*

Charakterystyka najważniejszych priorytetów

- 1. Ochrona klimatu i jakości powietrza** – aktualnie gospodarka niskoemisyjna jest priorytetowym działaniem w kierunku realizacji celów klimatycznych. W ramach tego kierunku w Gminie Turawa realizowane są działania w zakresie ochrony powietrza, wdrażania rozwiązań niskoemisyjnych, obniżenia zapotrzebowania na energię ciepłą, obniżenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza.

Kluczowe działania realizowane w 2024 roku w tym kierunku:

- 1) inwestycje polegające na wymianie kotłów w indywidualnych budynkach osób fizycznych**

Projekt „Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w gminie Turawa”

W 2024 r. rozliczono z Urzędem Marszałkowskim w Opolu Projekt pn.: „*Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w gminie Turawa*”, na który Gmina Turawa otrzymała dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. W wyniku pozytywnego rozliczenia Urząd Marszałkowski w Opolu zatwierdził do wypłaty kwotę: 374 324,76 zł tytułem refundacji.

Ponadto w 2024 r. sporządzono i przedłożono do Urzędu Marszałkowskiego w Opolu końcowe sprawozdanie z osiągniętych wskaźników rezultatu w ww. projekcie.

2) inwestycje polegające na wymianie kotłów w budynkach użyteczności publicznej

W 2024 r. Gmina Turawa występowała o dofinansowanie do WFOŚiGW w Opolu na wymianę starych piecy na ekologiczne dla dwóch obiektów:

- Publicznego Przedszkola w Zawadzie, oraz

- Ochotniczej Straży Pożarnej w Zawadzie.

Dzięki pozyskanej dotacji z w/w Funduszu wykonane zostały inwestycje:

„Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła węglowego na kocioł gazowy z przyłączeniem do sieci gazowej w Publicznym Przedszkolu w Zawadzie”

- kwota zadania: 28 500,00 zł,
- wnioskowana kwota dofinansowania: 14 200,00 zł.

Dotychczasowe źródło ogrzewania na węgiel zostało zastąpione nowym ekologicznym kotłem gazowym. Dzięki realizacji ww. zadania w Publicznym Przedszkolu w Zawadzie aktualnie funkcjonuje nowa kotłownia spełniająca ekologiczne rozwiązanie.

„Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła węglowego na kocioł gazowy z przyłączeniem do sieci gazowej w Ochotniczej Straży Pożarnej w Zawadzie”

- kwota zadania: 46 500,00 zł,
- wnioskowana kwota dofinansowania: 13 000,00 zł.

Dzięki realizacji ww. zadania w budynku OSP w Zawadzie zostało zlikwidowane stare nieefektywne źródło ciepła. Budynek został przyłączony do sieci gazowej.

Głównym efektem ekologicznym opisanych wyżej inwestycji jest redukcja emisji pyłów i dwutlenku węgla, co przyczynia się do poprawy jakości powietrza i ograniczenia negatywnego wpływu na klimat. Istniejąca infrastruktura tj. sieć gazowa umożliwiła korzystanie przez ww. obiekty z paliwa gazowego.

Widok na kotłownię w PP w Zawadzkie

3) realizacja zadań wynikających z „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”

W 2024 r. przeprowadzano działania krótkoterminowe w ramach realizacji Programu Ochrony Powietrza dla województwa opolskiego:

- działania informacyjne: w formie informowania mieszkańców o złej jakości powietrza, ostrzeżeniach i ogłoszonych alarmach. Dla obszaru Gminy Turawa w 2024 r. nie wydano żadnego powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego. Jednak przy wystąpieniu powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego obejmującego części miasta Opola lub sąsiednich gmin każdorazowo mieszkańcy Gminy Turawa byli informowani przez stronę internetową: www.turawa.pl;
- monitorowanie na bieżąco jakości powietrza na terenie województwa opolskiego, poprzez analizę otrzymywanych z WCZK informacji nt. przekroczeń poziomów informowania/alarmowania dla pyłów zawieszonych w powietrzu;
- działania informacyjne w okresie grzewczym dot. właściwego spalania – publikacja na stronie internetowej „*Informacji o spalaniu dobrej jakości paliw*”;
- działania operacyjne w formie kontroli instalacji spalania paliw stałych - w 2024 roku na terenie Gminy przeprowadzono kontrole, wymagane w *Programie Ochrony Powietrza*;
- działania organizacyjne: w ramach tego zadania przeprowadzono aktualizację bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych oraz

podmiotach wykonujących działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

CENTRALNA BAZA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW (CEEB)

Ewidencja CEEB ma na celu zebranie wszystkich danych dotyczących źródeł ciepła spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych na terenie Polski. W 2024 r. Gmina Turawa na bieżąco przyjmowała, wprowadzała oraz dokonywała aktualizacji na wnioski mieszkańców deklaracje do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)

PROWADZENIE GMINNEGO PUNKTU KONSULTACYJNO-INFORMACYJNEGO PROGRAMU „CZyste Powietrze”

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

GMINNY PUNKT

KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU „CZyste Powietrze”

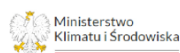
URZĄD GMINY TURAWA

TELEFON: 77 42 12 012 wew. 551 / 690 438 245

E-MAIL: czystepowietrze@turawa.pl

czystepowietrze.gov.pl

www.wfosigw.opole.pl

W 2024 r. Gmina Turawa kontynuowała prowadzenie **Punktu konsultacyjno-informacyjnego**, który został uruchomiony w Urzędzie Gminy Turawa w lipcu 2021 r. Rolą punktu jest wsparcie mieszkańców w zakresie pozyskania dotacji z Programu „Czyste Powietrze”. Program „Czyste Powietrze” to finansowe wsparcie służące wymianie starych pieców i podniesieniu efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych. Dzięki uzyskaniu bezzwrotnej dotacji – właściciel budynku może wykonać kompleksową termomodernizację, w tym wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy. Punkt w całości finansowany jest ze środków WFOŚiGW w Opolu na podstawie zawartego Porozumienia z w/w Funduszem.

Obsługa punktu jest dogodna dla mieszkańców gminy, którzy bezpośrednio umawiają konsultacje z pracownikiem zatrudnionym w ramach pozyskanych środków z WFOŚiGW w

Opolu. Harmonogram pracy punktu oraz wszelkie informacje w tym zakresie są udostępnione na stronie internetowej: www.turawa.pl -> Ochrona Środowiska -> Czyste Powietrze.

Podejmowane działania w ramach prowadzonego punktu konsultacyjno-informacyjnego „Czyste Powietrze”:

- w 2024 r. odbyły się 2 spotkania informacyjne w ramach Programu „Czyste Powietrze” w miejscowościach: Turawa (22.03.2024 r.), Ligota Turawska (05.07.2024 r.);
- bieżące konsultacje udzielane mieszkańcom dot. Programu „Czyste Powietrze”, pomoc w wypełnianiu wniosków o dotację oraz wniosków o płatność, bieżące przekazywanie wniosków do WFOŚiGW w Opolu;
- działania edukacyjno-informacyjne (w związku z prowadzeniem punktu w ramach zawartego Porozumienia):
- zakupiony został monitor reklamowy wraz z uchwytem i oprogramowaniem na potrzeby aktualizacji danych dot. Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, nadsyłanych co kwartał przez WFOŚiGW w Opolu oraz innych informacji o Programie, a także promocji Programu (bieżących informacje są wyświetlane na monitorze),
- kampania informacyjna poprzez broszury „Czyste Powietrze”, EKOgadżety oraz gadżety edukacyjno-informacyjne (teczki, notesy, długopisy ze znakowaniem) – z treściami dot. programu "Czyste Powietrze" wydawane wraz z broszurą, wszystkim osobom zainteresowanym Programem,
- publikacja artykułów nt. programu „Czyste Powietrze” w kwartalniku Fala.

W 2024 r. w Punkcie konsultacyjno-informacyjnym:

- Udzielono **412 konsultacji** mieszkańcom Gminy Turawa, w tym: ilość konsultacji udzielonych przez pracownika w siedzibie Punktu informacyjnego: 181,
- ilość konsultacji udzielonych przez pracownika telefonicznie w trakcie pracy Punktu informacyjnego: 231;
 - a) złożono **31 wnioski o dofinansowanie oraz 38 wnioski o płatność** (za pośrednictwem Punktu).

Efekty pracy Punktu konsultacyjno-informacyjnego „Czyste Powietrze”

Z pozyskanych danych z WFOŚiGW w Opolu wynika, iż od początku uruchomienia Punktu konsultacyjnego **515 mieszkańców Gminy Turawa skorzystało z Programu „CZYSTY POWIETRZE”**.

Realizacja Programu „CZYTE POWIETRZE” od początku uruchomienia Punktu konsultacyjnego

GMINA TURAWA	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba zawartych Umów o dofinansowanie	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	Sumaryczna kwota wyplaconych dotacji [zł]
	515	445	302	7 301 148,07

Źródło: WFOŚiGW w Opolu, stan na dzień: 31.03.2025 r.

W listopadzie 2024 r. Gmina Turawa otrzymała tzw. „bonus”, tj. dodatkowe środki z WFOŚiGW w Opolu dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze”. Zawarte zostało Porozumienie z Funduszem dot. przyznania dodatkowego finansowania, które wynosi 30 000,00 zł.

PROGRAM LIFE

1. w 2024 r. odbywały się wizyty monitorujące projekt LIFE, które przeprowadzał Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. Gmina Turawa współpracowała z Zespołem ds. Realizacji Projektu LIFE w niezbędnym zakresie, dotyczącym realizacji ww. projektu,
2. Gmina Turawa uczestniczyła w audycie finansowym LIFE na zakończenie ww. projektu,
3. zrealizowano obowiązek sporządzenia końcowego sprawozdania projektu LIFE,
4. bieżąca praca Gminnego Koordynatora ds. Ochrony Powietrza:
 - prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie ochrony powietrza i prawidłowych zachowań dot. odpowiedniego spalania paliw;
 - działania edukacyjne powiązane z realizacją *Programu Ochrony Powietrza dla województwa opolskiego*, w tym prowadzenie działań kontrolnych;
 - udzielane były konsultacje i porady mieszkańcom Gminy Turawa w zakresie wymian źródła centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz modernizacji energetycznej budynku;
 - prowadzenie działalności informacyjnej na temat obowiązującej w województwie opolskim *Uchwały Antysmogowej*.

Gospodarka wodno-ściekowa, realizacja programu KPOŚK, ochrona wód w tym ochrona Jezior Turawskich

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Turawa realizuje Spółka Wodociągi i Kanalizacja Turawa. Przedsiębiorstwo realizuje szereg innych zadań i inwestycji w zakresie objętym Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych Gminy Turawa. Aktualnie obowiązującym planem jest *„Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Spółki Wodociągi i Kanalizacja Turawa Sp. z o.o. na lata 2021-2025”*, przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/161/2021 Rady Gminy Turawa z dnia 28 stycznia 2021 r.

- 1) **Gospodarowanie wodami** – zadanie realizowane w oparciu o zadanie własne wynikające z między innymi Ustawy Prawo wodne. W ramach przedmiotowych zadań Gmina Turawa prowadzi między innymi następujące działania:
 - ochrona wód Jeziora Średniego w Turawie poprzez ograniczenie nadmiernego rozrostu wywłócznika kłosowego poprzez zabieg koszenia makrofitów:

- w 2024 r. została podpisana Umowa o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Opolu Nr 367/2024/G-59/OP-PO/D na realizację zadania: „*Ochrona wód Jeziora Średniego w Turawie poprzez ograniczenie nadmiernego rozrostu wywłócznika kłosowego*”, na które została przyznana dotacja w kwocie: 30 000,00 zł. ze względu na brak konieczności usuwania z Jeziora Średniego wywłócznika kłosowego w 2024 r. przedmiotowa dotacja została przesunięta i zostanie wykorzystana w 2025 r.
- monitorowanie i identyfikowanie potencjalnych źródeł zanieczyszczeń, w tym w obrębie Jezior Turawskich w tym stały i bieżący monitoring w zakresie czystości i porządku.

2) Monitorowanie Jezior Turawskich w zakresie utrzymania czystości i porządku:

Na bieżąco porządkowane są gminne tereny przy Jeziorze Średnim, Jeziorze Małym oraz Jeziorze Dużym. W 2024 r. Gmina Turawa posiadała zawartą umowę ze Spółką Wodociągi i Kanalizacja Turawa Sp. zo.o. na usługę sezonowego utrzymania porządku i czystości na terenach rekreacyjnych. Dzięki wykonywaniu przez pracowników Spółki Wodociągi i Kanalizacja Turawa Sp. zo.o. prac porządkowych na ww. terenach, w tym prac konserwacyjnych zieleni oraz utrzymaniu w czystości ciągów pieszo-rowerowych obrzeża Jezior Turawskich są odpowiednio zadbane, zarówno przed sezonem jak i w trakcie sezonu turystycznego. Na bieżąco były sprzątane plaże, teren przy kąpielisku nad Jeziorem Średnim, ścieżka turystyczna, drogi i deptaki oraz gminne toalety. Utrzymanie porządku na ww. obszarze zapewnia iż tereny Jezior Turawskich są estetyczne i odpowiednio utrzymane;

W celu utrzymania czystości i porządku na terenach rekreacyjnych w 2024 r. Gmina Turawa posiadała podpisaną umowę z przedsiębiorstwem wywozowym, które systematycznie odbierało odpady komunalne z tych terenów.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych został opracowany przez Ministra Środowiska w celu realizacji zadań w zakresie wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych. W chwili obecnej KPOŚK jest prowadzony przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W ramach KPOŚK Gmina Turawa wchodzi w skład aglomeracji pn. Aglomeracja Turawa (PLOP 014), w obszar które wchodzi miejscowości:

1. **Gmina Turawa** (miejscowości: Bierdzany, Kadłub Turawski, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Ligota Turawska, Osowiec wraz z przysiółkiem Trzęsina, Rzędów, Turawa wraz z przysiółkiem Marszałki, Węgry, Zakrzów Turawski i Zawada, w granicach aglomeracji wyodrębniono „północny brzeg Jeziora Turawskiego” oraz „południowy brzeg Jeziora Turawskiego”), oraz

2. Gmina Łubniany (miejscowości: Łubniany, Jełowa, Masów, Kolanowice i część miejscowości Luboszyce).

Nazwa aglomeracji: Turawa

I_d aglomeracji: PLOP004

Nazwy gmin w aglomeracji: Turawa, Łubniany

Gmina wiodąca w aglomeracji: Gmina Turawa

województwo: opolskie

powiat: opolski

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej: Gliwice

Zarząd Zlewni: Opole

Region wodny: Środkowa Odra

Obszar dorzecza: Odra

Obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację: *Uchwała nr XXVI/144/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r.*

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) 18 300

Zgodnie z art. 89 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne Gmina Turawa corocznie składa Sprawozdania z realizacji KPOŚK do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Gliwicach.

W 2024 r. w związku z obowiązkiem wynikającym z art. 92 ustawy Prawo wodne, Gmina Turawa podjęła współpracę z Gminą Łubniany w celu przeprowadzenia przeglądu obszarów i granic aglomeracji Turawa w ramach (KPOŚK). Zgodnie z art. 92. Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne Wójt, burmistrz lub prezydent miasta co 2 lata dokonuje przeglądu obszarów i granic aglomeracji wyznaczonych na podstawie art. 87 ust. 1, z uwzględnieniem kryterium ich utworzenia oraz zaistniałych zmian równoważnej liczby mieszkańców w aglomeracji i w razie potrzeby informuje radę gminy o konieczności zmiany obszarów i granic aglomeracji.

Informacja o przystąpieniu do ww. prac została przekazana Radzie Gminy Turaw w trakcie procedowania *Uchwały Nr VI/43/2024 z dnia 4 października 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład aglomeracji Turawa, przy realizacji zadania polegającego na dokonaniu przeglądu obszarów i granic aglomeracji Turawa oraz aktualizacji obszaru i granic aglomeracji Turawa, w przypadku wystąpienia takiej konieczności w wyniku przeprowadzonego przeglądu.*

Stosownie do treści art. 87 ust. 3 Prawa wodnego w listopadzie 2024 r. zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Gminą Turawa a Gminą Łubniany, określające zasady współpracy w ww. zakresie. W grudniu 2024 roku przeprowadzono **przegląd obszarów i granic aglomeracji Turawa**, który potwierdził konieczność wprowadzenia zmian oraz niezbędnej aktualizacji aglomeracji Turawa.

6.2 Edukacja ekologiczna w Gminie Turawa

Edukacja ekologiczna stanowi ważny element edukacji mieszkańców Gminy Turawa.

Istotnym elementem edukacji ekologicznej jest kształtowanie postaw odpowiedzialności za środowisko oraz rozwijanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Dodatkowo prowadzona jest wśród uczniów naszych placówek oświatowych i przedszkoli. Działania edukacyjne prowadzone są na wielu płaszczyznach: ochrona powietrza, gospodarka odpadami, prawidłowa segregacja odpadów oraz ochrona wód, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Jezior Turawskich oraz racjonalnego korzystania z wody i właściwego, zgodnego z przepisami odprowadzania ścieków.

Działania w zakresie edukacji ekologicznej w roku 2024:

1. w związku z prowadzonym Punktem konsultacyjno-informacyjnym „Czyste Powietrze” prowadzone są działania edukacyjne:
 - spotkania informacyjne z mieszkańcami: Turawa – 22.03.2024 r. i Ligota Turawska - 05.07.2024 r.;
 - publikacja artykułów edukacyjnych w kwartalniku „Fala”;
 - kampania informacyjna poprzez: wydawanie mieszkańcom broszur „Czyste Powietrze”, EKOgadżetów oraz gadżetów edukacyjno-informacyjnych;
 - kampania informacyjna prowadzona w siedzibie Urzędu Gminy Turawa: bieżące konsultacje udzielane mieszkańcom nt. Programu „Czyste Powietrze”, edukacja poprzez wyświetlanie na monitorze informacji dot. ww. programu.

Promocja Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego „Czyste Powietrze” w trakcie imprezy plenerowej nad Jeziorem Turawskim

2. w związku z uczestnictwem Gminy Turawa w projekcie LIFE:
 - udzielanie konsultacji i porad mieszkańcom w zakresie źródeł ogrzewania oraz dostępnych źródeł dofinansowań,
 - prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie ochrony powietrza i prawidłowych zachowań dot. odpowiedniego spalania paliw;
 - działania edukacyjne powiązane z realizacją *Programu Ochrony Powietrza dla województwa opolskiego*, w tym prowadzenie działań kontrolnych;

- prowadzenie działalności informacyjnej na temat obowiązującej w województwie opolskim *Uchwały Antysmogowej*;

3. „Ochrona powietrza w Gminie Turawa – niespalanie śmieci w piecach”

Akcja edukacyjna zorganizowana przez Gminę Turawa z udziałem dzieci z placówek przedszkolnych z terenu Gminy Turawa. W ramach akcji wszystkie placówki przedszkolne zostały włączone w stworzenie prac plastycznych, które następnie zostały wykorzystane do kalendarzy na 2025 r. Celem akcji jest szerzenie idei ekologii i troski o środowisko naturalne poprzez dbanie o jakość powietrza oraz zakaz spalania śmieci w piecach przydomowych. Ponadto kalendarze zostały rozdysponowane wśród placówek oświatowych, Sołtysów poszczególnych wsi oraz mieszkańców w ramach kampanii edukacyjnej.

Publiczne Przedszkole w Bierdzanach

Publiczne Przedszkole w Węgrach

Oddział Przedszkolny Kadłub Turawski

Publiczne Przedszkole w Zawadzie

4. Plenerowy punkt edukacyjno-informacyjny

Gmina Turawa uczestniczyła w wydarzeniu pn.: „Światowy Dzień Wody – Turawa 2024”, które odbyło się na terenie ośrodka „Rybaczówka”, zlokalizowanego nad Jeziorem Turawskim. W trakcie ww. wydarzenia Gmina Turawa przeprowadzała kampanię edukacyjną nt. ochrony środowiska. Na stoisku ekologicznym dostępne były materiały informacyjne, prowadzone były konkursy oraz udzielane były informacje zainteresowanym uczestnikom. Dodatkowo udzielane były konsultacje nt. programu „CZYTE POWIETRZE”.

W ramach akcji odbyło się również sprzątanie Zbiornika Turawa pod hasłem „Woda to nie śmietnik”. Gmina Turawa zapewniła odpowiedni kontener na odpady oraz odbiór zebranych odpadów (zlecenie firmie wywozowej).

Stoisko edukacyjne w trakcie imprezy plenerowej „Światowy Dzień Wody – Turawa 2024”

Pozostałe działania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej

- „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi” – cykliczne akcje z udziałem placówek oświatowych oraz firmy odbierającej odpady;
- współpraca z WFOŚiGW w Opolu;
- współpraca z Nadleśnictwem Turawa;
- współpraca z placówkami oświatowymi;
- edukacja dot. ochrony wód oraz przestrzegania przepisów dot. prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej - w trakcie przeprowadzanych kontroli nieruchomości nieobjętych systemem kanalizacji sanitarnej wszyscy właściciele

- otrzymywali broszurę informacyjno-edukacyjną nt. prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony wód;
- bieżąca edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

6.3 Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

Zgodnie z art. 71 ust. 1 i ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Wiele z inwestycji, które planuje się zrealizować wiąże się z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa warunki dla realizacji danego przedsięwzięcia i określa m.in.:

- warunki realizacji inwestycji (np. rodzaj, miejsce),
- warunki wykorzystania terenu w odniesieniu do etapu realizacji jak i dalszego użytkowania,
- wymogi w zakresie ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia podczas realizacji i eksploatacji,
- wymogi w zakresie ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do legalnej realizacji (np. w projekcie budowlanym), i in.

Wydanie decyzji środowiskowej jest niezbędne w przypadkach wielu inwestycji, które ingerują w środowisko naturalne. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach są narzędziem umożliwiającym wskazanie w jaki sposób należy wykonać inwestycję (przedsięwzięcie), tak aby jak najmniej pogorszyć stan środowiska. Są wydawane po przeprowadzeniu przez organ oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, krajobraz w tym krajobraz kulturowy, dostępność do złóż kopalin, ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz katastrof naturalnych i budowlanych. W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 określa się, analizuje oraz ocenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę także skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami.

Jednym z najważniejszych zagadnień wynikających z oceny oddziaływania na środowisko jest obowiązek zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu przed wydaniem decyzji. W postępowaniu w pierwszej instancji organy zobowiązane są do zastosowania procedur, m.in. do zawiadomienia stron postępowania i społeczeństwa o przystąpieniu do przeprowadzenia oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wszczęciu postępowania, przedmiocie Decyzji i organie właściwym do jej wydania, zawiadomienia o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, o miejscu w którym zostanie wyłożona do wglądu oraz o sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazania 30-dniowego terminu na składanie tych uwag i wniosków. Organ właściwy przed wydaniem decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. W decyzji właściwy organ może określić istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia lub wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji lub nałożyć obowiązek unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w szczególności jeżeli wynika to z postanowienia, w którym organ nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ważna jest 6 lat od dnia, w którym stała się ostateczna. Termin jej ważności może jednak zostać przedłużony do 10 lat w przypadku gdy realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniały się warunki określone w Decyzji lub postanowieniu, o którym mowa w art.90 ust.1, UOOS, jeżeli było wydane. Przedłużenia dokonuje organ, który wydał Decyzję, w trakcie okresu jej ważności (tj. przed upływem pierwszych 6 lat). Przedłużenie następuje postanowieniem, na które przysługuje zażalenie.

W 2024 r. Gmina Turawa rozpatrzyła i wydała 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, które są odpowiedzią na wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

6.4 Gospodarka odpadami komunalnymi

Uchwały Rady Gminy Turawa:

Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Turawa w 2024 r. określały następujące uchwały:

- Uchwała Nr XXXVIII/251/2022 Rady Gminy Turawa z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turawa,

- Uchwała Nr XLIX/361/2023 Rady Gminy Turawa w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/251/2022 Rady Gminy Turawa z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turawa
- Uchwała Nr XXXVIII/252/2022 Rady Gminy Turawa z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu usług w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi ,
- Uchwała Nr XLI/295/2022 Rady Gminy Turawa z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty,
- Uchwała Nr XIX/122/2012 Rady Gminy Turawa z dnia 22 listopada 2012 r., w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XLIX/360/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 2 lutego 2023 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Turawa
- Uchwała Nr XVIII/91/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.

System gospodarowania odpadami komunalnymi

W 2024 r. odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Turawa odbywał się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Turawa a przedsiębiorstwem REMONDIS Opole Sp. z o.o., Al. Przyjaźni 9, 45-573 Opole.

Przedmiotem umowy jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Turawa. Odpady komunalne, które są odbierane od mieszkańców Gminy Turawa „u źródła”, w 2024 r. funkcjonowały w systemie cztero bądź pięcio – pojemnikowym oraz workowym.

W przypadku odpadów biodegradowalnych mieszkańcy mieli możliwość gromadzenia ich w systemie: selektywnym z wykorzystaniem przydomowego kompostownika na bioodpady, selektywnym z dodatkowym pojemnikiem z przeznaczeniem do gromadzenia bioodpadów.

W 2024 roku selektywna zbiórka odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Turawa realizowana była w oparciu o rodzaje odpadów segregowanych w wg. poniższej tabeli.

Pojemnik	Rodzaje odpadów	Częstotliwość odbioru	
Pojemnik oznakowany kolorem żółtym	• tworzywa sztuczne, • metal, • opakowania wielomateriałowe	1 raz / 2 tygodnie	
Pojemnik oznakowany kolorem zielonym	• szkło opakowaniowe	1 raz / 8 tygodni	
Pojemnik oznakowany kolorem brązowym	• bioodpady	wiosna – lato: 1 raz / 2 tygodnie, jesień – zima: 1 raz / 1 miesiąc	
Pojemnik oznakowany kolorem niebieskim	• papier i tektura	1 raz / 12 tygodni	
Pojemnik oznakowany kolorem czarnym	• odpady niesegregowane (zmieszane), • pozostałości z sortowania	1 raz / 2 tygodnie	
POZOSTAŁE ODPADY GROMADZONE SELEKTYWNIE			
Lp.	Rodzaje odpadów	Forma odbioru	Częstotliwość odbioru
1.	odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z drobnych remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie	PSZOK	Zgodnie z regulaminem PSZOK
2.	odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony	PSZOK okresowa zbiórka przeprowadzana w formie tzw. „wystawki” (odbiór spod posesji)	Zgodnie z regulaminem PSZOK zgodnie z harmonogramem

3.	Zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych	PSZOK	zgodnie z regulaminem PSZOK
	drobne elektroodpady (płyty CD i DVD, drobna elektronika, telefony i ładowarki, baterie, żarówki)	Punkt Elektroodpadów (MPE) przy Urzędzie Gminy Turawa	

Częstotliwość odbioru opisanych wyżej frakcji odpadów z nieruchomości określona jest w harmonogramach, dostarczanych mieszkańcom oraz publikowanych na stronie internetowej Urzędu Gminy Turawa.

I. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Turawa znajduje się poniższej tabeli.

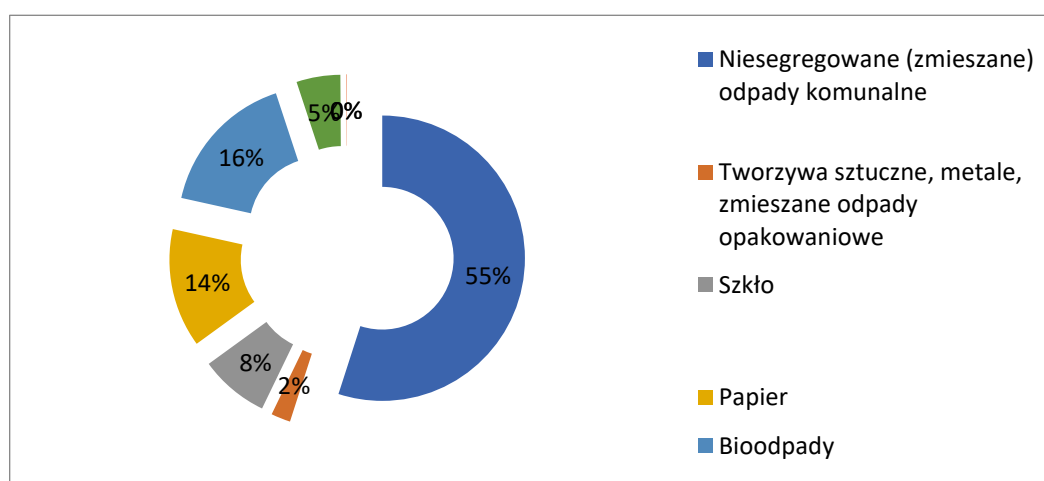
Zestawienie masy odpadów z terenów zamieszkałych w 2024 r.

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadów	2024 r.
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	200301	1820,62
2.	Tworzywa sztuczne, metale, zmieszane odpady opakowaniowe	150102	72,88

3.	Szkło	150107	259,56
4.	Papier	150101	446,09
5.	Bioodpady	200108	545,18
6.	Meble i inne odpady wielkogabarytowe	200307	164,62
7.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	200135*,200136	0
8.	Zużyty opony	160103	3,32
SUMA:			3312,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy Remondis Opole S.A.

Udział poszczególnych frakcji odpadów odebranych od mieszkańców Gminy Turaw 2024 r. przedstawia poniższy wykres.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy Remondis Opole S.A.

Zgodnie z powyższym wykresem zaobserwowano znaczną przewagę niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych nad poszczególnymi frakcjami odpadów segregowanych. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne stanowią aż 55% wszystkich odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2024 roku, natomiast odpady segregowane 45%. Największą część spośród odpadów selektywnie zebranych stanowią bioodpady – 16%, a następnie papier - 14% całości odebranych odpadów.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kotorzu Małym

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kotorzu Małym przy ul. Wodnej funkcjonuje od maja 2021 roku. Obsługa techniczna PSZOK-u zapewniona jest przez Spółkę Wodociągi i Kanalizacja Turawa Sp. z o.o. Odbiór odpadów z PSZOK-u zapewnia firma Remondis Opole S.A. na podstawie zawartej umowy w tym zakresie. Zasady odbioru odpadów przez PSZOK SA określone w Regulaminie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kotorzu Małym (Zarządzenie Wójta Turawa nr OR.0050.51.2021 z dnia 21 maja 2021 r., aktualne Zarządzenie Wójta Gminy Turawa nr OR.0050.56.2024 z dnia 1 marca 2024 r.).

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych to miejsce na terenie gminy, Gdzie mieszkańcy mogą oddać bezpłatnie niepotrzebne przedmioty oraz oddać odpady komunalne zebrane w sposób selektywny. Celem prowadzenia Punktu jest stworzenie odpowiednich warunków dla mieszkańców Gminy Turawa w celu zapobiegania powstawaniu nadwyżki odpadów, jak również oddania i odebrania przedmiotów do punktu wymiany rzeczy używanych.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tworzenie i utrzymanie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych powinno być pokrywane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Do PSZOK przyjmowane są następujące rodzaje odpadów:

- ✓ odpady z tworzyw sztucznych (nadmiar ze zbiórki „u źródła”),
- ✓ odpady opakowań wielomateriałowych (nadmiar ze zbiórki „u źródła”),
- ✓ odpady z papieru i tektury (nadmiar ze zbiórki „u źródła”),
- ✓ odpady szklane (nadmiar ze zbiórki „u źródła”),
- ✓ odpady zielone – bioodpady np.: trawa, liście, zielone odpady z ogrodów, rozdrobnione gałęzie, itp. (nadmiar ze zbiórki „u źródła”),
- ✓ meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- ✓ posegregowane komunalne odpady budowlane i rozbiórkowe:
 - gruz ceglany,
 - odpady z betonu, gruzu i ceramiki (zmieszany gruz),
 - materiały izolacyjne (styropian, wełna),
 - odpadową papę,
 - zmieszane odpady budowlane,
- ✓ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- ✓ zużyte opony z samochodów osobowych;
- ✓ odpady niebezpieczne np.: rozpuszczalniki, odczynniki fotograficzne, środki ochrony roślin, farby, tusze, tonery, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne, detergenty zawierające substancje niebezpieczne,
- ✓ zużyte baterie i akumulatory,
- ✓ przeterminowane leki i chemikalia,
- ✓ odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstające w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- ✓ odzież i tekstylia.

Ilość dostarczonych odpadów komunalnych nie jest limitowana, za wyjątkiem:

- **odpadów budowlanych i rozbiórkowych**, których ilość limituje się do **500 kg/rok** od właściciela nieruchomości/lokalu mieszkalnego (w zabudowie wielorodzinnej rozumie się przez to właściciela jednego samodzielnego lokalu),
- **mebli i odpadów wielkogabarytowych**, których ilość limituje się do **300 kg/rok** od właściciela nieruchomości/lokalu mieszkalnego (w zabudowie wielorodzinnej rozumie się przez to właściciela jednego samodzielnego lokalu),
- **zużytych opon** pochodzących z samochodów osobowych lub pojazdów jednośladowych, których ilość limituje się do **4 szt./rok** od właściciela nieruchomości/lokalu mieszkalnego (w zabudowie wielorodzinnej rozumie się przez to właściciela jednego samodzielnego lokalu).

Do PSZOK nie są przyjmowane następujące rodzaje odpadów:

- ✗ niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- ✗ odpady zawierające azbest,
- ✗ części samochodowe (np.: szyby, zderzaki, reflektory, elementy karoserii, plastik samochodowe),
- ✗ odpady niebezpieczne, których nie można w wiarygodny sposób zidentyfikować (brak etykiet),
- ✗ odpady w nieszczelnych (cieknących) opakowaniach,
- ✗ sprzęt budowlany i rolniczy,
- ✗ butle gazowe,
- ✗ złom metali żelaznych i nieżelaznych,
- ✗ opony z pojazdów ciężarowych i maszyn rolniczych,
- ✗ odpady poprodukcyjne, odpady pochodzące z działalności gospodarczej lub rolniczej.

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie. Wjazd na teren odbywa się za wiedzą i zgodą pracownika obsługującego Punkt. Osoba dostarczająca odpady zobowiązana jest samodzielnie umieścić je w odpowiednich kontenerach i pojemnikach pod nadzorem pracownika PSZOK. W PSZOK-u przyjmowane są odpady wyłącznie od mieszkańców Gminy Turawa na podstawie oświadczenia. Odpady dostarczone do PSZOK muszą być posegregowane na poszczególne frakcje, nie mogą być zmieszane lub zanieczyszczone.

Aktualne godziny otwarcia PSZOK:

- wtorek, piątek: 12:00 – 18:00,
- środa: 9:00 -15:00,
- każda ostatnia sobota miesiąca: 9:00- 14:00.

PSZOK jest nieczynny w dniach ustawowo wolnych od pracy, Wielką Sobotę, 24 i 31 grudnia.

Na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy wywozowej, sporządzono zestawienie ilości zebranych odpadów komunalnych w PSZOK w 2024 r. przedstawione w poniższej tabeli.

ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH W PSZOK [Mg]		
2024		
Lp.	Rodzaj odpadu	Suma odpadów [Mg]
1.	Papier	5,71
2.	Tworzywa sztuczne	0,99
3.	Szkło	2,31
4.	Bioodpady	33,02
5.	Odpady niebezpieczne	4,16
6.	Przeterminowane leki	0,06
7.	Zużyte baterie i akumulatory	0,18
8.	Wielkogabaryty	85,12
9.	Budowlane	137,62
10.	Mat. Izolacyjne	7,06
11.	Zużyte opony	6
12.	ZSEiE	0,10
13.	Odzież i tekstylia	2,60
14.	Zużyte igły i strzykawki	0,0075
Suma		284,9375

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy Remondis Opole S.A.

Zgodnie z powyższą tabelą zaobserwowano, że przeważającą część odpadów zebranych w PSZOK stanowią odpady budowlane i rozbiórkowe (137,62 Mg) oraz meble i inne odpady wielkogabarytowe (85,12 Mg), a także bioodpady (33,02 Mg).

PSZOK przyczynia się do zwiększenia ilości odpadów komunalnych poddawanych procesom: ponownego użycia, recyklingu i odzysku, redukując w ten sposób ilość odpadów składowanych, ograniczając ich negatywne oddziaływanie na środowisko. A to z kolei przedkłada się na optymalizację opłaty dla każdego mieszkańca Gminy Turawy tytułu odbioru i zagospodarowania odpadów.

Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziom składowania oraz poziomy redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Wskaźnik	Osiągnięty poziom przez Gminę Turawa w 2024 r.
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	45,36%
Poziom składowania	23%
Poziom redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	0%

Zgodnie z wydanym przez Ministra Klimatu i Środowiska rozporządzeniem z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 399 z późn. zm.) wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2024 powinien wynieść 45%. W 2024 roku Gmina Turawa wywiązała się z nałożonych na nią przepisami prawa obowiązków w zakresie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągając poziom 45,22%.

Zgodnie z zapisami *Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* gmina zobowiązana jest nie przekraczać w danym roku poziomu składowania. Wartości poziomów dla poszczególnych lat zostały określone w art. 3b ust. 2a ww. *Ustawy*. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029.

Poziom składowania zgodnie z zapisami art. 3b ust. 2b ww. *Ustawy* oblicza się, jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania, w tym odpadów poddanych odzyskowi na składowisku.

Z powyższego wynika, że po raz pierwszy Gmina powinna obliczyć poziom składowania za rok 2025, jednak dla pozyskania wiedzy w tym zakresie dokonała powyższych wyliczeń. W roku 2024 zeskładowano 23%, czyli poziom składowania nie został przekroczony.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, które reguluje poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposób jego obliczania nie został określony poziom, który gmina jest zobowiązana osiągnąć za rok 2024. Gmina Turawa w roku 2024r. osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 0%.

Liczba mieszkańców

Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Turawa wyniosła 9 444, natomiast deklaracjami o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami i komunalnymi objętych było 8 590 osób. Analizując liczbę osób objętych deklaracjami należy wskazać, że liczba ta stanowi prawie 90% liczby osób zameldowanych. Różnica w ilości wynika z faktu, iż znaczna część osób zameldowanych na terenie Gminy Turawa faktycznie zamieszkuje poza jej terytorium. Znaczący wpływ ma również migracja zarobkowa oraz nieuregulowane przez mieszkańców ilości osób faktycznie zameldowanych. Ponadto warto zauważyć, że w deklaracji wymienia się osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość a nie zameldowane. Istotnym jest, iż liczba osób zameldowanych i liczba osób zamieszkałych zawsze będą różne i wartości te nie będą się pokrywać. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie ilości osób oraz danych zawartych w deklaracjach w 2024 r.

Zestawienie danych – stan na 31.12.2024 r.	Dane liczbowe
Liczba mieszkańców Gminy Turawa wg danych z ewidencji ludności	9 444
Liczba mieszkańców Gminy Turawa ujętych w deklaracjach, w tym: - Liczba mieszkańców zbierających odpady w sposób selektywny z przydomowym kompostowaniem bioodpadów - Liczba mieszkańców zbierających odpady w sposób selektywny oraz korzystaniem z brązowego pojemnika na bioodpady	8 590, w tym: 3 596 4 994

Liczba złożonych deklaracji na zbieranie odpadów w sposób selektywny z przydomowym kompostowaniem bioodpadów	1 171
Liczba złożonych deklaracji na zbieranie odpadów w sposób selektywny oraz korzystaniem z brązowego pojemnika na bioodpady	1 700

Zabudowa wielolokalowa w miejscowości Osowiec objęta została deklaracją zbiorczą złożoną przez zarządcę nieruchomości wspólną – Spółdzielnię Mieszkaniową w Strzelcach Opolskich. Łącznie zadeklarowano 503 mieszkańców zabudowy wielolokalowej w miejscowości Osowiec. Zabudowa wielolokalowa występuje również w miejscowości Bierdzany – około 46 mieszkańców, Kotórz Mały – 13 mieszkańców, Zawada – 83 osoby. Na bieżąco są prowadzone działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

6.5 Charakterystyka najważniejszych zrealizowanych projektów dotyczących ochrony środowiska w 2024 r.

Wykaz najważniejszych zrealizowanych w 2024 roku projektów w zakresie ochrony środowiska przedstawia poniższa tabela.

Charakterystyka najważniejszych projektów dotyczących ochrony środowiska w 2024 r.

lp	Nazwa	Opis
1	„Ochrona wód Jeziora Średniego w Turawie poprzez ograniczenie nadmiernego rozrostu wywłócznika kłosowego”	Gmina Turawa pozyskała dofinansowanie z WFOŚiGW w Opolu na projekt pn.: „Ochrona wód Jeziora Średniego w Turawie poprzez ograniczenie nadmiernego rozrostu wywłócznika kłosowego” Kwota dofinansowania z WFOŚiGW w Opolu w ramach programu wyniosła: w 2024 r. – 30 000,00 zł.
2	Projekt „Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w Gminie Turawa”	Przedmiot projektu - wymian starych pieców na ekologiczne W wyniku pozytywnego rozliczenia Urząd Marszałkowski w Opolu w 2024 r. zatwierdził do wypłaty kwotę: 374 324,76 zł tytułem refundacji. Szczegóły projektu – opisano w części dot. Ochrony klimatu i jakości powietrza niniejszego Raportu
3	Projekt LIFE	Przedmiot projektu - wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza, Koordynator – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. Szczegóły projektu – opisano w części dot. Ochrony klimatu i jakości powietrza niniejszego Raportu.

4	„Czyste Powietrze”	Przedmiot projektu - kompleksowy plan działań zaprojektowany w celu poprawy jakości powietrza oraz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Datacje są przyznawane przez WFOŚiGW w Opolu. Gmina Turawa prowadzi Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze” Szczegóły projektu – opisano w części dot. Ochrony klimatu i jakości powietrza niniejszego Raportu
5	„Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła węglowego na kocioł gazowy z przyłączeniem do sieci gazowej w Publicznym Przedszkolu w Zawadzie”	W 2024 r. Gmina Turawa pozyskała dofinansowanie z WFOŚiGW w Opolu na projekt pn.: „Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła węglowego na kocioł gazowy z przyłączeniem do sieci gazowej w Publicznym Przedszkolu w Zawadzie” kwota zadania: 28 500,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania: 14 200,00 zł. Dotychczasowe źródło ogrzewania na węgiel zostało zastąpione nowym ekologicznym kotłem gazowym. Dzięki realizacji ww. zadania w Publicznym Przedszkolu w Zawadzie aktualnie funkcjonuje nowa kotłownia spełniająca ekologiczne rozwiązanie.
6	„Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła węglowego na kocioł gazowy z przyłączeniem do sieci gazowej w Ochotniczej Straży Pożarnej w Zawadzie”	W 2024 r. Gmina Turawa pozyskała dofinansowanie z WFOŚiGW w Opolu na projekt pn.: „Modernizacja kotłowni polegająca na wymianie kotła węglowego na kocioł gazowy z przyłączeniem do sieci gazowej w Ochotniczej Straży Pożarnej w Zawadzie” kwota zadania: 46 500,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania: 13 000,00 zł. Dzięki realizacji ww. zadania w budynku OSP w Zawadzie zostało zlikwidowane stare nieefektywne źródło ciepła. Budynek jest w trakcie przyłączania do sieci gazowej.
7	„Modernizacja sieci oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań na terenie Gminy Turawa”	W 2024 r. Gmina Turawa złożyła do WFOŚiGW wniosek o wypłatę i końcowe rozliczenie dofinansowania zadania pn.: „Modernizacja sieci oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań na terenie Gminy Turawa” kwota zadania: 69 427,35 zł, przyznana kwota dofinansowania: 55 500,00 zł.

7. OPIEKA NAD ZABYTKAMI I INFRASTRUKTURA DROGOWA

Opieka nad zabytkami

Ewidencja zabytków w brzmieniu art. 21 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2024 poz. 1292) jest podstawą dla sporządzenia programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Turawa w formie zbioru kart adresowych została przyjęta Zarządzeniem Nr OR.0050.120.2024 Wójta Gminy Turawa z dnia 01.07.2024 r.

Zgodnie z ww. Ustawą został sporządzony także Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Turawa na lata 2024-2027. Treść programu jest zbieżna z dokumentami Gminy o charakterze strategicznym i opracowaniami wyznaczającymi kierunki polityki przestrzennej Gminy. W dniu 22 listopada 2024 r. został przyjęty przez Radę Gminy Turawa Uchwałą Nr VIII/59/2024 po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Program ten jest dokumentem polityki administracyjnej w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Działania te określone są w odniesieniu do całej Gminy jako jednostki podziału administracyjnego. Dotyczą nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców. Głównym beneficjentem realizacji programu jest społeczność lokalna, a rolą programu jest wzbudzenie w lokalnej społeczności świadomości wspólnoty kulturowej poprzez uświadamianie mieszkańcom znaczenia lokalnych wartości kulturowych. Program określa kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami: wskazuje konieczne do wykonania zadania i sugeruje sposoby ich realizacji poprzez określenie podstawowych działań organizacyjnych, finansowych, promocyjnych i ochronnych.

Program ma na celu, w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego, dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,

- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Gmina Turawa planuje wspierać finansowo prace konserwatorskie i remonty zabytków. W budżecie Gminy zabezpieczone są co roku środki przeznaczone na zabytki, co jest uzależnione od potrzeb wnioskodawców i możliwości budżetowych Gminy. W 2024 r. Rada Gminy Turawa podjęła Uchwałę Nr VI/50/2024 w sprawie udzielenia dotacji na realizację zadań w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków dla zadania pn. „Wymiana dachu gontowego i fumigacja w kościele filialnym pw. św. Piotra i Pawła w Zakrzowie Turawskim”.

7.1 Zabytki o najważniejszym znaczeniu dla Gminy

Do zabytków o najwyższym znaczeniu dla Gminy Turawa zaliczyć można m.in.:

- Drewniane kościoły pw. Św. Jadwigi w Bierdzanach oraz filialny pw. Piotra i Pawła w Zakrzowie Turawskim – znajdujące się na Szlaku Drewnianego Budownictwa Sakralnego, który prowadzi przez miejscowości Opolszczyzny, w których znajdują się drewniane kościoły z XVII i XVIII wieku,
- Pałac w Turawie pochodzący z XVIII wieku wraz z parkiem wyróżniający się w lokalnym krajobrazie miejscowości,
- Układ przestrzenny wsi Ligota Turawska – unikalny układ przestrzenny kolonizacyjnego osiedla (tzw. „Siedlung”) gospodarstw typu frankońskiego, dla rolników przesiedlonych w latach 1938-1940 z terenu obecnego Jeziora Turawskiego,
- Osiedla domów mieszkalnych i gospodarczych w Zakrzowie Turawskim i Ligocie Turawskiej zbudowane dla mieszkańców przesiedlonych z terenu obecnego Jeziora Turawskiego wyróżniające się dekoracją elewacji i materiałami budowlanymi,
- Kapliczki przydrożne, w tym kapliczki dzwonnice wzbogacające lokalny krajobraz wszystkich miejscowości Gminy Turawa.

7.2 Zabytki ruchome

Do zabytków ruchomych podlegających ochronie i opiece zalicza się dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, prezentujące minione kierunki artystyczne oraz inne obiekty niebędące w pełni dziełami sztuki (np. wytwory sztuki ludowej i rękodzieła, obiekty etnograficzne, instrumenty muzyczne, przedmioty zgromadzone w kolekcjach, numizmaty, pieczęcie, medale i orderzy). Ponadto, prócz obiektów wchodzących w skład wyposażenia budowli, także ich wystrój

architektoniczny nazywany jest zabytkiem ruchomym (np. rzeźby, płaskorzeźby, malowidła ściennie). Rejestr zabytków ruchomych prowadzony jest podobnie jak rejestr zabytków nieruchomych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zabytkami ruchomymi na terenie Gminy Turawa są głównie wyposażenia kościołów.

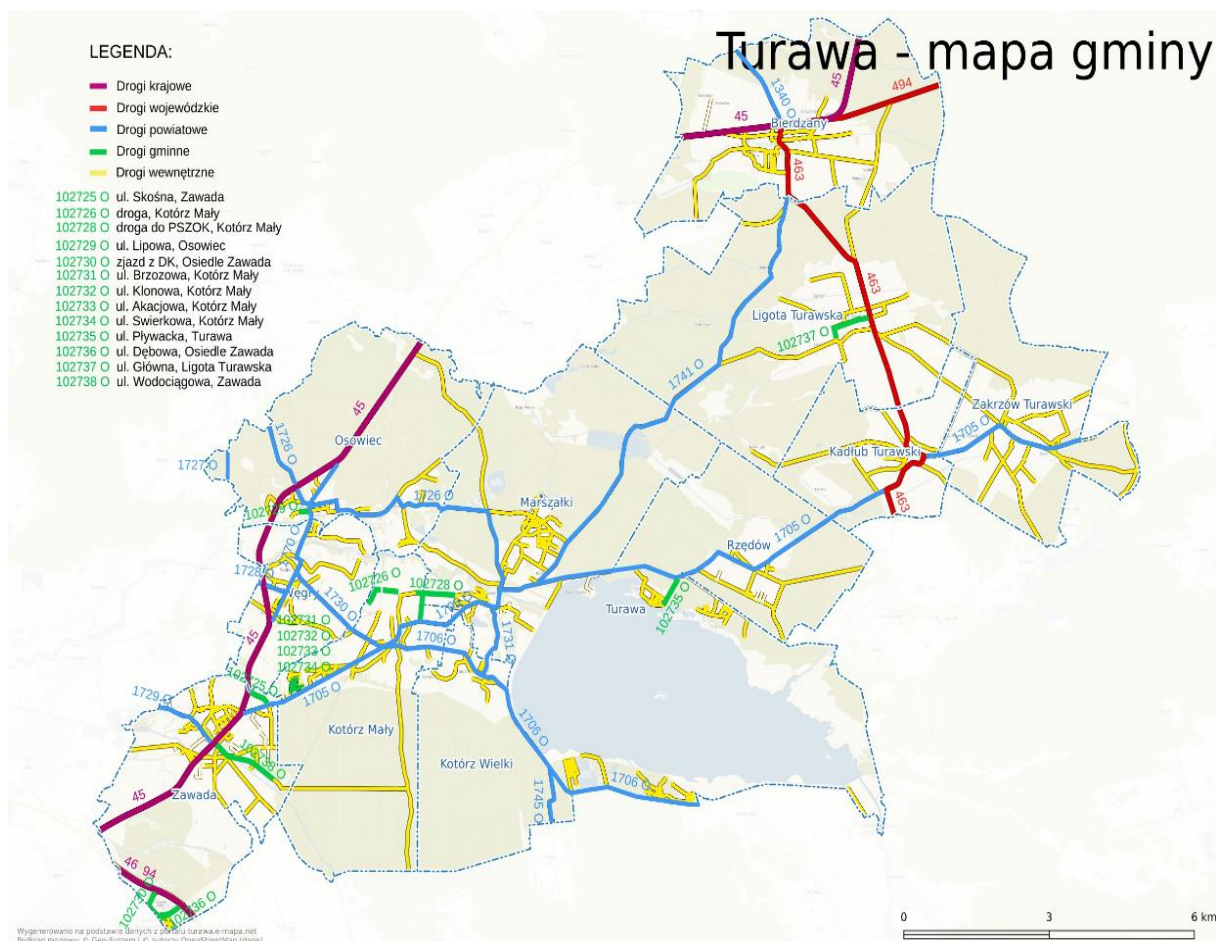
7.3 Zabytki archeologiczne

Zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem. Przedmiotem ochrony są zatem nie tylko poszczególne wytwory człowieka, ale i ich kulturowy kontekst – razem tworzą integralną całość, w terminologii naukowej zwaną stanowiskiem archeologicznym. Na terenie Gminy znajduje się 67 zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych. Najliczniej zlokalizowane są na terenie miejscowości Kotórz Mały (16 stanowisk archeologicznych). Stanowiska archeologiczne położone na terenie Gminy są wartościowe w skali lokalnej, poza jednym stanowiskiem ujętym w rejestrze zabytków województwa opolskiego. Jest to osada w miejscowości Kotórz Mały wpisana do rejestru zabytków Nr A-1110/00 z 02.08.1999 r. Osada hutnicza w Kotorzu Małym użytkowana i zamieszkiwana w pradziejach oraz w średniowieczu, jest archeologicznym reliktem informującym współczesnych o prahistorii Śląska. Jest ważnym materialnym źródłem pomnażającym wiedzę o starożytnym i średniowiecznym osadnictwie na Ziemi Opolskiej rozwijającym się wzdłuż Małej Panwi.

7.4 Infrastruktura drogowa

Sieć drogową na terenie Gminy Turawa stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i drogi wewnętrzne. Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, które tworzą uzupełniającą sieć dróg służącą miejscowym potrzebom.

Długość dróg gminnych i wewnętrznych, będących własnością Gminy jest największa i wynosi ponad 98 km. Ze względu na rodzaj nawierzchni drogi możemy podzielić na drogi twarde i gruntowe. Większość dróg należących do Gminy Turawa posiada nawierzchnię twardą: bitumiczną, z kostki betonowej, tłuczniową, brukową. Pozostałą część (ok. 13%) stanowią drogi o nawierzchni gruntowej.

Sieć drogowa na terenie Gminy Turawa

8. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z artykułem 41 ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), działania w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są realizowane na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Uchwałą Rady Gminy Turawa nr XLVII/346/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. przyjęto Program dla Gminy Turawa na lata 2023-2025. W 2024 roku realizacja Programu była koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie we współpracy z pracownikiem z Urzędu Gminy Turawa. Poniżej znajdują się informacje dotyczące realizacji zadań w 2024 roku, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wraz z kosztami tych działań.

Celem nadrzędnym Programu jest polepszenie stanu zdrowia mieszkańców Gminy Turawa poprzez wdrażanie profilaktyki i rozwiązywanie problemów nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także niwelowanie problemów uzależnień behawioralnych oraz

pozostałych zachowań ryzykownych. Cel ten, realizowany jest w szczególności poprzez osiągnięcie następujących celów szczegółowych:

- Zmniejszenie skali uzależnień i innych zachowań ryzykownych wśród różnych grup mieszkańców Gminy Turawa poprzez wdrażanie działań profilaktyczno – edukacyjnych, prozdrowotnych oraz działania mające na celu edukację publiczną i podnoszenie świadomości w zakresie uzależnień i zachowań ryzykownych,
- Zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia osobom i rodzinom z problemami uzależnień, poprzez m.in. zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej i innej niezbędnej dla ww. grupy,
- Wspieranie podmiotów prowadzących działania w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

Zadania i działania realizowane w ramach Programu w 2024 r.

Powyższe cele Programu realizowane były poprzez następujące zadania i działania:

Cel 1. Zmniejszenie skali uzależnień i innych zachowań ryzykownych wśród różnych grup mieszkańców Gminy Turawa poprzez wdrażanie działań profilaktyczno – edukacyjnych, prozdrowotnych oraz działania mające na celu edukację publiczną i podnoszenie świadomości w zakresie uzależnień i zachowań ryzykownych:

1. **Wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego** - w ramach tego działania w listopadzie została podpisana umowa na realizację jedyne go rekomendowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom programu profilaktycznego skierowanego do dzieci przedszkolnych pn. „Poruszające bajki o emocjach”. Programem zostały objęte wszystkie dzieci powyżej 4 roku życia uczęszczające do placówek z Gminy Turawa (prawie 200 uczestników). Pierwsze warsztaty odbyły się w grudniu. Program ma na celu rozwój zdolności do rozpoznawania i regulowania emocji oraz wyrażania ich w zdrowy sposób. Pomaga to dziecku w nawiązaniu głębokich relacji z innymi i lepszym rozumieniem samego siebie. Są to czynniki kluczowe w prewencji przyszłych problemów psychologicznych i zachowań ryzykownych. Program odbywa się na wczesnym etapie rozwoju, daje solidny grunt do rozwinięcia się umiejętności, które skutkują dobrostanem psychicznym i rozwinięciem się empatii wobec siebie oraz innych. W ramach realizacji zadania zostaną również zorganizowane spotkania dla rodziców i nauczycieli. Koniec

realizacji programu – kwiecień 2025. Koszt całkowity płatny na koniec realizacji – 57 600,00zł.

2. Finansowanie programów profilaktycznych, warsztatów, szkoleń itp. dla dzieci i młodzieży, nauczycieli, pedagogów, rodziców i innych odbiorców i realizatorów Programu - w 2025 r. zrealizowano z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych następujące warsztaty profilaktyczne:

1. „Zintegrowana klasa równego traktowania” w PSP w Turawie;
2. „Optymalizacja atmosfery klasowej” w PSP w Turawie;
3. „Ja w społeczeństwie” w PSP w Turawie;
4. „Halo! Like! REELS! Tu fonoholizm”
5. “Naprzeciw przemocy”
6. “Cukierki”
7. Warsztaty profilaktyczne pn. "Świadomy młody druh"

Łącznie w w/w warsztaty wzięło udział 372 uczestników.

3. Organizowanie i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym - w 2024 r. zrealizowano łącznie ok. 1400 godzin pozalekcyjnych zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym dla ok. 130 dzieci i młodzieży z terenu Gminy. Zajęcia te są uzupełnieniem szerszego programu profilaktycznego. Tematyka zajęć oprócz ćwiczeń fizycznych obejmuje także budowanie i wdrażanie nawyku zdrowego stylu życia, w szczególności bez stosowania używek, pokazanie młodym osobom metod aktywnego spędzania czasu wolnego oraz budowanie umiejętności współdziałania z innymi i postawy fair play. Realizacja zadania obejmowała również zakup niezbędnego sprzętu do realizacji zajęć.

4. Prowadzenie i finansowanie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Turawa – placówka wsparcia dziennego B.A.Z.A Turawa funkcjonuje w strukturach GOPS w Turawie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2024 r. z usług placówki skorzystało łącznie 30 dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku, co najmniej 4 godziny dziennie w czasie pozaszkolnym, również w okresie wakacji letnich oraz ferii zimowych. W placówce było zatrudnionych dwóch wychowawców, którzy realizowali zajęcia opiekuńczo- wychowawcze, socjoterapeutyczne i animacyjne. Siedzibą placówki od 2022 roku jest lokal mieszczący się w Kotorzu Wielkim, ul. Opolska 15.

5. Rozbudowa oferty integracyjnej poprzez organizowanie i finansowanie alternatywnych form rozrywki i spędzania wolnego czasu, zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych – promowanie aktywnego stylu życia, także offline, w gronie rodziny i znajomych - w ramach tego działania zorganizowano szereg profilaktyczno-edukacyjnych wydarzeń dla mieszkańców Gminy Turawa:

- Organizacja półkolonii profilaktyczno-edukacyjnej dla 100 dzieci z terenu Gminy Turawa, która obejmowała warsztaty profilaktyczne: „Emocje - jak sobie z nimi radzić; elementy samooceny”, „Fonoholizm i Cyberświat”, „Spędzanie wolnego czasu i komunikacja bez mediów” oraz liczne zajęcia integracyjno-aktywizujące;
- Organizacja spotkań integracyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i całych rodzin z terenu Gminy Turawa. Spotkania mają na celu polepszenie stanu zdrowia uczestników oraz podnoszenie świadomości społecznej na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych oraz innych substancji psychoaktywnych.
- Organizacja VIII edycji Gminnej Olimpiady Przedszkolaka, w której udział wzięło ok. 300 dzieci wraz z opiekunami. Celem organizacji Olimpiady jest integrowanie oraz aktywizacja grup przedszkolnych z terenu Gminy Turawa, a przede wszystkim kształtowanie zachowań prozdrowotnych i rozwijanie umiejętności psychospołecznych uczestników, które są kluczowe dla tego okresu rozwojowego i mają ogromne znaczenie w niwelowaniu ewentualnych przyszłych zaburzeń i problemów, w tym uzależnień oraz zachowań ryzykowanych.
- Organizacja profilaktycznych zajęć rekreacyjno-integracyjnych dla mieszkańców Gminy Turawa, w tym zajęć i spotkań dla seniorów.

6. Psychoedukacja oraz prowadzenie działań informacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych na temat zagrożeń związanych z używaniem i nadużywaniem nowoczesnych technologii, w tym wynikających z pracy zdalnej. - Gmina Turawa aby podnieść świadomość dot. fonoholizmu zarówno wśród najmłodszych, jak i dorosłych mieszkańców zoorganizowała kampanię społeczną pod hasłem „Telefon nie jest całym światem”. Celem głównym kampanii było podniesienie świadomości mieszkańców na temat zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych oraz m.in. kształtowanie i promowanie pozytywnych norm i wartości społecznych, zwiększanie

świadomości na temat uzależnień behawioralnych czy wskazanie kompetencji psychologicznych, wspierających kontrolę w zakresie używania smartfonów. W ramach kampanii zorganizowano m.in.:

1. Konkurs plastyczny w szkołach z terenu Gminy Turawa pn. „Telefon nie jest całym światem”, w którym udział wzięło prawie 200 uczestników;
2. Spotkania dla seniorów pt. „Młodzi w sieci”;
3. Warsztaty profilaktyczne w szkołach dla dzieci z klas 5-6 pt. „Blaski i trzaski sieci”
4. Wywiadówkę profilaktyczną
5. Dystrybucję ulotek profilaktycznych dot. fonoholizmu.

7. Prowadzenie kampanii społecznych, zakup oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych i profilaktycznych o tematyce uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych – w 2024 roku Gmina Turawa zakupiła 500 sztuk ulotek profilaktycznych, w tym dot. uzależnień behawioralnych czy bezpieczeństwa na drodze, które zostały przekazane do placówek oświatowych oraz rozdane uczestnikom licznych wydarzeń organizowanych dla mieszkańców.

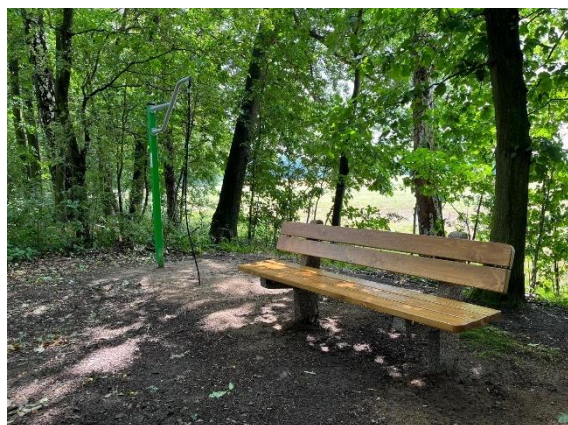
8. Organizowanie lub finansowanie udziału w szkoleniach, warsztatach, wizytach studyjnych, seminariach i konferencjach zawodowych dla różnych grup i podmiotów, w tym pracowników administracji samorządowej, pomocy społecznej, radnych, członków GKRPA, ZI, lekarzy, specjalistów terapii uzależnień i psychologów, terapeutów, nauczycieli i innych osób realizujących działania profilaktyczne - w ramach tego działania zorganizowano w 2024 roku następujące szkolenia:

- Szkolenie on-line pn. "Standardy ochrony małoletnich" dla przedstawicieli oświaty i klubów sportowych z terenu Gminy Turawa związane było z nowelizacją ustawy;
- Szkolenie pn. "Wydatkowanie środków z funduszu „korkowego” i funduszu „małpkowego” dla Radnych Gminy Turawa, przedstawicieli placówek oświatowych oraz osób odpowiedzialnych za realizację Programu.

- Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych pt. Stacjonarne szkolenie dla właścicieli/sprzedawców napojów alkoholowych z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży”, w którym udział wzięło 25 osób.

W ramach tego działania przeszkolono również osoby odpowiedzialne za realizację programu w gminie.

9. Wspomaganie i finansowanie tworzenia, modernizacji i doposażenia infrastruktury sportowo – rekreacyjnej jako zwiększenie dostępności do zajęć informacyjno-edukacyjnych połączonych z rozwojem fizycznym dzieci i młodzieży, prowadzonych w oparciu o program profilaktyczny lub prozdrowotny – w ramach działania zrealizowano II część rozpoczętego w 2023 roku zadania pn. "Ścieżka zdrowia, rekreacji i profilaktyki uniwersalnej w Sołectwie Osowiec". Głównym celem zadania było promowanie i wspieranie aktywnych form rekreacji i aktywnego stylu życia wśród mieszkańców Gminy Turawa. Dodatkowo doposażono strefę aktywności ruchowej w Węgrach w ramach zadania pn. „Utworzenie strefy aktywności ruchowej jako działania profilaktyki uniwersalnej mającej na celu zapobieganie uzależnieniom i destrukcyjnym zachowaniom wśród dzieci i młodzieży”.

10. Realizacja działań w zakresie wiedzy na temat szkodliwości picia alkoholu w ciąży oraz szkolenie kadr w zakresie umiejętności rozpoznawania syndromu FASD, i podejmowania interwencji wobec kobiet pijących alkohol w ciąży – Gmina Turawa wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej organizowanej przez Instytut Nowej Kultury pn. "Profilaktyka FASD - Ciąża bez alkoholu". Kampania miała na celu zwiększenie wiedzy, udostępnianie oraz upowszechnienie informacji na temat problemu spożywania alkoholu przez kobiety będące w ciąży. W ramach kampanii zorganizowano webinaria eksperckie online skierowane do specjalistów pracujących w obszarach omawianych zagadnień oraz artykuły eksperckie.

Cel 2: Zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia osobom i rodzinom z problemami uzależnień, poprzez m.in. zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej i innej niezbędnej dla ww. grupy:

Udzielanie interdyscyplinarnego poradnictwa i konsultacji wg potrzeb osób korzystających dla osób i rodzin z problemem uzależnienia oraz innych zachowań ryzykownych oraz zadanie 2. Organizowanie, finansowanie i wspieranie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków – w ramach realizacji obu w/w działań osoby i rodziny z terenu Gminy Turawa korzystały z bezpłatnego poradnictwa oraz konsultacji udzielanych przez specjalistów z różnych dziedzin tj. prawnika oraz psychologa. W 2024 r. zrealizowano 60 godzin poradnictwa prawnego dla 26 rodzin oraz 600 godzin poradnictwa psychologicznego dla 41 rodzin.

W ramach udzielanych porad i konsultacji prawnych osoby i rodziny uzyskiwały wsparcie w sytuacjach kryzysu rodzinnego oraz doradcze głównie z zakresu prawa rodzinnego w tym także pomoc mediacyjno – sądową i pozasądową w sprawach rodzinnych i cywilnych, np. w sporach rodzinnych o kontakty z dzieckiem, o alimenty, o podział majątku oraz w sprawie o rozwód jako alternatywy do długotrwałych procesów sądowych oraz inne wg potrzeb wskazanych przez osoby korzystające.

Edukacja publiczna upowszechniająca wiedzę na temat rozpoznawania i reagowania na zjawisko przemocy domowej, w tym przemocy psychicznej i ekonomicznej (informatory, ulotki, poradniki, broszury, warsztaty, pikniki, wydarzenia o tematyce profilaktycznej) – w ramach tego działania w Punkcie Pomocy Specjalistycznej w Turawie, osobom uwikłanym w problem przemocy domowej lub przemocy domowej i uzależnienia dystrybuowano materiały edukacyjne oraz informatory tj. m.in.

- 1) "Kształtuj Dobre Nawyki...Piłeś? Odłóż kluczyki! ulotka wydana przez Oficynę Profilaktyczną
- 2) „Przemoc domowa – poradnik dla osób doznających przemocy” wydany przez Ministerstwo Zdrowia oraz Krajowe Biuro Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 3) Narkotyki - co warto wiedzieć? - MZ, KCPU,
- 4) "Hazard - Zabawa czy ryzyko? - poradnik dla rodzin i bliskich osób uprawiających hazard - MZ, KCPU,
- 5) "Problemowe spożywanie alkoholu - picie ryzykowne, szkodliwe, uzależnienie" - MZ, KCPU
- 6) "Rodzina z problemem alkoholowym" - MZ, KCPU
- 7) "Procedura "Niebieskiej Karty" i inne przepisy prawne. Jak mogą pomóc mi chronić się przed przemocą"
- 8) „Przemoc w rodzinie. Poradnik dla osób doznających przemocy w rodzinie” - MZ.

Stała współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Turawa, w tym udział Członków GKRPA w Turawie w posiedzeniach ZI i grupach diagnostyczno – pomocowych – Członkowie Komisji

w 2024 r. wzięli udział w 6 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zostali powołani w skład 11 grup diagnostyczno – pomocowych w sprawach rodzin uwikłanych w problem przemocy

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie w tym m.in. zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej, w tym pokrywanie wymaganych prawem kosztów działań GKRPA, zapewnienie środków na wynagrodzenia dla członków Komisji oraz sfinansowanie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy - praca GKRPA koordynowana i administrowana jest przez GOPS w Turawie. W skład GKRPA wchodziło łącznie 6 członków w tym trzech pracowników GOPS, dwóch przedstawicieli Policji (w wyniku zastępstwa) oraz jeden przedstawiciel oświaty. W 2024 r. do GKRPA w Turawie wpłynęło łącznie 9 nowych wniosków o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu (w tym 6 wniosków z KP w Ozimku, 1 wniosek - GOPS w Turawie, 1 wniosek od członka rodziny. W 2024 roku przeprowadzono z 10 osobami uzależnionymi rozmowy motywujące oraz wspierano 11 członków rodzin. Komisja ponadto na wniosek Wójta Gminy Turawa trybie art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.), wydała 17 postanowień w przedmiocie zaopiniowania lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Przy wydaniu postanowień Komisja brała pod uwagę:- zgodność usytuowania danego punktu sprzedaży z zasadami wymienionymi w par. 2 uchwały nr LIII/402/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Turawa,- nieprzekroczenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Turawa wymienionej w par. 1 ww. Uchwały. Na 17 wniosków, które wpłynęły do Komisji w 2024 r., nie wydano ani jednej opinii negatywnej. Łącznie Komisja odbyła 13 posiedzeń. W 2024 r. na wniosek Komisji Wójt Gminy Turawa rozpoczął dwie kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy tj. dwie kontrole planowe zakończone w 2025 r.

Cel 3: Wspieranie podmiotów prowadzących działania w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom:

Dofinansowywanie lokalnych wydarzeń rekreacyjnych mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia, promujących działania profilaktyczne, prozdrowotne i edukacyjne – w ramach tego zadania zrealizowano kilka wydarzeń o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym m.in. organizacja jednodniowych wyjazdów profilaktyczno-integracyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym wyjazd zorganizowany na zlecenie Gminy Turawa przez UKS Gminny Ośrodek Szkolenia Dzieci i Młodzieży Turawa, w którym udział wzięło ponad 70 uczestników.

Wspieranie działalności szkół, przedszkoli, w dziedzinie dofinansowywania do wyjazdów na wycieczki, zielone szkoły, w czasie których organizowane będą zajęcia związane z profilaktyką uzależnień, głównie dla dzieci z rodzin zagrożonych

wykluczeniem społecznym – w 2024 roku w ramach programu zorganizowano warsztaty edukacyjne o charakterze profilaktycznym dla dzieci z przedszkoli, w których udział wzięło 100 uczestników. Zadanie miało na celu m.in. promocję zdrowego trybu życia, promocję aktywnego spędzania czasu wolnego oraz rozwijanie umiejętności psychospołecznych, które są istotne w przeciwdziałaniu i zapobieganiu uzależnieniom.

Współpraca z Policją oraz Strażą Pożarną w zakresie prowadzenia działań informacyjnych dla dzieci, dotyczących zachowań na drogach oraz dla kierowców, dotyczące konsekwencji jazdy pod wpływem alkoholu – podczas pikniku rodzinnego w wakacje nad Jeziorem Średnim została zorganizowana akcja „Trzeźwy kierowca”, podczas której uczestnicy mieli możliwość skorzystać m.in. z symulatora dachowania. Celem akcji było uświadamianie kierującym zagrożeń wynikających z kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu.

Łączny koszt realizacji Programu w 2024 roku wyniósł 739 076,55 zł.

9. INFORMACJA O REALIZACJI UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ GMINY TURAWA W 2024 R.

Informacja bo realizacji uchwał podjętych przez Radę Gminy Turawa w I półroczu 2024 r.

W I półroczu 2024 roku Rada Gminy Turawa podjęła łącznie 65 uchwał. Przepisy prawa miejscowego zawarte zostały w 19 uchwałach i uchwały te przekazane zostały do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego:

- Uchwała Nr LIX/448/2024 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- Uchwała Nr LIX/450/2024 w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, szkół podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Turawa oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji,
- Uchwała Nr LIX/453/2024 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada,
- Uchwała Nr LIX/454/2024 w sprawie zmiany przebiegu ulicy Sezamkowej zlokalizowanej na terenie miejscowości Zawada, Gmina Turawa,
- Uchwała Nr LIX/455/2024 w sprawie nadania nazwy ulicy zlokalizowanej w miejscowości Zawada, Gmina Turawa,
- Uchwała Nr LX/461/2024 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług,
- Uchwała Nr LX/464/2024 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Turawa w 2024 r.,
- Uchwała Nr LX/466/2024 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części obszaru wsi Turawa, gmina Turawa,
- Uchwała Nr LXI/472/2024 w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, prowadzonych na

terenie Gminy Turawa oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji,

- Uchwała Nr LXI/475/2024 w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2024 na terenie gminy Turawa oraz określenia sezonu kąpielowego,
- Uchwała Nr LXI/476/2024 w sprawie ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku prowadzonym przez Gminę Turawa
- Uchwała Nr LXI/477/2024 zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Gminnego Żłobka w Kotorzu Małym,
- Uchwała Nr III/6/2024 w sprawie ustalenia wysokości opłaty za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych,
- Uchwała Nr III/8/2024 w sprawie opłaty targowej (Rozstrzygnięcie Nadzorcze stwierdzające częściowo nieważność uchwały),
- Uchwała Nr IV/20/2024 w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Turawa,
- Uchwała Nr IV/24/2024 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia jej przebiegu,
- Uchwała nr IV/25/2024 w sprawie nadania nazwy ulicy zlokalizowanej w miejscowości Turawa, Gmina Turawa,
- Uchwała nr IV/26/2024 w sprawie zmiany uchwały, Nr LVIII/442/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie Gminy Turawa (Rozstrzygnięcie Nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały),
- Uchwała Nr IV/27/2024 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie gminy Turawa, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Turawa, udostępnianych operatorom i przewoźnikom oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

Powyższe uchwały zostały wdrożone do realizacji po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

W związku z przeprowadzonymi wyborami samorządowymi sesja inauguracyjna nowej kadencji Rady Gminy na lata 2024-2029 odbyła się w dniu 6 maja 2024 r. na której Radni oraz Wójt Gminy Turawa złożyli ślubowanie oraz podjęto następujące uchwały:

- Uchwałę Nr I/1/2024 w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Turawa,
- Uchwałę Nr I/2/2024 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Turawa.
- Ponadto w dniu 10.05.2024 r. na Sesji Nadzwyczajnej Rady Gminy Turawa podjęto:
- Uchwałę Nr II/3/2024 w sprawie powołania i ustalenia składów osobowych stałych komisji Rady Gminy Turawa.

W związku z nieobecnością radnego na pierwszych dwóch sesjach na sesji w dniu 26.06.2024 r. po złożeniu ślubowania przez radnego podjęto:

- Uchwałę Nr III/12/2024 w sprawie uzupełnienia składu osobowego Komisji Rewizyjnej.

Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o finansach publicznych w okresie sprawozdawczym Rada Gminy dokonała zmian w budżecie następującymi uchwałami:

- Uchwała Nr LIX/458/2024 w sprawie zmiany budżetu na 2024 rok,
- Uchwała Nr LIX/459/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr LX/467/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr LX/468/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała nr LXI/478/2024 w sprawie zmiany budżetu na 2024 r.,
- Uchwała nr LXI/479/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr III/10/2024 w sprawie zmiany budżetu na 2024 r.,
- Uchwała Nr III/11/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr IV/16/2024 w sprawie zmiany budżetu na 2024 r.,
- Uchwała Nr IV/17/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej - (Rozstrzygnięcie Nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały).

Ponadto Rada Gminy w 2024 roku podjęła następujące uchwały związane z finansami:

- Uchwała Nr LIX/457/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumień międzygminnych,
- Uchwała Nr IV/18/2024 w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Turawa oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu (Rozstrzygnięcie Nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały).

W związku z otrzymanym pismem Prezesa Sądu Okręgowego w Opolu w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających ławników do Sądu Okręgowego w Opolu, Rada Gminy przystąpiła do procedury wyboru ławnika i podjęła:

- Uchwałę Nr LIX/452/2024 w sprawie powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników sądów powszechnych w wyborach uzupełniających na kadencję w latach 2024-2027,
- Uchwałę Nr LX/465/2024 w sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników,
- Uchwałę Nr LXI/469/2024 w sprawie wyboru ławnika.

W I półroczu br. Rada Gminy, po zasięgnięciu opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji rozpatrzyła 2 skargi na działalność Wójta Gminy i podjęła:

- Uchwałę Nr III/9/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Turawa,

- Uchwałę Nr IV/22/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Turawa.

Osoby wnoszące skargę zostały poinformowane o sposobie rozstrzygnięcia wnoszonych spraw i przesłano im uchwały Rady Gminy Turawa wraz z uzasadnieniem.

W dniu 28 marca 2024 roku Wójt Gminy Pan Dominik Pikos złożył Radzie Gminy sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok. Komisja Rewizyjna dokonała analizy przedmiotowego sprawozdania i opracowała wniosek w sprawie absolutorium dla Wójta Gminy. Na sesji w dniu 26.06.2024 r. w pierwszej kolejności przyjęto uchwałę Nr IV/13/2024 w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Turawa wotum zaufania i kolejno:

- Uchwałę Nr IV/14/2024 w sprawie zatwierdzenia sprawozdań Gminy Turawa za 2023 r.,
- Uchwałę Nr IV/15/2024 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Turawa za 2023 r.

Uchwały dot. spraw gospodarczych i ochrony środowiska:

- Uchwała nr LIX/456/2024 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości na okres 10 lat,
- Uchwała Nr LX/462/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżaw z dotychczasowymi dzierżawcami, których przedmiotem są te same nieruchomości na okres do trzech lat,
- Uchwała Nr LX/463/2024 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata,
- Uchwała Nr LXI/483/2024 w sprawie uchylenia Uchwały Rady Gminy Turawa nr LX/463/2024 z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata,
- Uchwała Nr III/7/2024 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości,

Pakiet kolejnych uchwał dotyczył pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- Uchwała Nr LIX/447/2024 w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- Uchwała Nr LIX/449/2024 zmieniająca Uchwałę nr XXXIV/222/2021 Rady Gminy Turawa z dnia 30 września 2021 r. w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego,
- Uchwała Nr LX/460/2024 w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Gminy Turawa "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024,
- Uchwała Nr LXI/470/2024 w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób

Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2023 – 2025 za rok 2023,

- Uchwała Nr LXI/471/2024 w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w roku 2023 ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 wraz z informacją o potrzebach związanych z realizacją tych zadań
- Uchwała Nr LXI/481/2024 w sprawie wyrażenia zgody na współdziałanie z innymi gminami i powiatami w celu realizacji projektu "Nie-Sami-Dzielni - rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne - III edycja" w ramach programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021-2027,
- Uchwała Nr III/4/2024 w sprawie przyjęcia „Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Turawa za 2023 rok”,
- Uchwała Nr III/5/2024 w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie za rok 2023 wraz z wykazem w zakresie potrzeb pomocy społecznej w Gminie Turawa,

Uchwała Nr IV/19/2024 w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w 2024 roku

Wszystkie uchwały dotyczące pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wdrożone zostały do realizacji.

Uchwały dot. pracy Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Turawie:

- Uchwała nr LIX/451/2024 w sprawie zamiaru przekształcenia Publicznej Szkoły Podstawowej w Ligocie Turawskiej poprzez utworzenie innej (dodatkowej) lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Ligocie Turawskiej,
- Uchwała Nr LXI/473/2024 zmieniająca uchwałę nr XX/118/2016 Rady Gminy Turawa z dnia 21 października 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek budżetowych Gminy Turawa,
- Uchwała nr LXI/474/2024 w sprawie nadania statutu Gminnemu Zespołowi Ekonomiczno-Administracyjnemu Szkół w Turawie,
- Uchwała nr LXI/480/2024 w sprawie przekształcenia Publicznej Szkoły Podstawowej w Ligocie Turawskiej poprzez utworzenie innej (dodatkowej) lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Powyższe uchwały po przyjęciu wdrożono do realizacji.

Pozostałe uchwały podjęte w I półroczu br. to :

- Uchwała Nr LXI/482/2024 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do realizacji projektu partnerskiego w ramach działania 2.3- Zapobieganie zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu Programu FEO 2021 – 2027) na zadanie pn. Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych w Aglomeracji Opolskiej,
- Uchwała Nr IV/21/2024 w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/134/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 22 października 2020r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady i tryb przyznawania nagród za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury oraz wysokości tych nagród (Rozstrzygnięcie Nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały),
- Uchwała Nr IV/23/2024 w sprawie członkostwa Gminy Turawa w stowarzyszeniu Grupa Rybacka "Opolszczyzna" w charakterze zwyczajnego stowarzyszenia,
- Uchwała Nr IV/28/2024 w sprawie wyrażenia stanowiska w zakresie działań zmierzających do uznania języka śląskiego za język regionalny.

Informacja o realizacji uchwał podjętych przez Radę Gminy Turawa w II półroczu 2024 r.

W II półroczu 2024 roku Rada Gminy Turawa podjęła łącznie 42 uchwały.

Przepisy prawa miejscowego zawarte zostały w 17 uchwałach. Poniżej wymienione uchwały przekazane zostały do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego:

- Uchwała Nr V/29/2024 w sprawie ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku „Promyczki” w Kotorzu Małym,
- Uchwała Nr V/35/2024 w sprawie nadania nazwy ulicy zlokalizowanej w miejscowości Zawada, Gmina Turawa,
- Uchwała Nr V/36/2024 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów usług publicznych i komercyjnych wsi Zawada, gm. Turawa,
- Uchwała Nr V/40/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr V/42/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr LVIII/442/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku

wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie Gminy Turawa,

- Uchwała Nr VI/44/2024 w sprawie ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku „Promyczki” w Kotorzu Małym,
- Uchwała Nr VI/45/2024 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Turawa, (rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały),
- Uchwała Nr VI/48/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024r.,
- Uchwała Nr VII/52/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr VII/54/2024 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada,
- Uchwała Nr VIII/55/2024 w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- Uchwała Nr VIII/59/2024 w sprawie przyjęcia Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Turawa na lata 2024-2027,
- Uchwała Nr VIII/60/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr IX/63/2024 w sprawie uchwalenia budżetu na 2025 r.,
- Uchwała Nr IX/64/2024 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunków odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania,
- Uchwała Nr IX/67/2024 w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia jej przebiegu,
- Uchwała Nr IX/69/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r..

Powyższe uchwały zostały wdrożone do realizacji po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o finansach publicznych w okresie sprawozdawczym Rada Gminy dokonała zmian w budżecie następującymi uchwałami:

- Uchwała Nr V/40/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr VI/48/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr VII/52/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr VIII/60/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,
- Uchwała Nr IX/69/2024 w sprawie zmian w budżecie na 2024 r.,

Pozostałe uchwały w zakresie uchwał finansowych:

- Uchwała Nr V/31/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Opolskiego,

- Uchwała Nr VI/50/2024 w sprawie udzielenia dotacji w 2025 roku na realizację zadań w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,
- Uchwała Nr V/39/2024 w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Turawa oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- Uchwała Nr VI/47/2024 w sprawie zmiany uchwały nr V/39/2024 Rady Gminy Turawa z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Turawa oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- Uchwała Nr V/41/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr VI/49/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr VII/53/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr VIII/61/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
- Uchwała Nr IX/70/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.

W II półroczu 2024 roku Rada Gminy ustaliła dopłaty dla odbiorców usług w zakresie odprowadzania ścieków, podejmując następującą uchwałę:

- Uchwała Nr IX/66/2024 w sprawie zatwierdzenia dopłaty dla odbiorców usług w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.

Powyższa uchwała została wdrożona do realizacji po jej przyjęciu przez Radę Gminy.

Na sesji Rady Gminy w dniu 18.12.2024 r. Rada Gminy Turawa podjęła uchwałę Nr IX/62/2024 w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Turawa oraz uchwałę Nr IX/63/2024 w sprawie budżetu Gminy Turawa na 2025 rok. Uchwały zostały wdrożone do realizacji.

W II półroczu 2024 roku Rada Gminy, po zasięgnięciu opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji rozpatrzyła 2 skargi, 1 petycję i podjęła:

- Uchwała Nr V/38/2024 w sprawie skargi na Radnego Gminy Turawa,
- Uchwała Nr VIII/58/2024 w sprawie rozpatrzenia petycji,
- Uchwała Nr IX/68/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi.

Uchwały planistyczne:

- Uchwała Nr V/36/2024 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów usług publicznych i komercyjnych wsi Zawada, gm. Turawa,
- Uchwała Nr VI/46/2024 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części wsi Turawa, (rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały),
- Uchwała Nr VII/54/2024 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Zawada.

Uchwały dotyczące pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej to:

- Uchwała Nr VIII/56/2024 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027,
- Uchwała Nr IX/64/2024 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunków odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania,
- Uchwała Nr IX/65/2024 w sprawie zmiany Uchwały nr LIII/401/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Turawa na lata 2023 -2025.

Uchwały dotyczące pracy Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Turawie to:

- Uchwała Nr V/29/2024 w sprawie ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku „Promyczki” w Kotorzu Małym,
- Uchwała Nr VI/44/2024 w sprawie ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku „Promyczki” w Kotorzu Małym

Pozostałe uchwały podjęte w II półroczu 2024 roku to:

- Uchwała Nr V/30/2024 w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do realizacji projektu partnerskiego pn. „Poprawa dostępności do transportu publicznego poprzez budowę infrastruktury i kampanię informacyjno – edukacyjną na obszarze Aglomeracji Opolskiej" realizowanego w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego na lata 2021-2027, Działanie 3.2 Mobilność miejska w ZIT,
- Uchwała Nr V/32/2024 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do realizacji projektu partnerskiego pn. „Bezpieczne Opolskie – zakup sprzętu dla jednostek OSP do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania zjawisk katastrofalnych" planowanego do

realizacji w trybie niekonkurencyjnym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

- Uchwała Nr V/33/2024 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości
- Uchwała Nr V/34/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat,
- Uchwała Nr V/37/2024 w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Turawa
- Uchwała Nr VI/43/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład aglomeracji Turawa, przy realizacji zadania polegającego na dokonaniu przeglądu obszarów i granic aglomeracji Turawa oraz aktualizacji obszaru i granic aglomeracji Turawa, w przypadku wystąpienia takiej konieczności w wyniku przeprowadzonego przeglądu,
- Uchwała Nr VI/45/2024 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Turawa (rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwał,
- Uchwała Nr VIII/57/2024 w sprawie „Rocznego programu współpracy Gminy Turawa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) wszystkie uchwały zostały przekazywane organom sprawującym nadzór merytoryczny. Organem takim, z wyłączeniem spraw budżetowych jest Wojewoda Opolski, natomiast w zakresie spraw dotyczących budżetu

i spraw podatkowych – Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu.

Wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.turawa.pl

Podsumowując Rada Gminy Turawa w 2024 roku podjęła łącznie 107 uchwał.

10. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Program Współpracy Gminy Turawa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024 został przyjęty *Uchwałą Nr XLVII/427/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 30 listopada 2023 r.* poprzedzony konsultacjami społecznymi.

Istotnym czynnikiem rozwijania demokratycznego ładu społecznego jest budowa społeczeństwa obywatelskiego, którego podstawą jest ścisłe partnerstwo między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. To organizacje pozarządowe zrzeszają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne mieszkańców danego środowiska. Wspólnym celem zarówno Gminy

Turawa jak również organizacje pozarządowe jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy.

Program współpracy Gminy Turawa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest dokumentem systematyzującym tę współpracę.

Zgodnie z Programem Współpracy, współpraca Gminy Turawa z organizacjami pozarządowymi miała charakter finansowy oraz pozafinansowy. Współpraca o charakterze finansowym odbywała się poprzez:

- powierzenie wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
- wspieranie wykonywania zadań publicznych poprzez udzielenie dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Gmina Turawa współpracując z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami pożytku publicznego w ramach uchwalonego rocznego programu współpracy na rok 2023 zaplanowała przeznaczenie środków finansowych w wysokości:

- 235 000,00 zł na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.
- 20 000,00 zł na realizację zadań dotyczących podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 20 000,00 zł na realizację zadań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka narodowego;
- 20 000,00 zł na realizację zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 210 000,00 zł na realizację zadania wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej.

Zadania wymienione w programie realizowano w formie otwartych konkursów ofert na rok 2024 obejmujące:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- pomoc społeczną, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.

Lp.	Nazwa konkursu	Liczba złożonych ofert	Kwota dotacji
1	Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	1	210 000,00
2	Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji	1	235 000,00

	życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób		
SUMA		445 000,00	

Zestawienie dotacji

Tytuł zadania	Organizacja	Kwota przyznana organizacjom	Kwota wykorzystana przez organizacje
Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej	Ludowe Zespoły Sportowe Gminne Zrzeszenie w Turawie	210 000,00	210 000,00
Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	Caritas Diecezji Opolskiej	235 000,00	235 000,00
SUMA		445 000,00	445 000,00

1. Zadania z zakresu „wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu” realizowane były przez Ludowe Zespoły Sportowe Gminne Zrzeszenie w Turawie.

Wszystkie drużyny i sekcje zrzeszone w Ludowym Zespole Sportowym Gminne Zrzeszenie w Turawie, swoje zadania założone na 2024 rok zrealizowały w pełnym zakresie.

Rozgrywki zrealizowano zgodnie z harmonogramem. Wszystkie treningi odbyły się zgodnie z założonymi terminarzami.

DZIAŁANIE I TRENINGI					
lp.	rodzaj kosztu	zakładano	wykonano	wkład własny osobowy	realizacja dotacji
1.1.1	Wynagrodzenia Trenerów	15 000,00 zł	12 992,00 zł	102 008,00 zł	86,61 %
1.1.2	Wynajem Hali i obiektów sportowych	5 000,00 zł	4 036,20 zł		80,72 %
1.1.3	Transport na treningi i sparingi	15 000,00 zł	11 966,56 zł	29 939,00 zł	79,78 %

DZIAŁANIE II ROZGRYWKI				
lp.	rodzaj kosztu	zakładano	wykonano	realizacja dotacji
1.2.1	Transport	15 000,00 zł	18 376,00zł	122,51 %
1.2.2	Sprzęt sportowy	30 000,00 zł	31 991,35zł	106,64 %
1.2.3	Odzież sportowa	35 000,00 zł	38 671,42 zł	110,49%
1.2.4	Woda do picia	2 500,00 zł	2 519,74 zł	100, 79 %
1.2.5	Puchary, medale	10 500,00 zł	4 158,97 zł	39,61 %
1.2.6	Wyposażenie Apteczek i Środki czystości	1 000,00 zł	858,86 zł	85,89%

DZIAŁANIE III ODNOWA				
lp.	rodzaj kosztu	zakładano	wykonano	realizacja dotacji
1.3.1	Zabiegi rehabilitacyjne	1 500,00 zł	1 115,00 zł	74,33 %

KOSZTY ADMINISTRACYJNE				
lp.	rodzaj kosztu	zakładano	wykonano	realizacja dotacji
2.1.1	Składki Związkowe	65 000,00 zł	67 636,00 zł	104,06%
2.1.2	Materiały biurowe	1 000,00 zł	575,28 zł	57,53%
2.1.3	Opłaty Bankowe	1 500,00 zł	1 232,62 zł	81,57 %
2.1.4	Ubezpieczenia, badania i zabiegi	7 000,00 zł	8 879,00zł	126,84 %
2.1.5	Prowadzenie księgowości	5 000,00 zł	5 000,00 zł	100 %

Wszystkie działania obejmowały sześć klubów sportowych oraz trzy sekcje: kulturystyka, tenis i koszykówka.

2. Zadania z zakresu „Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób” zostały zrealizowane zgodnie z planem.

Rezultatem świadczonych usług na rzecz osób chorych, starszych i niepełnosprawnych jest wykształcenie u chorego i rodziny umiejętności radzenia sobie ze

swoją chorobą/niepełnosprawnością w warunkach domowych przez co następuje minimalizacja hospitalizacji w szpitalu. Ogromnym atutem tej formy działalności jest fakt, że krzewi ona kulturę, ceni i szanuje starość, a nie spycha ją na margines społeczeństwa. Respektowane są najbardziej oczywiste potrzeby psychiczne człowieka, według których najbardziej naturalnym środowiskiem przeżywania starości pozostaje dom, miejsce, w którym człowiek czuje się u siebie, wśród krewnych, bliskich i przyjaciół. W przypadku zaprzestania tej działalności z dnia na dzień, organy administracji publicznej musiałyby znaleźć wiele miejsc pobytu w placówkach opieki zorganizowanej: ZOL-ach, DPS-ach lub szpitalach.

Nastąpiła poprawa samopoczucia i stanu zdrowia u pacjentów poprzez wykonanie:

- 520 czynności higieniczno-pielęgnacyjnych;
- 3000 czynności zabiegowych zgodnie ze wskazaniami lekarskimi;
- 850 czynności diagnostycznych tj. pomiary parametrów życiowych, pobieranie materiałów do badań laboratoryjnych;
- 1600 ćwiczeń usprawniających naukę chodzenia oraz inne formy usprawniania;
- 800 zabiegów z zakresu masażu klasycznego, pneumatycznego, mechanicznego oraz drenażu limfatycznego;
- 5000 zabiegów z zakresu elektrolecznictwa mającego na celu niwelowanie bólu, stymulowanie układu nerwowo-mięśniowego;
- 800 zabiegów przy użyciu pola magnetycznego o niskiej częstotliwości;
- 2000 zabiegów przy użyciu krioterapii miejscowej;
- 2400 zabiegów z zakresu światłolecznictwa.
- 400 czynności (warunków) socjalno-bytowych

Personel medyczny Stacji Opieki Caritas w Kotorzu Małym zorganizował u pacjentów odpowiednie warunki socjalno-bytowe niezbędne do opieki nad pacjentami w domu. Ponadto wypożyczono sprzęt pielęgnacyjno-rehabilitacyjny w ilości 52 szt., który wspomógł proces leczenia i rekonwalescencji.

Z uwagi na fakt, iż rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na wielu płaszczyznach, obejmujących m.in. terapię neurologiczną, ortopedyczną, zwalczanie dolegliwości bólowych, korekcję wad postawy i wielu innych dolegliwości związanych np. z kontuzjami, da się zaobserwować trwałe rezultaty pozwalające m. in. zahamować lub spowolnić postępujące procesy chorobowe pozwalające na szybszy powrót do sprawności sprzed zdarzenia, które zaburzyło ich funkcjonowanie. Trwały rezultat zadania jest również osiągnięty poprzez stosowanie prewencji wtórnej, czyli wskazanie i wyuczenie zachowań, które zapobiegają powtórzeniu się negatywnych sytuacji i postaw w przyszłości.

W trakcie realizacji zadania zostały podjęte wszelkie działania, aby objąć rehabilitacją jak największą liczbę mieszkańców Gminy Turawa.

Szczegółowy opis wykonania poszczególnych działań

W trakcie realizacji zadania pielęgniarstwa Stacji Opieki Caritas w Kotorzu Małym wykonały wśród pacjentów Gminy Turawa czynności pielęgnacyjno-higieniczne, które polegały na utrzymaniu pacjenta w czystości i zapewnieniu odpowiednich warunków egzystencji chorego. Czynności zabiegowe zostały wykonane zgodnie z zaleceniami lekarskimi. U pacjentów został pobrany materiał do badań laboratoryjnych, a także dokonano pomiaru parametrów życiowych.

W domu pacjentów zorganizowano odpowiednie warunki socjalno-bytowe tak, aby było to miejsce odpowiednie do realizacji opieki nad chorym w domu. Rodzina jest nieodzownym elementem w pomocy nad chorym w domu, dlatego przyuczono ich i wdrożono w codzienną opiekę nad chorym wg standardów medycznych. Wypożyczono sprzęt – w celu zabezpieczenia chorego w potrzebny sprzęt do prawidłowego funkcjonowania i pielęgnacji w warunkach domowych (m.in. łóżka, materace przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe, chodziki, kule łokciowe i pachowe).

W Gabinetcie Rehabilitacyjnym Caritas w Kotorzu zostały wykonane zabiegi z zakresu kinezyterapii, które polegały na leczeniu ruchem w celu przywrócenia pacjentowi pełnej sprawności lub jeśli nie ma możliwości powrotu do zdrowia, chociaż częściowej sprawności fizycznej. Wśród pacjentów zostały zastosowane masaże, które mają działanie lecznicze, przynoszą upragnione odprężenie, a także dobroczynnie wpływają na skórę i samopoczucie. W gabinecie wykonano zabiegi z elektroterapii, w których zastosowano różnego rodzaju prądy lecznicze, stałe bądź zmienne, o różnej częstotliwości, które działają przeciwbólowo, przeciwzapalnie, stymulując układ nerwowo-mięśniowy. Zastosowano również magnetoterapię (pole magnetyczne), czyli zabiegi, które łagodzą ból oraz także działają przeciwobrzękowo i przeciwzapalnie. Dzięki lampom, które są na wyposażeniu Gabinetu Rehabilitacyjnego Caritas w Kotorzu Małym wykonano pacjentom zabiegi laseroterapii, naświetlania poprzez promieniowanie podczerwieni, naświetlania miejscowe.

W ramach zadania zostały wykonane zabiegi z krioterapii, która jest metodą leczniczą. Jej istotą jest schładzanie powierzchni ciała niską temperaturą. W takich warunkach dochodzi do przyspieszenia krążenia krwi (odbywa się to nawet czterokrotnie szybciej), co pomaga uporać się z wieloma przypadłościami, a przede wszystkim łagodzi ból.

W ramach zadania publicznego nie zaangażowano wkładu osobowego i rzeczowego w realizację działań.

11. KULTURA, PROMOCJA I SPORT

Gmina Turawa realizowała zadania z zakresu kultury, promocji i sportu, w tym współpracy ze społecznościami lokalnymi, wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, pobudzania aktywności obywatelskiej i zachęcania do oddziaływania na wspólną przestrzeń do rekreacji i wypoczynku. Wszelkie działania były rozpowszechnione w gminnym serwisie internetowym (turawa.pl), w

mediach społecznościowych (Facebook), lokalnej prasie (Fala, Tygodnik Ziemi Opolskiej, Opolska), radiu i telewizji (Radio Doxa, Park, Radio Opole, TVP3 Opole).

Zadania realizowane w 2024 roku miały na celu integrację lokalnej społeczności, promocję zdrowia i edukację mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, zdrowego odżywiania i trybu życia. W nawiązaniu do tych zadań gmina Turawa zorganizowała bezpłatne zajęcia dla dzieci i młodzieży. Nie zapominamy również o dorosłych. Dla nich zostały zorganizowane bezpłatne zajęcia sportowe w Turawie, Osowcu, Ligocie Turawskiej i w Zawadzie.

DOŁĄCZ DO NAS!

Wójt Gminy Turawa zaprasza WSZYSTKIE dzieci z Gminy Turawa na bezpłatne zajęcia z piłki nożnej

TRAMPKARZ ROCZNIK – 2010 – 2011
trener Mateusz Duda 661 148 469

MŁODZIK ROCZNIK 2012 – 2013
trener Dominik Wróbel 693 769 135
trener Krzysztof Rachwałik 530 478 899

ORLIK ROCZNIK 2014 – 2015
trener Szymon Kalniczenko 534 879 386
trener Marek Jendrzej 604 378 836

ŻAK ROCZNIK 2016 – 2017
trener Ewelina Serwuszk 509 872 699

SKRZAT ROCZNIK 2018 – 2020
trener Krzysztof Rachwałik 530 478 899

Zadanie finansowane z budżetu Gminy Turawa

Wójt Gminy Turawa zaprasza na zajęcia rekreacyjno - integracyjne

PILATES I FITNESS

PROWADZĄCA: Magdalena Michoń

- **LIGOTA TURAWSKA** •
sala OSP
Poniedziałki 19:30
Środy 18:00
- **TURAWA** •
hala sportowa
Poniedziałki 18:00
Środy 19:30

• PROFILAKTYKA • • ZDROWIE • • INTEGRACJA •

ZAPISY W URZĘDZIE GMINY TURAWA
POD NUMEREM 77 417 55 13

ZAJĘCIA FINANSOWANE Z BUDŻETU GMINY TURAWA

Wraz z początkiem roku Wójt gminy Turawa Dominik Pikos zaprosił dzieci do wzięcia udział w turnieju o Puchar Wójta w Piłkę Halową. Ponad 120 uczestników wzięło udział w sportowych zmaganiach, podczas których dominowała sportowa rywalizacja i świetna zabawa. Młodzi piłkarze i piłkarki z wielkim zaangażowaniem podeszli do turnieju. Nie obyło się bez łez porażki, ale królowały też uśmiechy na widok nagród i medali. Nikt nie wyjechał z Hali Sportowej w Turawie bez symbolicznego prezentu za uczestnictwo w turnieju.

TURNIEJ MŁODZIEŻOWY O PUCHAR WÓJTA GMINY TURAWA W PIŁKĘ HALOWĄ

NIEDZIELA 7 STYCZNIA

ŻAKI 9:00 - 10:30
SKRZATY 11:00 - 12:30
ORLIK 13:00 - 15:30

HALA SPORTOWA W TURAWIE

ORGANIZATORZY:
GOSDIM TURAWA
WÓJT GMINY TURAWA

Ferie w gminie Turawa – to już tradycja. Zabawa, rywalizacja i nauka. Tak wyglądał tydzień półkolonii w Hali Sportowej w Turawie. Setka dzieci z całej gminy miała możliwość skorzystania z symulatorów jazdy na nartach i snowboardzie, warsztatów z szydełkowania, turnieju w piłkę nożną i koszykową. Uczniowie brali również w spotkaniach uświadamiających o uzależnieniach od telefonu i internetu. Nadleśnictwo Turawa zaprosiło najmłodszych na warsztaty, podczas których uczestnicy poznali zachowania zwierząt i odgłosy lasu. Ferie z gminą Turawa zakończyły się balem przebierańców i dyskoteką.

Gmina Turawa zaangażowała się w organizację 32. Finału WOŚP w Zawadzie. Można było wylicytować vouchery na weekend dla dwojga w Turawie i aktywny czas w Hali Sportowej w Turawie. Impreza i symboliczne światelko do nieba przyciągnęły tłumy mieszkańców z całej gminy Turawa.

Tradycją już jest Zmrożona Połówka z gminą Turawa, która ma zachęcić wszystkich do ruchu. Po wielu miesiącach chłodu organizatorzy zaprosili biegaczy do wspólnego wysiłku fizycznego. Zawodnicy tłumnie stawili się na starcie i mimo deszczowej i zimnej aury, wszyscy ukończyli bieg.

Gmina Turawa została zaproszona współorganizacji charytatywnego turnieju piłki siatkowej „Gramy dla Pawełka Korczaka z Opola.” Turniej przyciągnął zawodniczki z całego regionu i kibiców, którzy chętnie wrzucali datki do puszek na leczenie Pawełka. Na miejscu obecni byli rodzice i sam Pawełek, który dzielnie przyglądał się zmaganiom zawodniczek.

W marcu mieszkańcy i uczniowie szkół gminnych zostali zaproszeni do udziału w XVII Konkursie Kroszonkarskim, który odbył się w siedzibie OSP Ligoty Turawskiej, przy Wiejskiej Izbie Regionalnej. Jak co roku uczestnicy mierzyli się z techniką rytowniczą. Byli wyposażeni w ostre narzędzie do zdobienia i ugotowane jajko. Wszyscy wykazali się ogromną precyzją i pomysłowością. Konkurs, jak co roku, przyciągnął również twórców ludowych, którzy chętnie dzielili się swoją wiedzą z najmłodszymi uczestnikami konkursu. Efekty zaskoczyły komisję konkursową, która miała trudne zadanie wyłonienia laureatów.

W połowie marca zaprosiliśmy mieszkańców do wzięcia udziału w pikniku oraz akcji sprzątania terenu wokół zbiornika Turawskiego. Inicjatywa została zorganizowana przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Udział reprezentacji gminy polegał na wystawieniu promocyjnego namiotu z gadżetami dla najmłodszych, ulotkami informującymi o segregowaniu odpadów i grach z nagrodami z zakresu ochrony środowiska.

Pod koniec lutego 2024 roku odbyło się spotkanie członków klubu seniora z Wójtem Dominikiem Pikosem. Była to doskonała okazja, aby wspólnie omówić problemy seniorów i ich potrzeby. Osoby zainteresowane zostały również zaproszone do wspólnej aktywności. Zaproponowano im bezpłatne zajęcia ruchowe i integracyjne organizowane przez gminę.

INTEGRACJA
 ZDROWIE
 PROFILAKTYKA

Wójt Gminy Turawa
zaprasza na

Prozdrowotne zajęcia rekreacyjne i integracyjne dla Seniorów

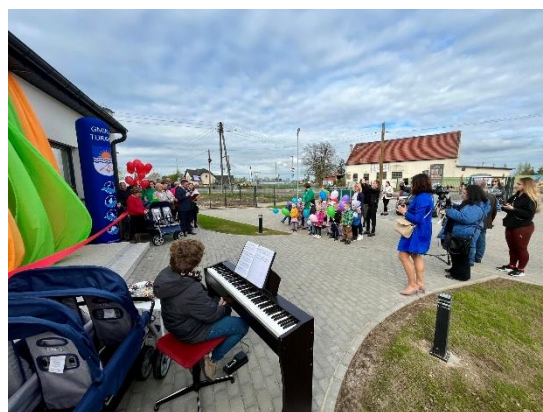
PROWADZĄCA: Monika Heflik OSP Osowiec środy 17:45 OSP Kadłub Turawski poniedziałki 9:45	PROWADZĄCA: Anna Krawczyk Kotórz Mały sala u Floriana czwartki 8:20 Zawada czwartki 18:00
---	---

ZAPISY W URZĘDZIE GMINY TURAWA
POD NUMEREM 77 417 55 13

ZAJĘCIA FINANSOWANE Z BUDŻETU GMINY TURAWA

Na początku kwietnia otwarcie długo wyczekiwanej inwestycji, która przyciągnęła mieszkańców i media z całego regionu. Uroczyste otwarcie gminnego Żłobka Promyczki w Kotorzu Małym. Zaproszeni goście mieli niepowtarzalną okazję zobaczyć wnętrza tej nowoczesnej i w pełni wyposażonej placówki. Wydarzenie uświetnił występ pianisty, ucznia szkoły podstawowej w Turawie i mażorettek z grupy Cobra.

W kwietniu, na boisku LZS w Turawie, odbył się finał Mistrzostw Województwa Opolskiego w Indywidualnych Biegach Przełajowych. Na starcie stanęło 600 uczestników z całego regionu. Mimo trudnych warunków atmosferycznych dzieci i młodzież z ogromnym zaangażowaniem przystąpiły do rywalizacji. To już kolejny raz, kiedy to właśnie Turawa jest organizatorem tego wydarzenia, które cieszy się ogromnym powodzeniem.

W kwietniu również uczniowie i przedszkolaki z Turawy chętnie wzięły udział w akcji Sprzątania Świata. Dzieci i młodzież przemierzały ulice i lasy zbierając papierki i śmieci, które z godziny na godzinę zappełniały worki.

Majówka przyciągnęła tłumy turystów nad turawskie akweny. Jednym z magnesów okazał się memoriał Krzysztofa Jańca organizowany przez Jacht Klub Opolski na Jeziorze Turawskim. Ekipy żaglówek i katamaranów zjechały z całego kraju, aby wziąć udział w tym wydarzeniu.

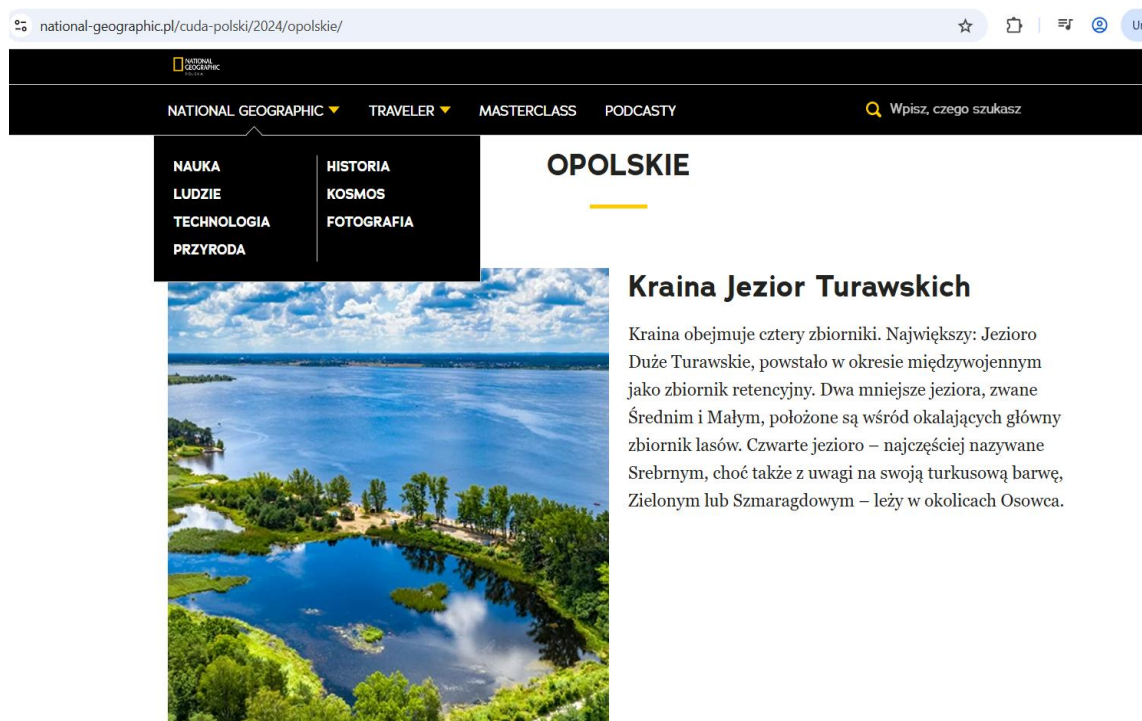
W maju nad Jeziorem Średnim odbył się Piknik Rodzinny - Dni Otwarte

Funduszy Europejskich -organizowanym wspólnie z Urzędem Marszałkowskim i Wojewódzkim Urzędem Pracy, z okazji 20 lat polski w Unii Europejskiej. Na uczestników czekały liczne atrakcje, gry i warsztaty, i rowerowa gra terenowa.

Nasze akwenty docenione! Kraina Jezior Turawskich została nominowana do plebiscytu magazynu National Geographic „Cuda Polski 2024”. Głosować mogli mieszkańcy całej Polski, ostatecznie gminne akwenty nie wygrały, ale zebrały kilkaset głosów i niewątpliwie zainteresowały czytelników do odwiedzenia naszej gminy i wypoczynku na turawskich jeziorach.

Poznaliśmy wyniki plebiscytu Cuda Polski 2024. Laureatów z każdego województwa, tak jak w poprzednim roku, wyłonili czytelnicy w głosowaniu internetowym. Walka o zwycięstwo w wielu regionach toczyła się do samego końca.

Cuda Polski 2024 – wyniki / fot. Piotr Krzeslak / Maciej Nowakowski / mat. prasowe / kolaż National Geographic Traveler

W maju odbyła się Muay Thai Liga Knockout Art. Zawodnicy z całej Polski spotkali się na ringu w Hali Sportowej w Turawie. Swoje umiejętności mogli też sprawdzić najmłodszy, którzy z wielkim oddaniem walczyli w ringu. Na miejsce przybyli też zawodnicy z regionu i całej Polski. Wszyscy zgodnie twierdzili, że obiekt w Turawie spełnia wszelkie wymagania do organizacji tego typu imprez, które cieszą się sporym zainteresowaniem zarówno zawodników, jak i publiczności.

W maju odbyła się kolejna sportowa impreza, tym razem na akwenu Turawskim, gdzie odbyły się 40 (czterdzieste) Długodystansowe Mistrzostwa Polski w Kajakarstwie. Kilkuset zawodników z całej Polski zjechało do naszej gminy aby wziąć udział w tym wydarzeniu.

Tradycyjnie pod koniec maja odbyły się Międzynarodowe Zawody Catamaran Cut Turawa. W wyścigu o Puchar Wójta gminy Turawa Dominika Pikosa wystartowało 26 załóg z całej Polski. Żeglarze doceniają warunki, jakie panują na Jeziorze Turawskim i doskonałą organizację tego wydarzenia.

Gmina Turawa wspiera i organizuje również zawody sportowe dla najmłodszych. Tuż przed dniem dziecka w Hali Sportowej w Turawie odbyła się VIII Gminna Olimpiada Przedszkolaka. Uczestniczyło w niej 8 przedszkoli z gminy, czyli ponad 300 dzieci. Konkurencje były przygotowane pod wiek i możliwości uczestników, jednak zaangażowanie dzieci i chęć wygranej widoczna była w każdej drużynie.

Dbając o rozwój nie tylko sportowy, dzieci wzięły udział w pikniku ekologicznym zorganizowanym przez Lokalną Grupę Działania Kraina Dinozaurów. Spotkanie odbyło się tuż przy Hali Sportowej w Turawie, gdzie uczniowie z PSP w Turawie mogli zapoznać się z prawidłowym segregowaniem odpadów, metodami ozdabiania płóciennych toreb, czy tworzenie zielnika z ziół dostępnych na wyciągnięcie ręki i brały też udział w zabawach ogólnorozwojowych. Na każdego czekały słodkie i zdrowe przekąski.

Na początku czerwca gmina Turawa zaprosiła wszystkich mieszkańców do wspólnego świętowania ważnych dla Polski dat. Była to okazja do lokalnego celebrowania m.in. 20. rocznicy przystąpienia Polski do UE, 25. rocznicy przystąpienia Polski do NATO i 35. rocznicy pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych z 1989 roku. Przed Urzędem Gminy w Turawie zebrali się mieszkańcy, radni władze gminy, którzy wspólnie zatańczyli poloneza.

Początek czerwca to moc atrakcji dla najmłodszy z okazji Dnia Dziecka. UKS GOSDIM Turawa zorganizował dla najmłodszych piknik rodzinny na boisku w Osowcu, gdzie każdy mógł wziąć udział w turnieju piłki nożnej, zabawach i atrakcjach przygotowanych przez organizatorów. Z kolei Koło PZW Gminne Turawa zaprosiło młodych wędkarzy na zawody, podczas których dzieci mogły skorzystać również z dmuchańców i innych atrakcji.

Kolejną dawkę sportowych emocji można było podziwiać podczas Mistrzostw Polski Masters 2024 roku w Piłce Ręcznej. Ponad 800 zawodniczek i zawodników walczyło o tytuł Mistrza Polski w kategorii masters. Zawodniczki i zawodnicy zjechali z klubów z całej Polski. Nawet ci, którzy mieszkają w pobliżu wielkich jezior mazurskich, byli pod wielkim wrażeniem turawskich akwenów i zapewniali o swoim powrocie w najbliższym czasie. Zawody cieszyły się sporym zainteresowaniem również wśród kibiców, którzy tłumnie podziwiali występy szczypiornistów w Hali Sportowej w Turawie. Przedstawicielki urzędu z Referatu Organizacyjnego UG wystawiły namiot promocyjny w czasie trwania imprezy.

Początek wakacji to czas rodzinnych imprez nad turawskimi akwenami. Również poszczególne sołectwa (Kotórz Mały i Węgry) zaprosiły mieszkańców na festyny, podczas których najmłodsi z całymi rodzinami, mogli świętować rozpoczęcie wakacji. Były zabawy z animatorem, dmuchańce i wspólne biesiadowanie przy ognisku.

17 czerwca ruszyło kąpielisko nad Jeziorem Średnim w Turawie. Do 2 września na plaży dyżurowali ratownicy z Drużyny WOPR Turawa, którzy 7 dni w tygodniu od 10:00-18:00 dbali o bezpieczeństwo wypoczywających. Podczas trwania sezonu kąpielowego nie odnotowano ważniejszych zdarzeń na kąpielisku, woda przez cały czas trwania kąpieliska była monitorowana i badana.

30 czerwca nad Jeziorem Średnim w Turawie odbył się Piknik Rodzinny „Wakacje z gminą Turawa”. Na przybyłych czekały animatorki, dmuchańce, warsztaty rodzinne, konkursy z nagrodami i wyścigi rowerkami wodnymi. Na miejscu odbyła się również

akcja „trzeźwy kierowca”, podczas której każdy mógł sprawdzić zachowanie za kierownicą po spożyciu alkoholu. Do dyspozycji na miejscu byli policjanci i ratownicy WOPR.

W lipcu Radio Opole zaprosiło słuchaczy nad Jezioro Średnie na akcję pn.

„Mistrzowskie Lato”. Dla każdego czekała zimna lemoniada i słodkości. Podczas wywiadu na żywo w Radiu Opole zaprosiliśmy wszystkich do odwiedzenia turawskich akwenów i spędzenia wolnego czasu na łonie natury.

Kolejny piknik rodzinny, ze sportowym akcentem, odbył się na półmetku wakacji – 20 lipca. Nad Jeziorem Średnim odbył się ARM Race Turawa. Wyścig z przeszkodami skierowany do profesjonalnych zawodników, ale również amatorów i dzieci. Każdy mógł sprawdzić swoje umiejętności na wymagającej trasie. Jednak chętnych nie brakowało. Po wyczerpujących zmaganiach sportowych każdy mógł znaleźć wytchnienie podczas rodzinnego pikniku, w cieniu namiotów wystawców, którzy przygotowali mnóstwo atrakcji dla całych rodzin. Dzień później, czyli 20 lipca, odbył się festyn w Ligocie Turawskiej z okazji Dnia Mniejszości Niemieckiej i jubileuszu 75-lecia LZS Ligota Turawska.

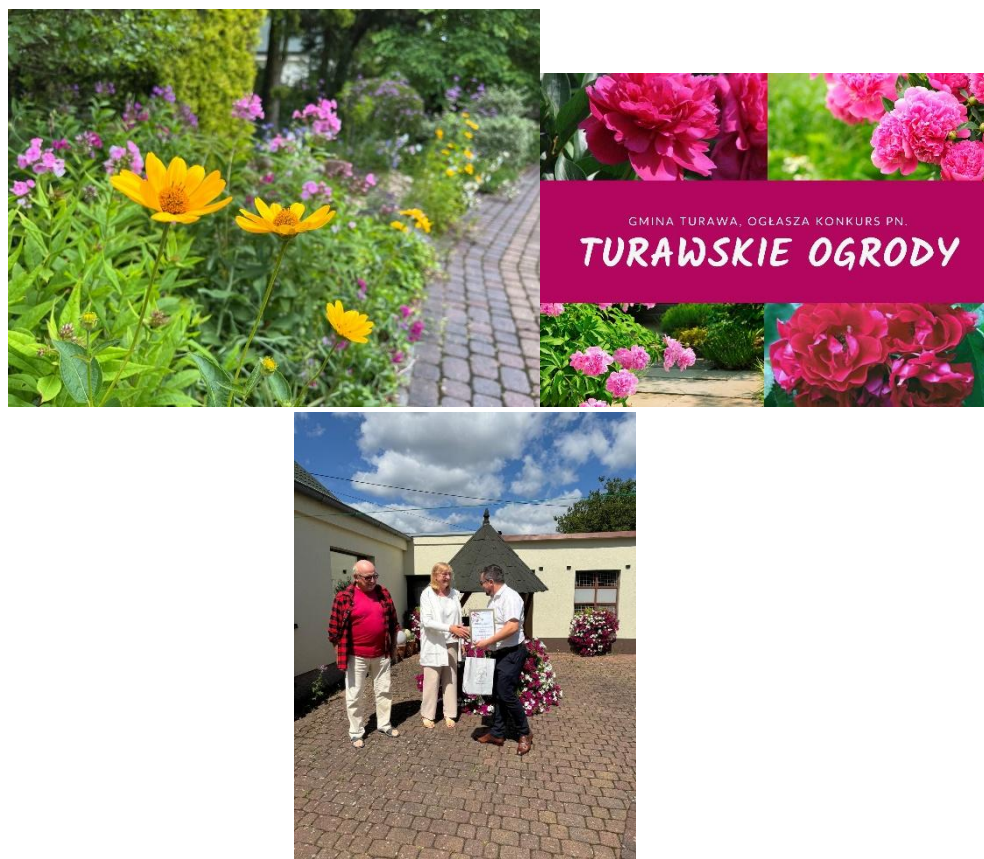

Pod koniec lipca odbyły się warsztaty dla kobiet – PLAŻOWE FLOW: Pilates, taniec i integracja. Nad Jeziorem Średnim zaproszono panie w każdym wieku na trening zdrowotny zakończony wspólną integracją przy ognisku. Uczestniczki dopisały i już zapowiedziały swój udział w kolejnych podobnych inicjatywach.

Prywatne posesje i ogrody w gminie Turawa cechuje doskonała dbałość o szczegóły, ukwiecenie i dbanie o każdy szczegół. Stąd pomysł na wyróżnienie najpiękniejszych posesji w konkursie „Turawskie Ogrody”. W 2024 roku wygrała mieszkanka Kadłuba Turawskiego, której zaangażowanie widać było na każdym kroku. Komisja konkursowa była zachwycona wysokim poziomem utrzymania posesji, dbałością o nasadzenia i widocznym zaangażowaniem. Nagrodą był bon do jednego ze sklepów budowlanych.

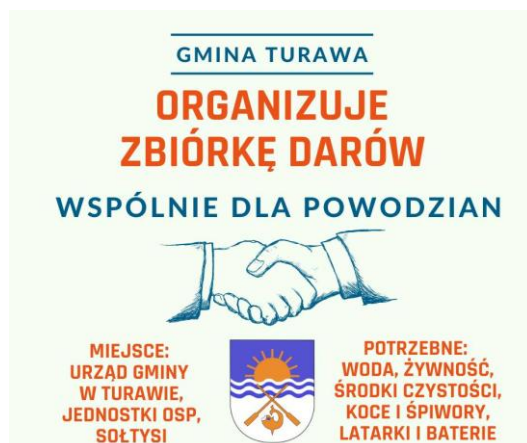
Początek sierpnia to I Opolski Wielobój Pożarniczy w Kadłubie Turawskim. Na zawody zostali zaproszeni wszyscy mieszkańcy gminy, aby podziwiać 6 drużyn. Uczestnicy rywalizowali ze sobą w ciekawych i widowiskowych konkurencjach: w sztafecie pożarniczej, ćwiczeniach bojowych, czy na torze przeszkód. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Wójta gminy Turawa Dominika Pikosa.

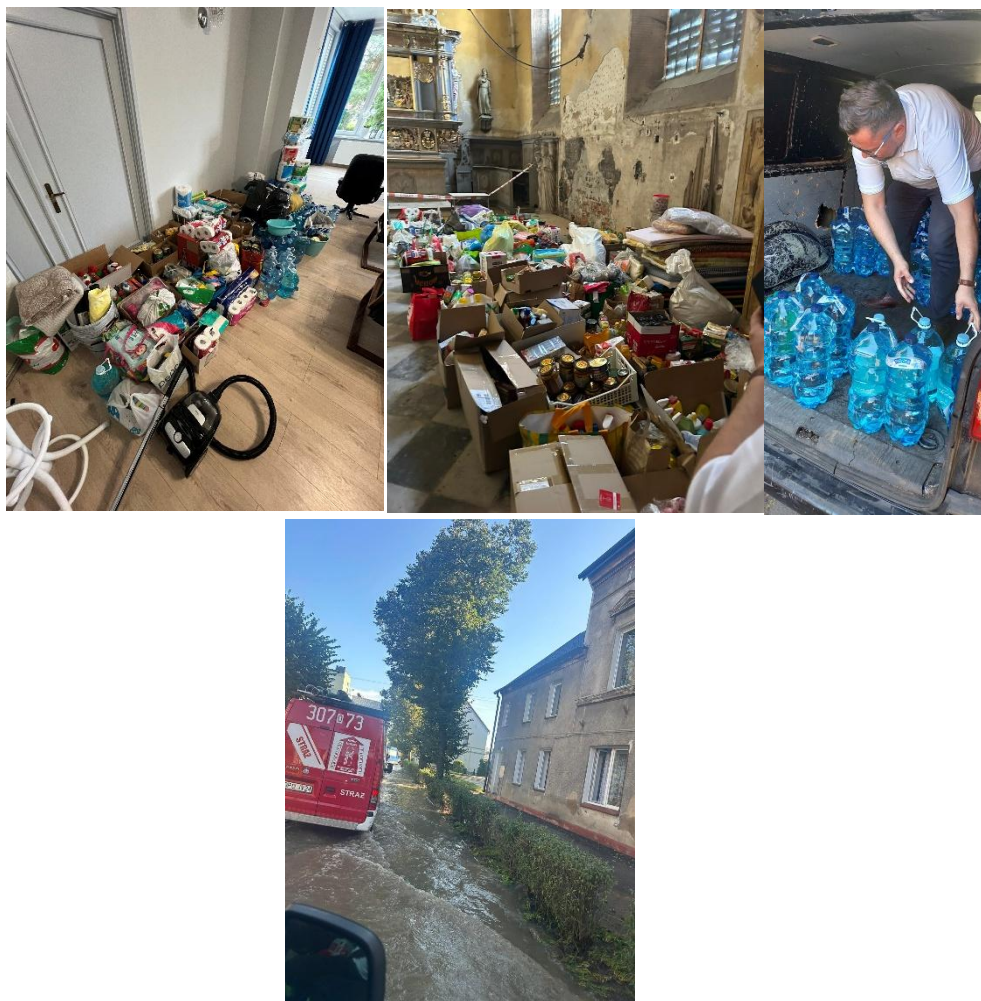

Ostatnie weekendy w gminie Turawa były pełne emocji i zabawy. Sołectwo Zawada zaprosiło mieszkańców na kino pod chmurką. W Rzędowie, Ligocie Turawskiej i Zakrzowie odbyły się dożynki wiejskie, a nad Jeziorem Średnim zakończenie wakacji i Maraton od Zmierzchu do Świt. Wszystkie te imprezy miały na celu integrację lokalnej społeczności, gry i zabawy dla dzieci przyciągnęły całe rodziny, a sportowa oferta gminy Turawa to magnes dla miłośników biegów i jazdy na rowerze. Maraton Od Zmierzchu do Świt cieszy się ogromną popularnością w środowisku biegowym. Uczestnicy liczą co roku na sportowe zakończenie wakacji. Wychodząc naprzeciw już po raz kolejny na imprezę zjechali biegacze z całej Polski.

W związku z powodzią jaka nawiedziła gminy Opolszczyzny, Wójt Dominik Pikos zarządził zbiórkę dla powodzian. Mieszkańcy i ludzie dobrej woli mogli przynosić najpotrzebniejsze rzeczy do punktu zbiórki mieszczącego się w UG. Po tygodniu dary zostały przetransportowane do mieszkańców pokrzywdzonych w powodzi. Warta wyróżnienia była pomoc strażaków z OSP, którzy spakowali wszystkie rzeczy i przewieźli do Lewina Brzeskiego. Dary były też zbierane w lokalnych salkach OSP, salkach wiejskich, przedszkolach i szkołach. Wszyscy mieszkańcy wykazali się szczodrością i dużą chęcią pomocy. Ilość darów przeszła nasze oczekiwania.

Gmina Turawa wspiera wszystkie jednostki OSP i wielką dumą ogłosiliśmy w październiku informację o przekazaniu wozu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Zawadzie. Było to wielkie święto nie tylko dla sołectwa, ale dla całej gminy. Na oficjalne przekazanie wozu przyszli mieszkańcy z całymi rodzinami.

Początek października to zaproszenie na Noc Bibliotek. W 2024 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie zaprosiła na spotkanie z Jerzym Farysem, historykiem, autorem licznych publikacji na temat gminy. Podczas spotkania z mieszkańcami prowadzący opowiadał o historii Pałacu w Turawie i wszystkich ciekawostkach z nim związanych. Spotkanie cieszyło się sporym zainteresowaniem wśród mieszkańców w każdym wieku.

W październiku nie brakowało również emocji sportowych. W hali Sportowej w Turawie odbył się mecz ALDOM TURAWA – NKS START CZEMAR NAMYSŁÓW w koszykówce. Spotkanie przyciągnęło mieszkańców gminy, którzy chętnie kibicowali zawodnikom.

Pod patronatem Wójta gminy Turawa Dominika Pikosa odbył się OKTOBERFEST w Węgrach. Zabawa przyciągnęła nie tylko mieszkańców sołectwa ale i całej gminy. W programie były m.in. występy dzieci z przedszkola i mażoretki Cobra. Odbyły się również gry i zabawy dla najmłodszych, a na koniec impreza taneczna.

W dniu Edukacji Narodowej Wójt gminy Dominik Pikos zaprosił wszystkich dyrektorów szkół, przedszkoli i żłobka na uroczyste spotkanie chcąc podziękować za codzienną pracę i poświęcenie. Był to czas rozmowy i wymiany doświadczeń, a przede wszystkim dyskusji o potrzebach, ale też sukcesach gminnych placówek.

W Hali Sportowej w Turawie odbyła się kolejna 21. już edycja Igrzysk Bez Barrier NIE-SAMI-DZIELNI. Ponad 350 uczestników i około 100 opiekunów wzięło udział w różnych dyscyplinach sportowych m.in. rzut szyszkami do celu, bieg z kłodą czy grzybobranie, a wszystko w duchu promocji sportu, otwartości i zrozumienia.

Wraz z końcem października gmina Turawa wraz z Kołem PZW Gminnym Turawa zaprosiła na zawody wędkarskie o Puchar Wójta. 26 października na wale przy Jeziorze Turawskim spotkali się miłośnicy połowów, aby sprawdzić swoje umiejętności i powalczyć o nagrody. Wśród uczestników byli doświadczeni wędkarze, ale młodzież chętnie przyglądająca się doświadczonym kolegom.

Zgodnie z tradycją 11 listopada zaprosiliśmy wszystkich mieszkańców gminy na wspólny i uroczysty Marsz Niepodległości. Na miejscu stawiała się ponad setka mieszkańców, ale też przyjezdnych gości. Uczestnicy zostali zaproszeni również na profilaktyczne wykłady dotyczące pierwszej pomocy i zdrowego odżywiania. Po krótkiej rozgrzewce wszyscy ruszyli w trasę. Do wyboru były dwa warianty, dłuższy i krótszy. Każdy uczestnik otrzymał niepodległościowy medal, a po zakończonym marszu, wszyscy wspólnie zjedli ciepły posiłek. Był to czas nie tylko służący celebrowaniu święta niepodległości, ale również integracja. W spotkaniu uczestniczyli najmłodsi mieszkańcy gminy, dla których taka forma spędzania czasu okazała się bardzo ciekawa. Wszyscy mogli również skorzystać z badań poziomu cukru we krwi.

Na początku listopada odbyło się uroczyste Narodowe Czytanie pod patronatem Prezydenta PR Andrzeja Dudy. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele radnych, sołectwa, biblioteki i zaszczylił nas swoją obecnością aktor Kazimierz Mazur. Zaproszeni goście otrzymali fragment *Kordiana* Juliusza Słowackiego. Podczas uroczystości zobaczyliśmy również występ dzieci z PSP w Turawie, które również w duchu niepodległościowym, zaprezentowały piękną inscenizację.

Mikołaj w gminie Turawa odwiedza wszystkie dzieci. Wójt Dominik Pikos w tym roku wcielił się w Mikołaja, który rozdaje prezenty wszystkim milusińskim. Przy okazji finału kampanii „Telefon nie jest całym światem” odwiedziliśmy szkoły w całej gminie z drobnymi upominkami dla każdego. Zwycięzcy konkursu plastycznego otrzymali cenne nagrody, bo wykazali się zdolnościami plastycznymi i sporą wyobraźnią.

Mikołaj w gminie Turawa odbył się we wszystkich sołectwach. Sołtysi otrzymali wsparcie finansowe do paczek, które w Mikołaja rozdawali dzieciom. W każdym sołectwie odbyło się spotkanie z Mikołajem, w różnych formach. W niektórych były to salki sołeckie, w innych przejazd Mikołaja przez sołectwo.

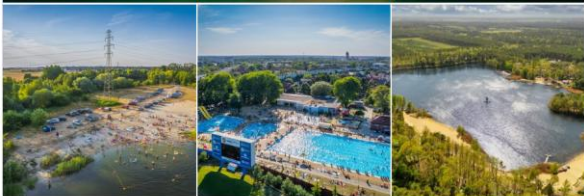

Wszystkie ważniejsze wydarzenia w gminie były relacjonowane nie tylko w lokalnych mediach (radio i TV) ale przede wszystkim w dwumiesięczniku Fala. Bogate relacje, opisy ze zdjęciami, wywiady, najważniejsze inwestycje i ciekawostki z gminy. Zespół redakcyjny wraz z sołtysami i mieszkańcami starają się tworzyć czasopismo z myślą o dokładnym informowaniu mieszkańców nie tylko o imprezach i ważniejszych wydarzeniach, ale również o programach pomocowych. W 2024 roku Fala zmieniła częstotliwość pojawiania się na sklepowych półkach. Co dwa miesiące do rąk mieszkańców trafia nowoczesne, bogato ilustrowane czasopismo, które w sposób szczegółowy opisuje działania UG w wielu obszarach. Fala cieszy się sporym zainteresowaniem wśród czytelników, których również zapraszamy do współtworzenia gminnej prasy.

Codziennym źródłem informacji jest również FB gminy Turawa, strona internetowa turawa.pl i aplikacja mobilna. Wszystkie te kanały służą informowaniu mieszkańców o najważniejszych terminach i wydarzeniach. FB gminy Turawa to również kanał komunikacyjny z mieszkańcami, którzy zwracają się z wieloma

pytaniami. Często piszą również turyści, chcący skorzystać z naszej oferty noclegowej. Prężnie rozwijające się media społecznościowe gminy zostały również zauważone w opolskich serwisach informujących o ciekawych miejscach, godnych polecenia. Szczególnie w sezonie letnim na stronie Odkryj Opole pojawiały się zaproszenia do Turawy z bogato zilustrowanymi miejscami godnymi odwiedzenia. Gminą Turawa interesują się również podróżnicy i fotografowie. Na swoich kanałach często informują o naszych ścieżka rowerowych, imprezach i atrakcjach.

Odkryj Opole
15 czerwca 2024

Już za chwilę rozpoczniemy wakacje, które trudno wyobrazić sobie bez plażowania i przyjemnych kąpiel wodnych. 🌊🏖️ W **Opole** będzie można zrelaksować się na **Basen Letni "Błękitna Fala"** oraz na 🏊 strzeżonych kąpieliskach – Bolko oraz Malina. Dla lubiących wybrać się poza miasto proponujemy Jezioro Średnie w Turawie. Specjalnie dla Was przygotowaliśmy poradnik, z którego dowiecie się gdzie wybrać się na plażę? 📄
<https://www.opole.pl/dla.../aktualnosc/wypoczynek-nad-woda> 📄

Fot. 4 arch. Urzędu Gminy Turawa

#Opole #Poland #odkryjOpole #discoverOpole #Polandtravel #Polskatravel #Opolenaweekend #weekendwOpolu #visitOpole #visitopolskie

Mieszkańcy	Turyści	Inwestorzy	Studenci	Wpisz c2
Aktualności	Kalendarz wydarzeń	Załatw sprawę	Programy miejskie	Dialog z mieszkańcami

Jezioro Średnie w Turawie oferuje strzeżone kąpielisko, gdzie ratownicy czuwają nad bezpieczeństwem wypoczywających codziennie od poniedziałku do niedzieli w godzinach od 10 do 18. Tuż obok kąpieliska znajduje się plac zabaw i wypożyczalnia rowerów wodnych. Na miejscu można skorzystać z siłowni pod chmurką, parku linowego i tyrolki, a na strudzonych turystów czeka bogata baza gastronomiczna.

Gmina Turawa
turawa.pl

Otwarte teraz

Jeszcze nie oceniono (0 opinii)

Zdjęcia [Zobacz wszystkie zdjęcia](#)

Gmina Turawa
26 października 2024

Dziś, w pięknych okolicznościach przyrody, odbyły się Wędkarskie Zawody o Puchar Wójta Gminy Turawa 🏆
O świecie zawodnicy rozpoczęli rywalizację nad Jeziorem Turawskim 🌊
Choć ryba była kapryśna, udało się i wyłowić, i wyłonić najlepszych, którzy z rąk **Dominik Pikos** otrzymali puchar i nagrody 🏆
Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom! 🎉👏👏

Dominik Pikos
Gmina Turawa
Koło PZW Gminne Turawa

Turawa – weekend i urlop nad jeziorem

TURYSTYKA

Jeśli chcesz wypocząć z dala od miasta i szukasz miejsca, gdzie natura, relaks i atrakcje tworzą harmonijną całość to Turawa będzie doskonałym wyborem zarówno na **weekend jak i na dłuższy urlop**. Turawa położona jest niedaleko **Opola** i słynie z czterech pięknych jezior, które od lat przyciągają miłośników przyrody, aktywnego wypoczynku oraz rodzinnych wyjazdów. Z tego artykułu dowiesz się dlaczego **warto odwiedzić to niezwykle miejsce** i jak zaplanować niezapomniany **pobyt nad jeziorami, wśród lasów**. Wchodząc na [Mapę Turystyczną](#) przekonasz się jaką imponującą powierzchnię 24km² ma jezioro „Duże”. Pozostałe 3 jeziorka „Średnie”, „Małe” i „Srebrne” są nieporównywalnie mniejsze ale także bardzo urokliwe. Na mapie znajdziesz także szlaki, którymi warto zwiedzić ten piękny teren.

Lato w Turawie

Turawa – wypoczynek na jeziorem

Piaszczysta plaża w Turawie

Łodzie przycumowane przy plaży w Turawie

Łódź przy brzegu na jeziorze turawskim

Łódź wyciągnięta na piaszczysty brzeg w Turawie

Latem w Turawie możesz zaplanować weekend, podczas którego podładujesz swój życiowy akumulator korzystając z wypoczynku na plaży lub na wodzie. Wiele osób spędza tutaj także swój urlop. Jednakże lato w Turawie to głównie **żeglarstwo i inne sporty wodne**. W lecie tafla jeziora wypełniona jest wieloma pięknymi żaglami.

12. BIBLIOTEKI

Gminna Biblioteka Publiczna jako instytucja kultury nie posiada żadnych zobowiązań i należności wobec innych podmiotów, ponieważ wszystkie zobowiązania realizowane są na bieżąco.

Na zaplanowane dochody GBP Turawa w wysokości 435.000 zł wykonano kwotę 452.000,00 zł, na które składała się dotacja w wysokości 435.000 zł i środki własne 300,00 zł oraz nieplanowana dotacja celowa z Ministerstwa Kultury w wysokości 6.942,00zł na zakup nowości wydawniczych oraz darowizna Fundacji Orlen w wysokości 10.000,00 zł

W 2024 roku biblioteka zakupiła 797 woluminów dla GBP i jej filii za łączną kwotę 25.748,28 zł. Zakup ten mógł być taki duży dzięki dodatkowej dotacji z Biblioteki Narodowej, która była dodatkową kwotą na zakup nowości wydawniczych. Biblioteki nasze posiadają najnowsze wydania literatury dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych czytelników jak również duży wybór literatury niebeletrystycznej. Wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom naszych użytkowników, pytamy o ich potrzeby staramy się by zakup nowości był dostosowany do ich potrzeb, co przekłada się na statystyki.

Liczba czytelników ogółem zarejestrowanych na koniec 2024 roku wyniosła 884, był to dużo większy wzrost w porównaniu do roku poprzedniego.

Liczba odwiedzin w bibliotece ogółem w 2024 roku – 14708 odwiedzających.

Stan księgozbioru na koniec 2023 roku –33893, w roku 2024 zakupiono 797 woluminów. Stan księgozbioru na koniec 2024 roku to 34690 woluminy.

Liczba wypożyczeń ogółem wyniosła 26919 woluminów i czasopism.

Zajęcia i imprezy organizowane przez biblioteki oraz we współpracy :

1. 17-18.01.2024 – “w bibliotece gram” – dwa dni gier planszowych – filia Ligota Tur.
2. 15.03.2024 – filia Zawada
3. 22.03.2024 – filia Węgry
4. 09.04.2024 – GBP Turawa
5. 22.04.2024 – filia Ligota Tur. – warsztaty we wszystkich bibliotekach z malowania porcelany wzorem opolskim – darowizna z grantu Fundacji Orlen “Moje miejsce na ziemi”
6. 18.04.2024 – “ Bez mleka nie ma śniadania ” zajęcia z przedszkolakami na podstawie książki o tym tytule – filia Zawada
7. 18.04.2024 – “Ruszamy na WIKING” spotkanie z Nordawidnedem Drużyna Wczesnośrednowieczna – prezentacja strojów i historii, spotkanie z prawdziwym Wikingiem – GBP Turawa
8. 25.05.2024 – “Om Mani Padme Hum” wyprawa do dalekiego Nepalu – zajęcia w bibliotece GBP Turawa

9. 28.05.2024 – pasowanie na czytelnika kl.I w bibliotece oraz teatrzyk z okazji tygodnia bibliotek ‘‘Opowieści z teczki Profesora Książeczki ‘ – filia Ligota Turawska, filia Zawada oraz GBP Turawa – współpraca ze Szkołami Podstawowymi
10. 20.06.2024- ‘‘Zaczytane Opolskie’’ – Spotkanie autorskie z Agnieszką Lis – GBP Turawa
11. 30.07.2024
12. 31.07.2024
13. 01.08..2024
14. 02.08.2024 – cztery dni zajęć w GBP Turawa – „Od starożytnych Greków po odkrycia geograficzne ‘ – wakacyjna podróż przez wieki
15. 05.10.2024
16. 26.10.2024 - zajęcia w GBP Turawa „ Jesienne spotkania w kolorach czerwieni i odcieniach brązu” – zajęcia plastyczne
17. Noc Bibliotek – Historia zamku w Turawie – jaka biała Dama straszy – historia opowiedziana przez pana Jerzego Farysa – GBP Turawa
18. 08.11.2024 – Narodowe Czytanie współorganizator Gmina Turawa – gość honorowy aktor pan Kazimierz Mazur
19. 20.11.2024
20. 21.11.2024 – dwu dniowe odwiedziny maluchów z naszego gminnego Żłobka „Promyczki” – zajęcia plastyczne i manualne w GBP Turawa
21. Światowy Dzień Pluszowego Misia – Teatrzyk „Na końcu świata przygody Misia i Kacpra Pirata” spotkanie i zajęcia z przedszkolakami w GBP Turawa i filiach Zawada, Węgry i Ligota Tur.
22. 29.11.2024 – „Ślonsko godka w literaturze” spotkanie z Pejtre Długoszem wydawnictwo SILESIA PROGRESS –filia Ligota Turawska
23. 18.12.2024 - stroiki świąteczne , kartki świąteczne – zajęcia manualne z wolontariuszkami – filia Ligota Turawska.

W grudniu biblioteka wykupiła ponownie licencje dostępu do e-książek, wykupując dostęp do platform IBUK Libra, gdzie większość księgozbioru to książki popularno-naukowe i lektury jak również dostęp do Legimi, , gdzie czytelnik może skorzystać z ponad 60 tys książek w wersji e-booków i audio- booków. Po 2020 roku wzrosło znacznie zainteresowanie tego typu książkami.

Jednak książka drukowana i tak zostaje na pierwszym miejscu i wypożyczanie książek to nasze podstawowe i statutowe zadanie , dlatego tak bardzo zależy nam na zakupie nowości w trosce o naszych czytelników.

Nasze biblioteki niestety lokalowo nie mają dużych powierzchni , dlatego też zajęcia w bibliotekach to małe grupy dzieci czy osób ma to jednak swój urok atmosfery biblioteki . Jednak dzięki współpracy ze szkołami , przedszkolami i organizacjami działającymi w poszczególnych miejscowościach , w których działają biblioteki udało nam się zorganizować wiele imprez poza siedzibami naszych placówek - bo współpraca się opłaca!

13. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TURAWIE

13.1 Zasady funkcjonowania

Utworzenie i utrzymanie ośrodka jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym i zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami Rady Gminy. Gmina realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie są realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Świadczenia pieniężne przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Podstawowym obszarem działalności ośrodka jest realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Jednakże Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizuje szereg innych zadań gminy. Całościowo obszar realizowanych zadań określony jest w Statucie i są to zadania z zakresu następujących ustaw:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1135).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572).
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 350).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 132).
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 438).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 246 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.). 18) Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2039 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 83).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512). 23) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 953).

- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1207).
- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1704 z późn. zm.).

Dokumentacji opisującej przyjęte w Ośrodku: zasady rachunkowości wprowadzone Polityką Rachunkowości, postanowienia instrukcji kancelaryjnej wraz z jednolitym rzeczowym wykazem akt.

Finansowanie działań realizowanych w GOPS w Turawie

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie w roku 2024 finansowane były z następujących źródeł:

- 1) budżetu Gminy Turawa (uchwała budżetowa),
- 2) dotacje z budżetu Państwa,
- 3) funduszy i programów celowych realizowanych w ramach środków „zewnątrznych”,
- 4) Funduszy Europejskich w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021 – 2027

13.2 Zasady udzielania pomocy

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- trudna sytuacja życiowa
- trudna sytuacja finansowa przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom **z powodu przyczyn (trudna sytuacja życiowa)**, do których należą:

- 1) ubóstwo,
- 2) sieroctwo,
- 3) bezdomność,
- 4) bezrobocie,
- 5) niepełnosprawność,
- 6) długotrwała lub ciężka choroba,
- 7) przemoc w rodzinie,
- 8) potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 9) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,

- 10) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 11) brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo –wychowawcze,
- 12) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
- 13) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 14) alkoholizm lub narkomania,
- 15) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe, 16) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust.1 wynosi odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać – **1 010,00 zł.** dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty – **823,00 zł.**

Dochody rolników szacuje się natomiast według stałej wielkości, jaką jest hektar przeliczeniowy. Nie jest to kryterium w pełni obiektywne. Ustala ono z góry dochód z jednego hektara przeliczeniowego **wynosi – 459,00zł.**, który nie musi pokrywać się z dochodem rzeczywiście wypracowanym. Poza tym sztywne określenie dochodu nie pozwala na uwzględnienie różnych niespodziewanych zdarzeń losowych.

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego.

13.2.1 Zasiłek stały

Przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100,00 zł miesięcznie i wyższa niż 1 229,00zł. Tą formą pomocy objęto 13 osób i wypłacono świadczenia na kwotę **99 422,00zł.** Opłacano też składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i opłacono za osoby na kwotę 8724,00zł są to osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Środki te były przekazywane bezpośrednio do Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych. Środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych i opłacenia składki zdrowotnej pochodziły z budżetu państwa.

13.2.2 Zasiłek okresowy

Przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Z tej formy pomocy skorzystało 8 osób wypłacono kwotę **14 094,00zł**. Zasiłki okresowe otrzymały głównie osoby i rodziny, w których występowało bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Jest to zadanie własne gminy obowiązkowe, ale gmina otrzymuje dotację na powyższe świadczenia.

13.2.3 Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu oraz sprawienie pogrzebu. Pomoc w zakresie zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych udzielona była na konkretne, uzasadnione potrzeby zgłaszane przez klientów. Pomoc udzielona była m.in. na opał, bieżące potrzeby, leki, leczenie, opłaty i odzież. W roku 2024 z tej formy pomocy skorzystało 28 osób na kwotę **39 192,00 zł**, z czego 36 205,00 zł stanowi kwotę zasiłku na zakup żywności lub posiłku.

13.2.4 Posilek w szkole i w domu na lata 2024-2028

Program jest realizowany przez Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turawie. Celem tego programu jest m.in.: wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywiania.

W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku.

W 2024 r. rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła 48 osoby, w tym z posiłków w szkołach skorzystało 10 uczniów, a z zasiłku celowego na zakup żywności 38 osób. Ogółem poniesione koszty na dożywianie to kwota **41 250,00zł** (udział gminy to kwota 15 500,00zł) natomiast dotacja państwa wyniosła 24 750 zł.

13.2.5 Domy pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy należy również kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą:

1. mieszkaniec domu , nie więcej niż 70% swojego dochodu,
2. małżonek , zstępni przed wstępnymi,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu oraz małżonka, zstępni przed wstępnymi.

W 2024r. w domach pomocy społecznej przebywało 10osób. Wydatki podniesione na opłatę za DPS wynosiły z **373 776,00zł**. Z 10 osób przebywających w DPS, dwie z nich posiadają osoby (członka rodziny) zobowiązanego do ponoszenia odpłatności za ich pobyt w domu pomocy społecznej i opłaty są przez niech dokonywane.

Do zadań zleconych gminy w myśl art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należy również wydawanie decyzji administracyjnych, w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe, stosownie do art. 8 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. Stosownie do art. 54 ustawy prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. W ubiegłym roku wydano 4 decyzję administracyjnych przyznającą prawo do ww. świadczeń dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

Oprócz udzielania finansowych form pomocy, Ośrodek opiera swoją działalność na wsparciu w postaci pracy socjalnej. Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i udzielonymi świadczeniami. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom dla wzmocnienia lub odzyskania ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna staje się jedyną efektywną, chociaż długotrwałą metodą pracy z klientami. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz edukacja np. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o prawach i uprawnieniach. Pracownik zachęca do korzystania z pomocy psychologicznej, poradnictwa w zakresie profilaktyki uzależnień, aktywnego

poszukiwania pracy, terapii odwykowej dla osób nadużywających alkoholu oraz udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie w ramach pracy socjalnej dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działał w zakresie:

1) *Kontakt z instytucjami:*

- pomoc w załatwieniu spraw w biurze,
- współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,
- współpraca z policją,
- reprezentowanie interesów podopiecznych w innych instytucjach,

2) *Funkcjonowania rodziny:*

- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- pomoc w napisaniu wniosków do Sądu o alimenty,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

3) *Świadczenia ZUS i pokrewne:*

- pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności. - pomoc przy wniosku o przyznanie świadczenia wspierającego,

4) *Praca:*

- mobilizowanie podopiecznych do poszukiwania pracy,
- przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych GOPS.
- zachęcanie do podjęcia prac społecznie użytecznych osób długotrwale bezrobotnych

5) *Oświata i opieka medyczna:*

- współpraca ze szkołą,
- współpraca ze służbami medycznymi.

W większości środowisk objętych w 2024 roku świadczeniami pomocy społecznej w formie zasiłków, pomocy rzeczowej mieliśmy do czynienia z wystąpieniem jednocześnie wielu problemów, których rozwiązanie wymaga pomocy. Bardzo często w parze z uzależnieniem występuje długotrwała choroba lub niepełnosprawność.

Istotą diagnozy problemów społecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turawie jest charakterystyka problemów z jakimi zgłaszają się klienci do tut. Ośrodka. Rodzaje, rozmiary i formy udzielanego wsparcia są uzależnione od indywidualnej sytuacji każdej rodziny/ osoby. Ocena sytuacji każdego klienta odbywa się na podstawie przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego

i wyodrębnienia wiodących problemów w rodzinie, zgodnie z katalogiem dysfunkcji wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Dla osób, które wymagają pomocy opiekuńczej, a rodzina tej pomocy nie może zapewnić realizowana była pomoc w formie usług opiekuńczych. Zadanie należy do obowiązków gminy. Ośrodek przyznając usługi opiekuńcze, ustalał ich zakres, czasookres świadczenia i odpłatność. W roku 2024 usługami opiekuńczymi i objęto 24 osoby. Wśród wszystkich osób objętych pomocą opiekuńczą 21 osób powyżej 75 roku życia zostało objętych usługami opiekuńczymi w ramach Resortowego Programu „Opieka 75+”. Na ten cel Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie wydatkował dotację w kwocie **22 746,00** zł Całkowity koszt realizacji usług dla osób powyżej 75 roku życia wyniósł 37 910,00.

13.2.6 Opieka wytchnieniowa

W 2024 r. wzorem lat ubiegłych Gmina Turawa realizowała Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. "Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program skierowany był do dzieci i osób z niepełnosprawnością (w przypadku dorosłych w stopniu znacznym), których członkowie rodzin lub opiekunowie wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki.

Usługi realizowane były w formie dziennej w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością oraz w formie całodobowej w ośrodkach opiekuńczych wskazanych przez opiekunów.

Usługami realizowanymi w formie dziennej w ramach Programu objęto:

29 osób sprawujących opiekę nad 30 osobami z niepełnosprawnością w stopniu znacznym w formie opieki wytchnieniowej dziennej;

6 osób sprawujących opiekę nad 6 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym w formie opieki wytchnieniowej całodobowej;

2 rodziców sprawujących opiekę nad dwójką dzieci do 16 roku życia posiadających niepełnosprawność.

Pomoc udzielana była w wymiarze dostosowanym do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów. Ogółem zrealizowano 3280 godziny usług opieki wytechnieniowej w formie dziennej oraz **68 dni pobytu w formie opieki całodobowej**. Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 175542,86 zł i został w całości sfinansowany ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Odbiorcy programu nie ponosili kosztów związanych z realizacją usług.

13.2.7 Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2024 r. Gmina Turawa realizowała Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, finansowany w całości ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program skierowany był do osób posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usług Asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Wsparciem w ramach programu objęto **32 osoby** z niepełnosprawnością w tym:

23 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności

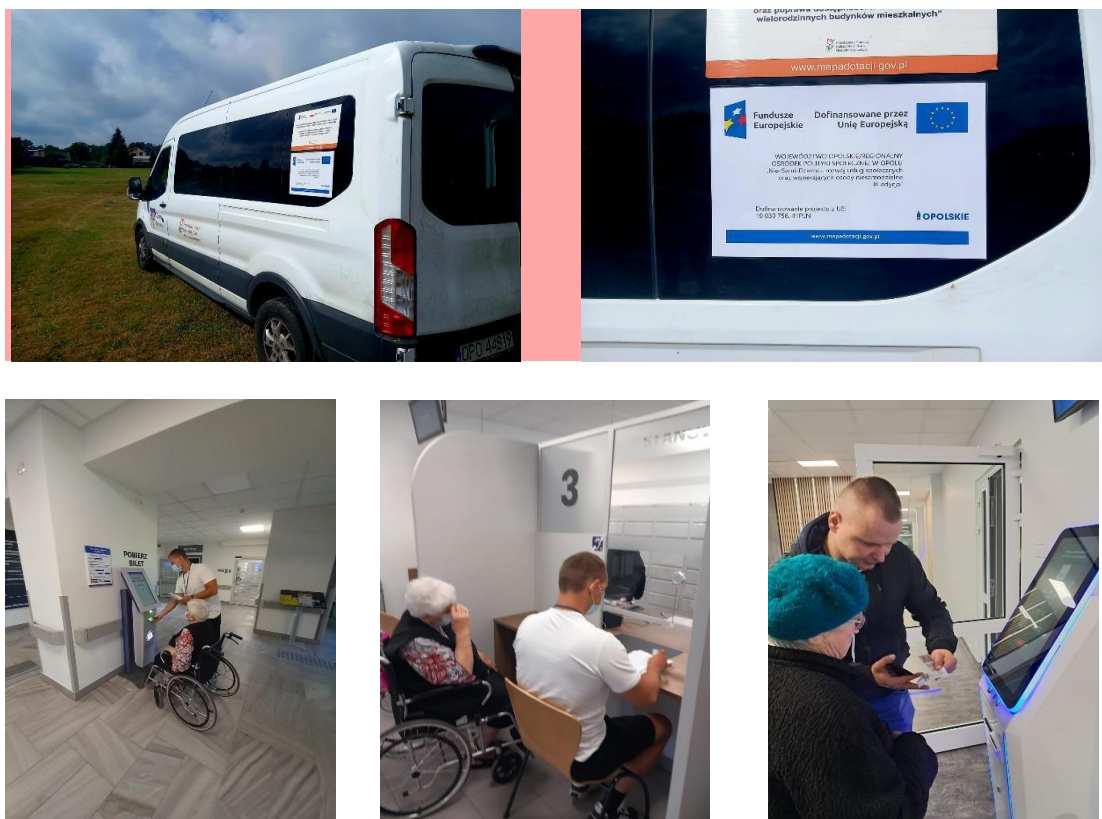
8 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności

1 dziecko do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności;

Świadczenie usług asystenckich realizowane było w wymiarze dostosowanym do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnością z uwzględnieniem limitów określonych w programie. **Ogółem zrealizowano 3032 godziny usług asystenckich**. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł **151 861,04 zł** i został w całości sfinansowany ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Osoby korzystające z Programu nie partycypowały w kosztach związanymi z świadczonymi usługami.

13.3 „Nie-sami-dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niepełnosprawne – III edycja”

W 2024r. Gmina Turawa jako partner projektu przystąpiła do projektu pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycja” finansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu. W ramach projektu realizowane są usługi transportowe door – to - door dla mieszkańcy Gminy Turawa, którzy mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się np. ze względu na ograniczoną mobilność (w tym osoby poruszające się na wózku dla osób z niepełnosprawnościami, o kulach, niewidome, słabowidzące i inne osoby, które posiadają ograniczenia w mobilności). Usługa door-to-door w Gminie świadczona jest nieprzerwanie od 2021 roku. W 2024 r. z bezpłatnego transportu skorzystało 113 mieszkańców.

Działania w ramach projektu obejmują także usługę wspierającą w postaci 2 Marszałkowskich Kurierów Społecznych. W 2024 z usług MKS skorzystało 43 osoby. Kwota dofinansowania projektu dla Gminy wynosi łącznie **670 920,00 zł**. W 2024 roku na realizację projektu wykorzystano 134 292,42zł.

13.4 „Blżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – etap ii”

W 2024r. Gmina Turawa jako partner projektu przystąpiła do projektu pn. „Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II etap” finansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz pieczy zastępczej. W ramach wcześniejszej edycji projektu w Gminie Turawa została utworzona placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z Gminy Turawa. PWD funkcjonuje w strukturach GOPS w Turawie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od początku funkcjonowania tego miejsca, z usług placówki skorzystało łącznie 69 dzieci i młodzieży.

Siedzibą placówki od 2022 roku jest lokal mieszczący się w Kotorzu Wielkim, ul. Opolska 15.

W ramach pozyskanych środków w obecnej edycji projektu w 2024 r. został zatrudniony asystent rodziny oraz w kolejnym roku planuje się m.in. utworzenie nowej placówki wsparcia dziennego w Rzędowie, rozszerzenie ofert PWD w Kotorzu Wielkim oraz utworzenie i prowadzenie kompleksowej pracowni terapeutycznej(logopedycznej, biofeedback oraz pracowni integracji sensorycznej) dla mieszkańców Gminy Turawa. Kwota dofinansowania dla Gminy wynosi łącznie **1 807 100,00 zł**. W 2024 roku na realizację projektu wykorzystano 21 211,20zł.

13.5 Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

13.5.1 Asystent rodziny

W ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie w roku 2024 zatrudniał 2 asystentów rodziny (w wymiarze 1 oraz 3/4 etatu), którzy wspierali 15 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej. Koszt zadania był finansowany z budżetu Gminy, środków pochodzących z Funduszy Europejskich w ramach projektu „Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – III edycja” oraz z budżetu Państwa w ramach środków pochodzących z Programu „Asystent rodziny w 2024 r.”

13.5.2 Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizuje zadanie związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2024 r. GOPS współfinansował pobyt 4 dzieci w rodzinie zastępczej oraz 11 dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Koszt pobytu dzieci w Domach Dziecka wyniósł 616 886,78zł. a w rodzinach zastępczych 26 306,73zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 643 193,61zł.

13.5.3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie koordynował działania związane z procedurą „Niebieskiej Karty” w 20 rodzinach (20 procedur). W ubiegłym roku zakończono 15 procedur z czego 11 z powodu ustania przemocy domowej a 4 z powodu jej niewystępowania. Ogółem wpłynęło 15 formularzy NK, w tym 9 wszczynających procedurę zostało założonych przez Policję w wyniku interwencji w rodzinach, 3 przez pracownika socjalnego (Ośrodek Pomocy Społecznej) oraz 3 przez pracowników oświaty.

Działający w Gminie Zespół Interdyscyplinarny d/s. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Turawa odbył 6 posiedzeń, na których to omawiano sytuację osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową, możliwości udzielenia pomocy przez poszczególne instytucje, skalę zjawiska przemocy domowej w Gminie Turawa i czynniki generujące występowanie tego zjawiska.

13.5.4 Prowadzenie interdyscyplinarnego punktu konsultacyjnego dostępnego dla wszystkich rodzin mieszkających w gminie

Pomoc społeczna ma umożliwić osobom rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprzedzenia, zasoby i możliwości, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. W przypadku podopiecznych GOPS, wyrażających chęć współpracy z Ośrodkiem, istniała możliwość objęcia ich pomocą psychologa, specjalisty pracy z rodziną, pedagoga czy prawnika. W ramach tego działania osoby i rodziny z terenu Gminy Turawa korzystały z bezpłatnego poradnictwa oraz konsultacji udzielanych przez specjalistów z różnych.

W 2024r. zrealizowano 96 godziny poradnictwa prawnego dla 29 osób, 600 godzin poradnictwa psychologicznego dla 41 rodzin.

W ramach udzielanych porad i konsultacji prawnych osoby i rodziny uzyskały wsparcie doradcze głównie z zakresu prawa rodzinnego w tym także pomoc mediacyjno - sądową i pozasądową w sprawach rodzinnych i cywilnych, np. w sporach

rodzinnych o kontakty z dzieckiem, o alimenty i inne wg wskazanych przez osoby korzystające potrzeb.

Tematyka poradnictwa psychologicznego obejmowała przede wszystkim pomoc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach, zapobieganie zaburzeniom zachowania u dzieci i młodzieży oraz ich następstwom, pomoc w nawiązywaniu i budowaniu konstruktywnych relacji rodzinnych, rówieśniczych i innych, niwelowanie skutków ewentualnych zaburzeń rozwojowych, nabycie umiejętności komunikacji interpersonalnej.

Usługi specjalistyczne zostały sfinansowane z budżetu Gminy Turawa w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2025.

13.6 Ustawa o świadczeniach rodzinnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie jest organem realizującym świadczenia rodzinne dla zamieszkałych na terenie gminy zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, którymi są:

- zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Rodzaj świadczeń	Liczba świadczeń w 2024	Kwota świadczeń w 2024
Zasiłek rodzinny	1346	148 849,04
Dodatki do zasiłku rodzinnego w tym	787	88 588,00
urodzenie dziecka	2	2000,00
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	56	18 487,31
samotnego wychowania dziecka	58	12 107,70
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	89	8 747,48
rozpoczęcia roku szkolnego	74	6 793,03
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	234	15 656,32

wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	274	24 796,16
Świadczenia opiekuńcze	1923	1 576 553,12
świadczenia pielęgnacyjne	418	1 246 864,00
zasiłki pielęgnacyjne	1493	322 249,12
specjalny zasiłek opiekuńczy	12	7 440,00
Zasiłek dla opiekuna	0	0
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	18	18 000,00
Świadczenie rodzicielskie	60	46 222,51
Świadczenie „Za życiem”	1	4000
RAZEM:	4135	1 882 212,67

System świadczeń rodzinnych tworzony jest, jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa – dotacja celowa. Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turawie realizowane w 2024 roku przedstawiały się następująco:

Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty- **674,00zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę wynosi **764,00zł**. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie na realizację zadania zleconego Gminie z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawczego wydatkował kwotę 2 223 963,95 zł, która została przekazana przez wojewodę (100% z BP).

1. Kwota została rozdysponowana w następujący sposób:
2. wypłacono świadczenia rodzinne i opiekuńcze wraz z dodatkami na kwotę 1 810 682,78zł
3. wypłatę świadczeń funduszu alimentacyjnego – 61 790,18 zł
4. opłacanie składek ZUS i KRUS od świadczeń opiekuńczych – 237 689,89 zł
5. świadczenie rodzicielskie – 46 222,51 zł
6. wypłata świadczenia „Za życiem” – 4 000,00 zł.

13.6.1 Fundusz alimentacyjny

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GOPS w Turawie są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego mogą otrzymywać osoby uprawnione, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna, do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub w przypadku niepełnosprawności – bezterminowo. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty – 1 209,00zł. W okresie od stycznia do grudnia 2024 wypłacono z funduszu alimentacyjnego świadczenia dla 10 osób uprawnionych na łączną kwotę 61 790,18 zł.

13.6.2 Dłużnicy alimentacyjni

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025r., poz. 438 ze zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja ww. ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do Ośrodka Pomocy Społecznej. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

- osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złożył do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów ww. ustawy to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.

Gminny Ośrodek w roku 2024 podjął działania wobec 12 dłużników alimentacyjnych. Działania te polegały na ustaleniu sytuacji materialnej i rodzinnej dłużnika poprzez przeprowadzenie wywiadu. Ponadto Ośrodek wystąpił do gmin, na terenie których przebywają dłużnicy o podjęcie wobec nich działań. Ośrodek prowadzi dokumentację współpracy z komornikami sądowymi oraz innymi instytucjami w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych.

13.7. Inne zadania realizowane przez GOPS

13.7.1 Czyste powietrze

Program „Czyste Powietrze” jest przeznaczony dla właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Jest to dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji budynków oraz wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy. W 2024 roku wydano 65 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

13.7.2 Dodatek mieszkaniowy

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych, zgodnie z ustawą dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatki mieszkaniowe są rodzajem pieniężnego świadczenia, przysługującego osobie, która spełnia warunki określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych. Jego celem jest pokrycie części wydatku mieszkaniowego, a więc dla osoby uzyskującej niskie dochody dodatek stanowi rekompensatę pewnej części wydatku poniesionego na opłatę za mieszkanie. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku, 6 rodzin z Gminy Turawa pobierało dodatek mieszkaniowy. W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

w Turawie wydał 9 decyzji przyznających ww. dodatek. Łączna kwota wypłaconego świadczenia w 2024 roku wyniosła 14 732,86 zł.

13.7.3 Bon energetyczny

W 2024r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizował wypłatę Bonu energetycznego. Było to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Z tej formy wsparcia mogły skorzystać gospodarstwa domowe, które spełniały określone kryteria dochodowe. Dla gospodarstw jednoosobowych kryterium dochodowe wynosiło: 2500zł netto miesięcznie na osobę, w przypadku gospodarstw wieloosobowych: 1700zł netto na osobę. W 2024r. złożono 351 wniosków o wypłatę bonu energetycznego. Świadczenie zostało wypłacone dla 281 gospodarstw domowych na łączną kwotę: 121 202,21 zł.

13.7.4 Dodatek węglowy

Dodatek węglowy w wysokości 3 000 zł zasilił budżety domowe gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania był węgiel lub paliwa węglopochodne. W 2024r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie wypłacił 1 dodatek węglowy na kwotę 3 000,00zł.

13.7.5 Dodatek osłonowy

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizował wypłatę dodatków osłonowych, które były świadczeniem jednorazowym i miały na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Przyznanie dodatku osłonowego uzależnione było spełnienia kryterium dochodowego. W przypadku gospodarstw jednoosobowych przeciętne miesięczne dochody nie mogły przekroczyć kwoty 2100 zł albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. W 2024 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie wpłynęło 273 wniosków o wypłatę dodatków osłonowych. Wypłacono dodatki dla 229 gospodarstw domowych na łączną kwotę: 88 377,09 zł.

13.7.6 Refundacja podatku vat – dodatek gazowy

W celu ograniczenia wzrostu kosztów dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych o najniższych dochodach, zużywających paliwa gazowe do celów grzewczych (tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propanbutan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy), w ustawie wprowadzono mechanizm zwrotu podatku VAT poniesionego przez ww. odbiorców za paliwa gazowe dostarczone w 2023 r. i 2024 r. Do GOPS w Turawie w 2024 r. wpłynęły 4 wnioski. Wypłacono 3 dodatki w kwocie łącznej wysokości: 1 027,73zł.

13.7.7 Stypendium szkolne

W 2024 roku realizowana była pomoc materialna dla uczniów w formie stypendiów szkolnych. Do stypendium zakwalifikowane zostały rodziny, mające na utrzymaniu dzieci w wieku szkolnym i spełniające kryterium dochodowe ustawy o

pomocy społecznej W 2024r. stypendium szkolne otrzymało 5 uczniów na łączną kwotę 6 950,40 zł. Z czego 20 % BG i 80% BP.

13.7.8 Karta dużej rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadanie wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. W roku 2024 r. wydano 43 rodzinom 110 Kart Dużej Rodziny uprawniające do zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

13.7.9 Opolska karta rodziny i seniora

Natomiast w ramach Programu „Opolskie dla Rodziny” mieszkańcy złożyli 42 wnioski o przyznanie Opolskiej Karty Rodziny i Seniora. Łącznie wydano 72 karty uprawniających do zniżek m.in. w instytucjach podległych samorządom oraz udzielanych przez firmy prywatne, które przyłączyły się do programu.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że Ośrodek realizował w bieżącej pracy wiele projektów z UE oraz zadania wynikające m.in. z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Turawie na lata 2022- 2024 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Turawie.

14. OŚWIATA GMINY TURAWA W 2024 R.

Gmina Turawa w 2024 r. była organem prowadzącym dla czterech Publicznych Przedszkoli, czterech Publicznych Szkół Podstawowych (w tym dwóch z oddziałami przedszkolnymi) oraz dla Zespołu Szkolno – Przedszkolnego:

1. Publiczne Przedszkole w Zawadzie
2. Publiczne Przedszkole w Kotorzu Małym
3. Publiczne Przedszkole w Turawie
4. Publiczne Przedszkole w Węgrach
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Ligocie Turawskiej (z oddziałami przedszkolnymi)
6. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Osowcu (z oddziałami przedszkolnymi)
7. Publiczna Szkoła Podstawowa w Turawie
8. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zawadzie
9. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Bierdzanach.

W 2024 r. na terenie Gminy Turawa funkcjonowały dwie placówki niepubliczne – Społeczna Szkoła Podstawowa w Węgrach (dla klas I – VIII) oraz Społeczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Kadłubie Turawskim (dla klas I – III).

Społeczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Kadłubie Turawskim została zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2024 r., a dzieci uczęszczające do tej placówki kontynuują naukę w pozostałych placówkach na terenie Gminy. Konsekwencją zamknięcia jednostki w Kadłubie Turawskim było również otwarcie dodatkowego oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Ligocie Turawskiej.

14.1 Dożywianie uczniów

We wszystkich szkołach, przedszkolach i oddziałach przedszkolnych Gmina Turawa zapewnia wyżywienie. Rodzice pokrywają jedynie koszt produktów. Koszt wyżywienia w szkole wynosi 5,50 zł, a w przedszkolach 7,50 zł za 3 posiłki lub 9,00 zł za 4 posiłki. Kuchnia szkoły w Turawie przygotowuje posiłki dla uczniów szkoły w Osowcu, kuchnia przedszkola w Zawadzie – dla uczniów szkoły w Zawadzie, Przedszkole w Węgrach – dla dzieci oddziałów przedszkolnych w Osowcu, a kuchnia w Bierdzanach – dla uczniów w Ligocie Turawskiej i dzieci z oddziałów przedszkolnych.

14.2 Dowóz uczniów

Gmina Turawa zapewnia bezpłatny dowóz uczniów do szkół podstawowych w Turawie, Osowcu, Zawadzie, Bierdzanach i Ligocie Turawskiej. Organizuje również dowóz dla uczniów z niepełnosprawnościami do placówek w m.in. Opolu, Ozimku i Kup. Zapewnia również opiekę w trakcie dowozu. Rodzice dowożący dzieci niepełnosprawne własnym transportem otrzymują zwrot kosztów dowozu.

14.3 Stypendium Wójta Gminy Turawa

Po zakończeniu roku szkolnego 2023/2024 64 uczniów otrzymało stypendia Wójta Gminy Turawa za wyniki w nauce, osiągnięcia sportowe i artystyczne na łączną kwotę 39.500,00 zł.

Otrzymanie stypendium warunkowane jest spełnieniem przez uczniów co najmniej jedno z poniższych warunków:

- uzyskanie najwyższego w gminie wyniku na egzaminie klas VIII;
- uzyskanie w wyniku klasyfikacji rocznej średnią ocen – co najmniej:

klasy IV-VI - 5,50

klasy VII-VIII - 5,30;

- uzyskanie tytułu laureata lub finalisty olimpiad/konkursów przedmiotowych z przedmiotu wynikającego z podstawy programowej,

zwycięzcy zawodów/olimpiad sportowych lub laureata konkursów artystycznych na szczeblu:
 powiatowym – I miejsce,
 wojewódzkim – I-III miejsce,
 ogólnopolskim – I – X miejsce,
 międzynarodowym.

Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium Wójta Gminy Turawa z poszczególnych szkół:

- PSP Turawa: 27,
- PSP Zawada: 9,
- PSP Osowiec: 7,
- PSP Ligota Turawska: 8,
- SSP w Węgrach: 13.

14.4. Podstawowe dane o placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Turawa w 2024 r. dotyczące roku szkolnego 2024/25 – stan na dzień 30 września 2024 r.

Szczegółowe informacje zawarte są w Raporcie o stanie realizacji zadań oświatowych, który w terminie do dnia 31 października każdego roku przedstawiany jest Radzie Gminy.

W tym miejscu wskazać jedynie trzeba, że liczba zatrudnionych pracowników, czy też liczba etatów uzależniona jest nie tylko od rozmiarów szkoły, liczby oddziałów itp., ale również powiązana jest ściśle z pomocą psychologiczno – pedagogiczną oraz treścią i zaleceniami zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego czy organizacją wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci – w przypadku dzieci uczęszczających do przedszkoli.

Jednostka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów/ wychowanków	Liczba zatrudnionych nauczycieli / liczba etatów	Liczba zatrudnionych pracowników administracji i obsługi / liczba etatów
Szkoła Podstawowa w Ligocie Turawskiej	10 w tym 2 – oddział przedszkolny	170 w tym 45 – oddział przedszkolny	23 osoby / 18,66 etatu	7 osób / 6 etatów
Szkoła Podstawowa w Osowcu	10 w tym 2 – oddział przedszkolny	121 w tym 48 – oddział przedszkolny	25 osób / 22,86 etatu	6 osób / 6 etatów
Szkoła Podstawowa w Turawie	10	198	28 osób / 23,92 etatu	7 osób / 6,75 etatu
Szkoła Podstawowa w Zawadzie	8	134	22 osoby / 17,4 etatu	4 osoby / 3 etaty
Zespół Szkolno Przedszkolny w Bierdzanach	7 w tym 2 – przedszkole	84 w tym 48 – przedszkole	18 osób / 13,64 etatu	9 osób / 8 etatów
Publiczne Przedszkole w Kotorzu Małym	2	41	7 osób / 5,32 etatu	4 osoby / 3,5 etatu
Publiczne Przedszkole w Turawie	2	50	7 osób / 4,95 etatu	7 osób / 5,5 etatu
Publiczne Przedszkole w Węgrach	2	40	9 osób / 5,65 etatu	7 osób / 5,75 etatu
Publiczne Przedszkole w Zawadzie	2	42	8 osób / 4,13 etatu	6 osób / 5,5 etatu

14.5 Wydatki na oświatę.

Wydatki na oświatę to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Źródła ich pochodzenia to subwencja oświatowa, dotacje i środki własne gminy.

Realizacja zadań oświatowych przez Gminę polega w znacznej mierze na zabezpieczeniu środków na poziomie niezbędnym do właściwego i prawidłowego utrzymania placówek oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz realizację zadań pozaszkolnych: prowadzenie świetlic, stołówek szkolnych, dowóz dzieci niepełnosprawnych, a także eksploatację budynków, w których prowadzone są działania statutowe.

W roku 2024 Gmina Turawa otrzymała:

- 1) subwencję oświatową w wysokości: 15 660 744 zł.
- 2) środki z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy w wysokości: 236 436 zł.
- 3) dotację przedszkolną w wysokości: 877 107 zł.
- 4) dotację podręcznikową w wysokości: 103 371,60 zł.
- 5) dotację na remont kuchni w SP w Turawie: 80 000 zł.
- 6) dotację „Podróże z klasą”: 34 016,71 zł.

W roku 2024 Gmina Turawa poniosła na oświatę następujące wydatki:

PLAN	24 382 695,80	WYKONANIE	23 849 210,81	tj. 97,81 %
W rozdziale Szkoły Podstawowe	wydatkowano kwotę	12 372 676,81	tj. 99,11%	
Z tego	SP Zawada	2 633 788,28	tj. 99,47%	
	SP Osowiec	2 463 463,67	tj. 99,11%	
	ZSP Bierdzany	1 567 295,95	tj. 98,51%	
	SP Ligota Tur.	2 293 580,32	tj. 98,80%	
	SP Turawa	3 414 548,59	tj. 99,34%	
W rozdziale Przedszkola przy Szkołach Podstawowych	wydatkowano kwotę	1 236 373,06	tj. 97,71%	
Przedszkole Zakrzów Turawski/Kadłub Turawski		503 240,27	tj. 96,90%	
Przedszkole Osowiec		733 132,79	tj. 98,28%	
W rozdziale Przedszkola	wydatkowano kwotę	4 645 855,31	tj. 98,69%	
PP Zawada		958 982,85	tj. 98,54%	
PP Węgry		1 074 398,85	tj. 98,74%	
ZSP Bierdzany		712 294,37	tj. 98,14%	
PP Turawa		987 417,74	tj. 99,33%	
PP Kotórz Mały		912 761,50	tj. 98,54%	
W rozdziale Świetlica szkolna	wydatkowano kwotę	548 675,29	tj. 96,92%	
W rozdziale Dowóz Uczniów do Szkół	wydatkowano kwotę	362 647,19	tj. 99,20%	
W rozdziale Doskonalenie i Doksztalcanie Nauczycieli	wydatkowano kwotę	30 091,40	tj. 41,51%	
W rozdziale Stołówka szkolna i przedszkolne	wydatkowano kwotę	2 321 262,32	tj. 95,34%	
W rozdziale Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych	wydatkowano kwotę	251 464,94	tj. 74,46%	
SP Osowiec		32 343,28	tj. 92,28%	
ZSP Bierdzany		156 584,94	tj. 86 46%	

Głównie jest to refundacja kosztów za dzieci przedszkolne uczęszczające do przedszkoli w gminach: Opole, Łubniany, Ozimek – 739 021,96

Ponadto w ramach otrzymanej w 2024 r. kwoty subwencji oświatowej w kwocie 15 660 744 zł Gmina Turawa wypłaciła dotacje oświatowe jednostkom niepublicznym – Społecznej Szkole Podstawowej w Węgrach oraz Społecznej Szkole Podstawowej z Oddziałem Przedszkolnym w Kadłubie Turawskim – w łącznej kwocie 3 232 890,27 zł.

14.6 Informacja o działalności Gminnego Żłobka „Promyczki”

Informacje ogólne:

W dniu 4 kwietnia 2024 r. został w Gminie Turawa otwarty pierwszy Gminny Żłobek „Promyczki” w Kotorzu Małym.

Jednostka funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Nadzór nad żłobkiem sprawuje Wójt Gminy Turawa.

Placówka zatrudnia 8 opiekunek dziecięcych, pielęgniarkę, 3 osoby w kuchni (2,5 etatu), woźną (1/2 etatu sprzątanie) i konserwatora (1/4 etatu).

Rekrutacja dzieci:

Pomimo początkowych obaw o rekrutację dzieci miejsca w placówce szybko się zapełniły. W tej chwili do żłobka uczęszcza 59 dzieci, w tym 3 spoza gminy.

W toku rekrutacji na rok szkolny 2025/2026 zostało złożone więcej Kart zapisu niż może przyjąć placówka. W związku z tym zostały ustalone następujące kryteria przyjmowania do placówki:

- mieszkaniec Gminy Turawa
- oboje rodzice pracujący/ uczący się
- odprowadzanie podatku do US odpowiedniego dla Gminy Turawa
- wielodzietność
- rodzeństwo dziecka uczęszczającego już do placówki
- orzeczenie o niepełnosprawność.

Obecnie na liście rezerwowej znajduje się 7 dzieci.

Koszty utrzymania dziecka w żłobku:

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w żłobku wynosi:

- 2336 zł.
- dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością 2736 zł.

Oplata ta zostaje pomniejszona o pozyskaną przez gminę dotację rządową z programu „Maluch” w wysokości 836 zł miesięcznie na okres 3 lat dla 50 dzieci z gminy Turawa.

Po odliczeniu dotacji, chesne dla dzieci z terenu gminy Turawa wynosi:

- 1500 zł.
- 1900 zł. – dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością

Kwota 1500 zł/ 1900 zł faktycznie zostaje pokryta z rządowego programu „Aktywnie w Żłobku”, w związku z tym opieka w placówce dla dzieci z terenu Gminy Turawa jest bezpłatna, a jedyna opłata to opłata z tytułu wyżywienia – 10 zł/ dzień.

Natomiast dla dzieci spoza gminy wynosi 836 zł. + opłata z tytułu wyżywienia.

Informacja z działalności:

Od samego początku działalności pracownicy Żłobka starają się wyróżniać, pod każdym względem, profesjonalizmem w swojej pracy.

Na co dzień w żłobku odbywają się zajęcia edukacyjno – opiekuńcze wg sporządzonego rocznego planu pracy, który uwzględnia potrzeby i możliwości rozwojowe dzieci w trzech grupach wiekowych:

od 6 mż do 1,5 rż, od 1,5 – 2,5 rż oraz od 2,5 do powyżej 3 lat.

W placówce odbywają się systematycznie zajęcia wprowadzające elementy języka angielskiego, zajęcia muzyczno – rytmiczne, zajęcia z elementami ćwiczeń logopedycznych, zajęcia sensoplastyczne oraz dogoterapia.

Na zajęcia zapraszani są również goście z zewnątrz: lokalni strażacy, policjanci i inni. Żłobek współpracuje z Gminną Biblioteką w Turawie, z sołectwem Kotorz Mały i innymi placówkami.

W czasie rocznej działalności Gminnego żłobka udało się zorganizować festyny i spotkania integrujące społeczność lokalną: Rodzinna Olimpiada, Festyn Jesienny, Kolędowanie z Dziadkami, Dzień Sołtysa, Bale karnawałowe. Imprezy organizowane miały także niejednokrotnie charakter charytatywny. Zorganizowano zbiórkę zabawek i materiałów plastycznych dla zalanego we wrześniowej powodzi miejskiego żłobka w Głucholazach, zbiórkę na rzecz podopiecznych Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Opolu – Szczepanowicach, warsztaty pieczenia i ozdabiania pierniczków dla osadzonych w areszcie w Opolu i Turawie.

Pracownicy podejmują działania, aby dzieci poznawały także okolice pięknych Turawskich Jezior poprzez organizowanie wycieczek. Tutaj dużym ułatwieniem jest możliwość korzystania z komunikacji gminnej.

15. PUBLICZNY TRANSPORT GMINNY

Rozwój publicznego transportu zbiorowego w Gminie Turawa w 2024 roku

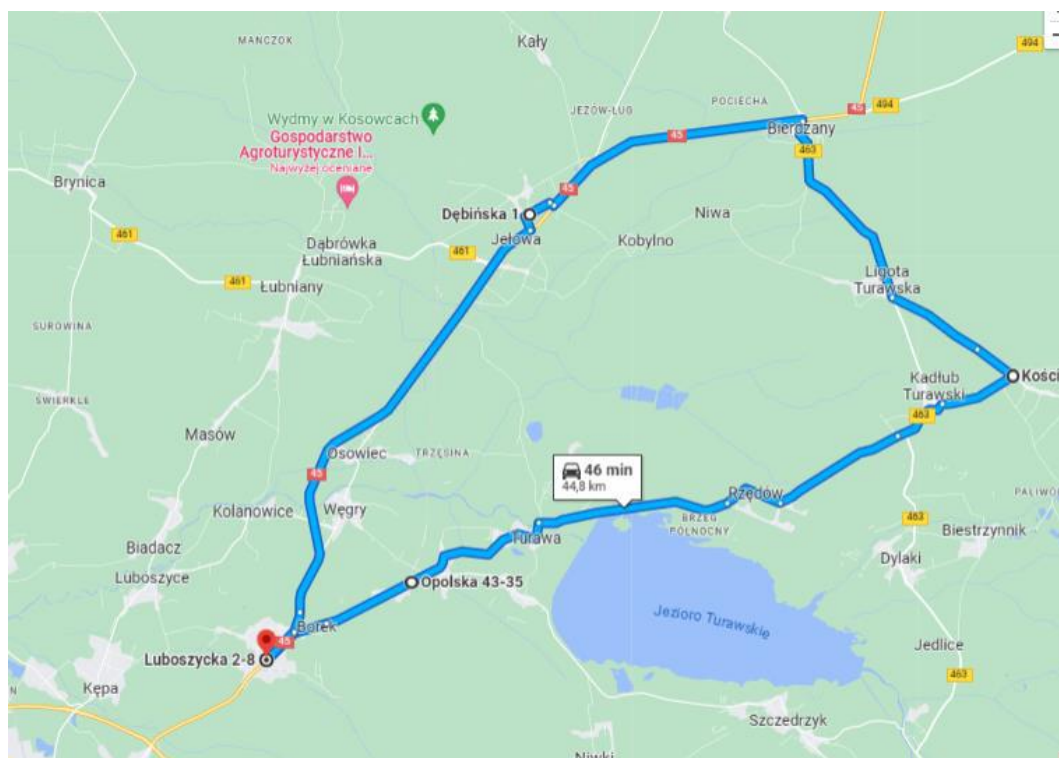
Od 2023 r. w Gminie Turawa funkcjonuje komunikacja gminna, której organizatorem jest Gmina, a konkretnie jej organ wykonawczy – Wójt Gminy Turawa. Inicjatywa ta była odpowiedzią na rosnące potrzeby komunikacyjne mieszkańców oraz wzmożony ruch turystyczny w sezonie letnim. Początkowo komunikacja gminna działała wyłącznie w okresie wakacyjnym, oferując bezpośrednie połączenie spod Centrum Handlowego Turawa Park nad Jezioro Turawskie i Jezioro Średnie. Okazało się to dużym sukcesem – z oferty skorzystała znacząca liczba mieszkańców i turystów, co potwierdziło potrzebę stworzenia stałego systemu połączeń autobusowych w całej gminie.

Z końcem 2023 roku Gmina Turawa złożyła wniosek o dofinansowanie przewozów autobusowych do Wojewody Opolskiego w ramach **Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na 2024 rok**. Wniosek został pozytywnie oceniony, w wyniku czego gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości **943 783,20 zł** na realizację **314 594,40 wozokilometrów**. W drodze przetargu wybrano operatora – firmę **LUZ Sp. z o.o.**, która rozpoczęła świadczenie usług przewozowych na terenie gminy.

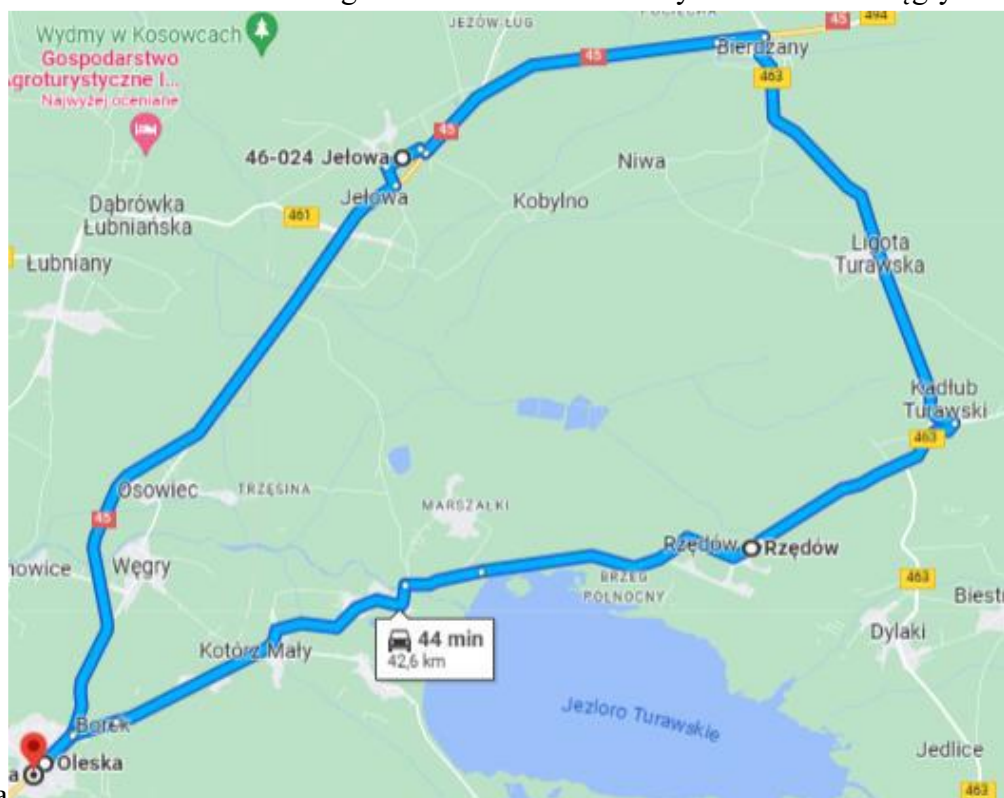
W ramach projektu utworzono **7 linii komunikacyjnych**, które objęły swoim zasięgiem wszystkie sołectwa gminy:

1. Zawada - Węgry – Osowiec – Bierdzany - Ligota Turawska-Zakrzów Turawski-Kadłub Turawski -Rzędów – Marszałki – Turawa - Kotórz Mały-Zawada
2. Zawad - Kotórz Mały – Turawa – Marszałki – Rzędów - Kadłub Turawski - Zakrzów Turawski- Ligota Turawska – Bierdzany – Osowiec – Węgry - Zawada
3. Zakrzów Turawski – Kadłub Turawski – Rzędów – Turawa - Kotórz Mały - Zawada
4. Rzędów – Turawa – Marszałki - Kotórz Mały – Węgry – Osowiec – Trzęsina - Osowiec
5. Zawada - Kotórz Mały - Kotórz Wielki – Turawa - Marszałki
6. Zakrzów Turawski – Kadłub Turawski - Ligota Turawska
7. Turawa Park - Węgry-Zawada - Osowiec-Trzęsina - Jezioro Srebrne - Turawa-Kotórz Wielki - Jezioro Średnie - Jezioro Turawskie

Schemat linii 1: Zawada – Węgry – Osowiec – Bierdzany - Ligota Turawska - Zakrzów Turawski - Kadłub Turawski – Rzędów – Marszałki – Turawa - Kotórz Mały - Zawada

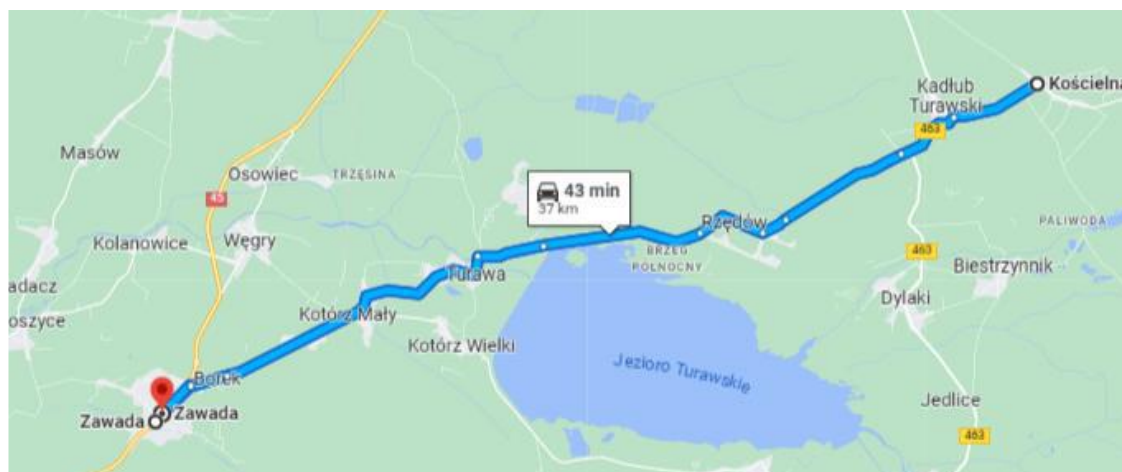

Schemat linii 2: Zawad - Kotórz Mały – Turawa – Marszałki – Rzędów - Kadłub Turawski - Zakrzów Turawski- Ligota Turawska – Bierzany – Osowiec – Węgry –

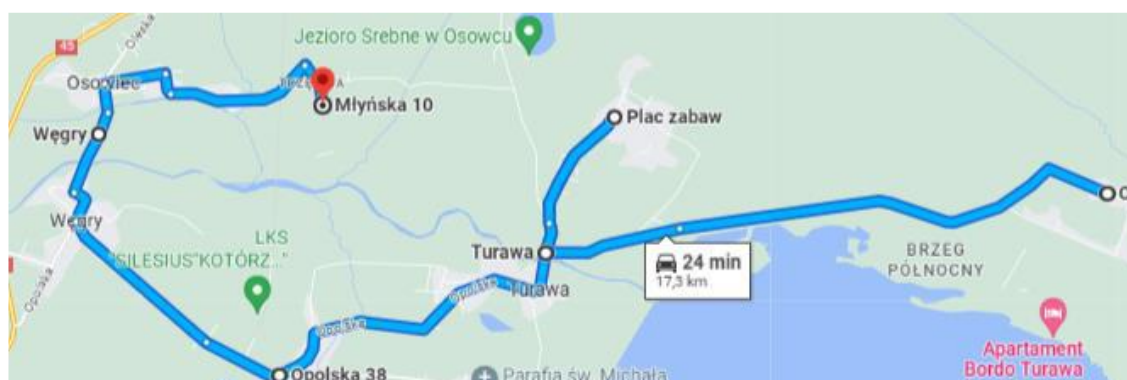

Zawada

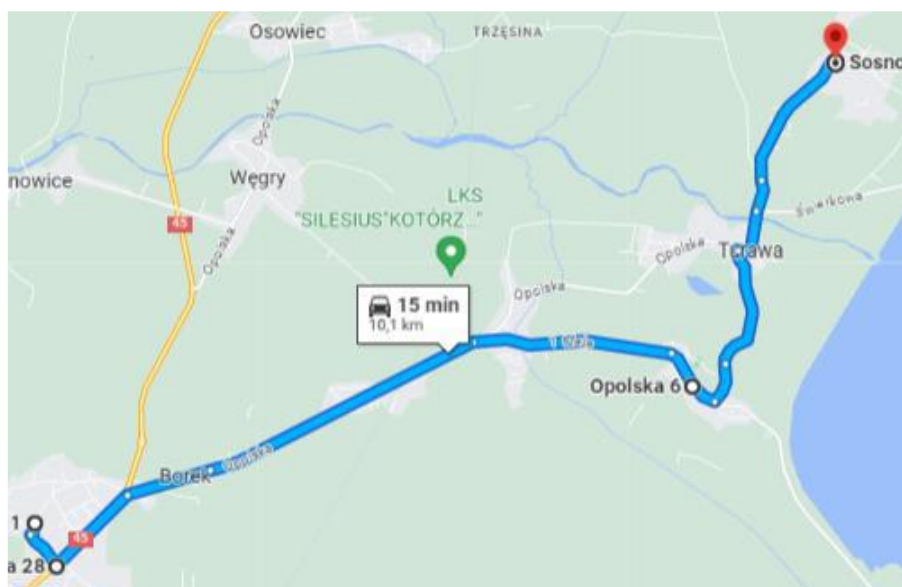
Schemat linii 3: Zakrzów Turawski – Kadłub Turawski – Rzędów – Turawa - Kotórz Mały - Zawada

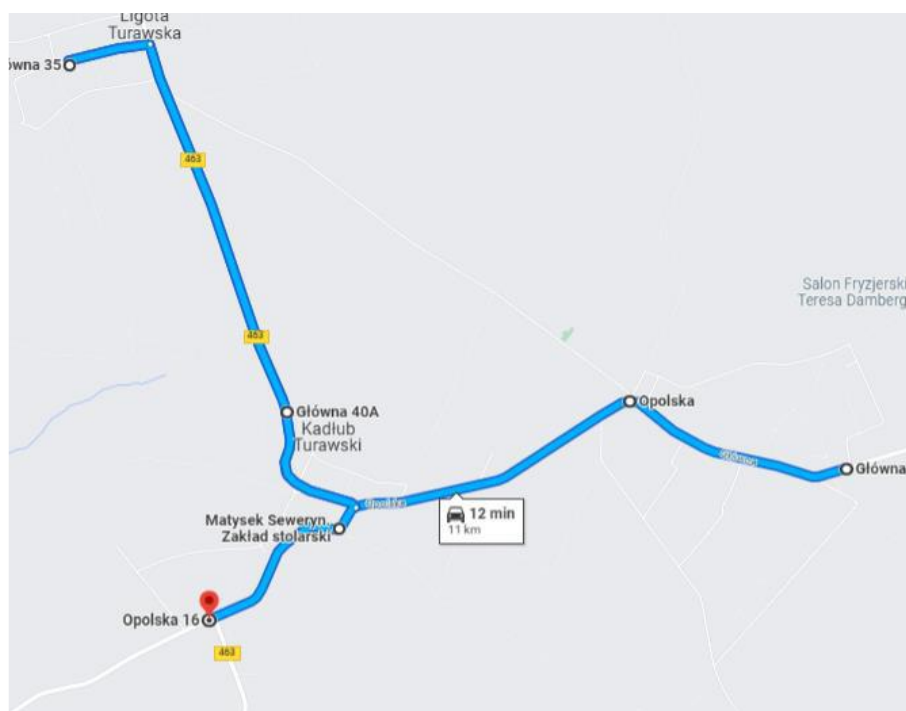
Schemat linii 4: Rzędów – Turawa – Marszałki - Kotórz Mały – Węgry – Osowiec – Trzęsina - Osowiec

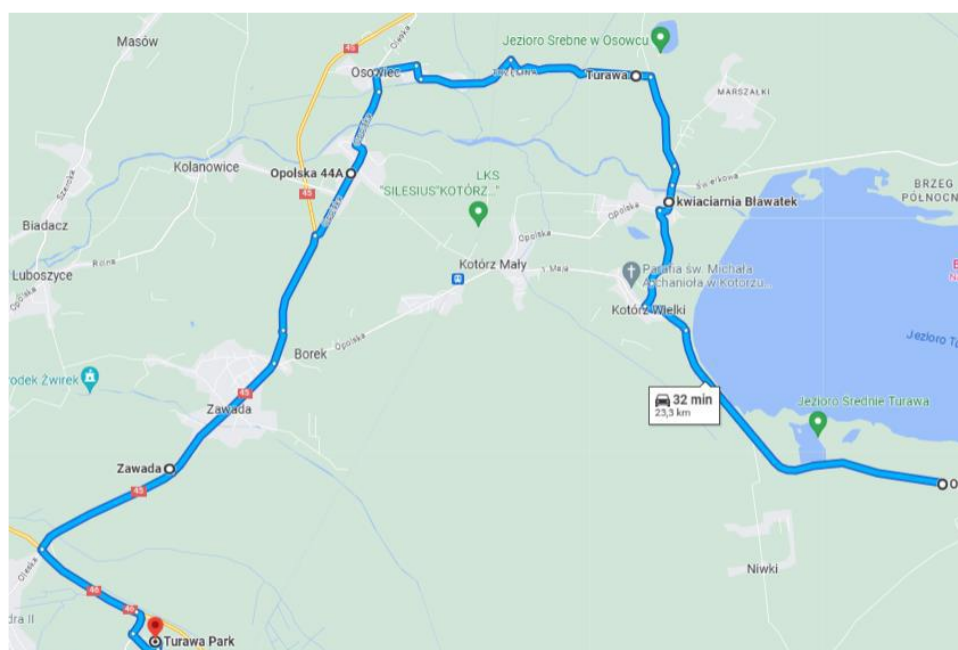
Schemat linii 5: Zawada - Kotórz Mały - Kotórz Wielki – Turawa - Marszałki

Schemat linii 6: Zakrzów Turawski – Kadłub Turawski - Ligota Turawska

Schemat linii 7: Turawa Park - Węgry-Zawada - Osowiec-Trzęsina - Jezioro Srebrne - Turawa-Kotórz Wielki - Jezioro Średnie - Jezioro Turawskie

Linie nr 1 i 2 zostały skomunikowane z centrum Opola, w tym z Dworcem Głównym, co zapewnia mieszkańcom możliwość dotarcia do szkół, pracy, a także wygodną przesiadkę do pociągów regionalnych i dalekobieżnych. Linie nr 2, 3, 4 i 5 zostały zintegrowane z dotychczasowymi trasami dowozu uczniów do szkół podstawowych, co podniosło efektywność organizacji przewozów. Z kolei linia nr 7 zapewniła sprawny i bezpośredni dojazd zarówno nad Jeziora Turawskie – co miało szczególne znaczenie

w sezonie letnim – jak i do Centrum Handlowego Turawa Park, będącego największym obiektem handlowym na terenie Gminy Turawa.

W pierwszej połowie 2024 roku, w związku z ogłoszeniem naboru na dodatkowe środki z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, gmina złożyła kolejny wniosek, który również uzyskał pozytywną ocenę. Dzięki temu przyznano dofinansowanie na **dodatkowe 28 899,00 wozokilometrów**. Umożliwiło to:

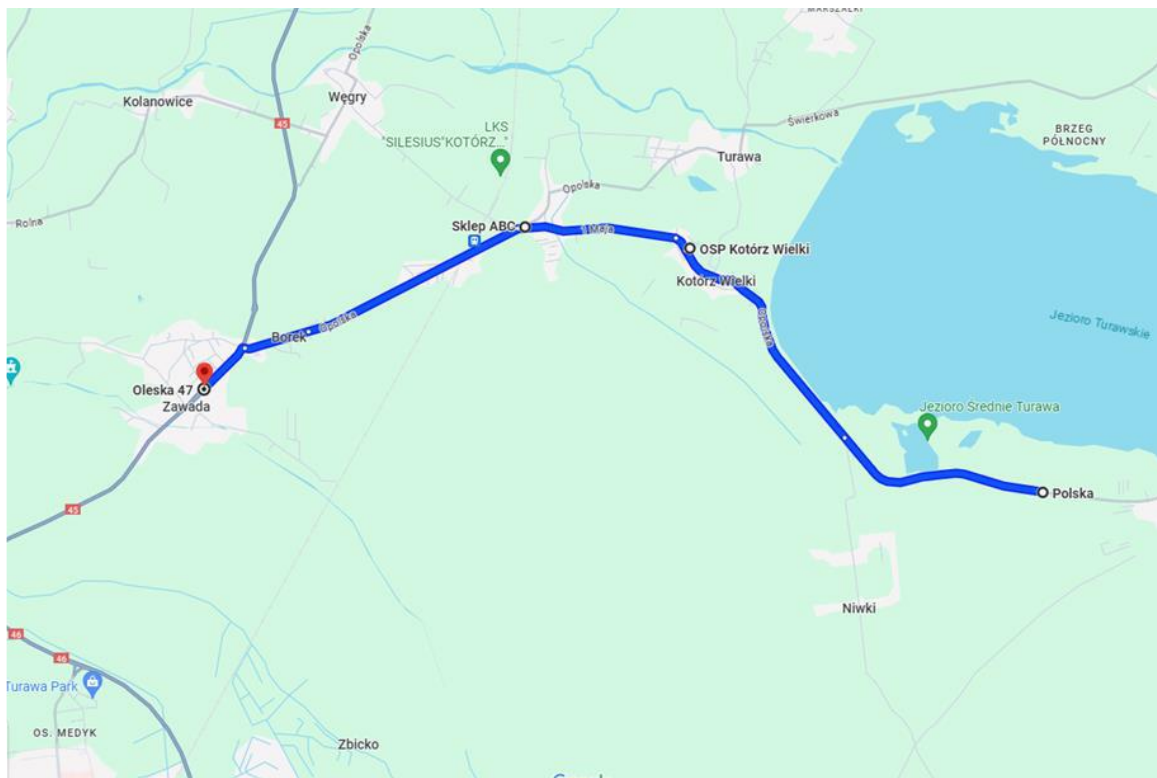
- Uruchomienie dodatkowego kursu na trasie: Zawada – Kotórz Mały – Turawa – Marszałki – Rzędów – Kadłub Turawski – Zakrzów Turawski – Ligota Turawska – Bierdzany – Osowiec – Węgry – Zawada
- Wydłużenie trasy jednej z linii o dodatkowe przystanki, m.in. w Ligocie Turawskiej, Kadłubie Turawskim, Zakrzowie Turawskim i Rzędowie
- Uruchomienie nowej linii (nr 8): Jezioro Średnie – Kotórz Wielki – Kotórz Mały – Zawada

Dzięki tym działaniom Gmina Turawa osiągnęła pełne skomunikowanie wszystkich sołectw, zapewniając mieszkańcom realną alternatywę dla transportu indywidualnego. Komunikacja gminna funkcjonuje codziennie, przez 7 dni w tygodniu, od wczesnych godzin porannych do wieczora i jest całkowicie bezpłatna dla pasażerów.

Fot.: Logo znajdujące się na autobusach Gminnej Komunikacji Autobusowej.

Schemat linii 8: Jezioro Średnie – Kotórz Wielki – Kotórz Mały – Zawada

Publiczny transport zbiorowy w Gminie Turawa spełnia kluczowe funkcje społeczne i gospodarcze:

- zapewnia **mobilność wszystkim mieszkańcom**, w tym osobom starszym, dzieciom, osobom z ograniczoną mobilnością czy bez własnego środka transportu,
- **integruje gminę wewnętrznie**, łącząc wszystkie miejscowości i umożliwiając codzienne dojazdy do pracy, szkół, placówek zdrowia czy urzędów,
- **ułatwia dostęp do Opola**, które jest centrum życia zawodowego, edukacyjnego i kulturalnego mieszkańców,

wspiera rozwój lokalnej turystyki, szczególnie w weekendy i sezonie letnim, przez zwiększenie dostępności atrakcji przyrodniczych i rekreacyjnych

Bezpłatna komunikacja autobusowa gminy Turawa łączy wszystkie miejscowości gminy między sobą, ale również pozwala szybko i bezpiecznie przemieszczać się na teren sąsiedniego dużego miasta. Każdego dnia mieszkańcy gminy tłumnie korzystają z tego udogodnienia i podróżują do szkoły, pracy, na zakupy, czy do placówek ochrony zdrowia. Dzięki bezpośredniemu skomunikowaniu połączeń autobusowych z Opolem, mieszkańcy zyskali dogodny dostęp do infrastruktury komunikacyjnej stolicy regionu, w tym do Dworca Głównego PKP. Umożliwia to sprawną przesiadkę na pociąg i kontynuację podróży w kierunkach regionalnych i ogólnokrajowych.

W 2024 roku Gmina Turawa nie tylko utrzymała system komunikacji gminnej, ale także **znacząco go rozwinęła**, tworząc model nowoczesnego, dostępnego i zrównoważonego transportu publicznego w środowisku wiejskim. Codzienne korzystanie

przez mieszkańców z nowo utworzonej sieci autobusowej pokazuje, że inwestycja w transport zbiorowy była działaniem trafnym, potrzebnym i społecznie pożądanym.

Fot.: Nowoczesny tabor autobusowy Komunikacji Gminnej.

16. WYBORY

16.1 Wybory samorządowe

Liczba osób uprawnionych do głosowania: 7 845

Liczba oddanych ważnych głosów: 3 605

Frekwencja: 45,95%

Wybory do Rady Gminy

Liczba osób uprawnionych do głosowania: 7 845

Liczba oddanych ważnych głosów: 3 606

Frekwencja: 45,97%

Wybory do Rady Powiatu

Liczba osób uprawnionych do głosowania: 7 845

Liczba oddanych ważnych głosów: 3 606

Frekwencja: 45,97%

Wybory do Sejmiku Województwa

Liczba osób uprawnionych do głosowania: 7 859

Liczba oddanych ważnych głosów: 3 632

Frekwencja: 46,21%

W ramach przygotowań do wyborów samorządowych:

- wydano 33 decyzje o ujęciu w stałym obwodzie głosowania
- wydano 2 pełnomocnictwa do głosowania
- nie wydano pakietów wyborczych.

16.2 Wybory do Parlamentu Europejskiego

Liczba osób uprawnionych do głosowania: 7 969

Liczba oddanych ważnych głosów: 2 501

Frekwencja: 31,38%

W ramach przygotowań do wyborów do Parlamentu Europejskiego:

- nie wydano decyzji o ujęciu w stałym obwodzie głosowania
- wydano 4 pełnomocnictwa do głosowania
- wydano 29 zaświadczeń o prawie do głosowania
- na wniosek dopisano 64 osoby do spisu wyborców.

PODSUMOWANIE

W 2024 roku Gmina Turawa kontynuowała dynamiczny rozwój, realizując szereg inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i ekologicznych, przy jednoczesnym wzroście zaangażowania społecznego. Zrealizowanych zostało wiele projektów drogowych, rozpoczęto budowę hali sportowej w Zawadzie i budowę boiska Orlik w Bierdzanach. Kontynuowano realizację programu „Czyste powietrze”, przeprowadzając termomodernizację budynków gminnych oraz wymianę źródeł ciepła. Gmina skutecznie pozyskiwała środki zewnętrzne, na realizację inwestycji, co znacznie wpłynęło na rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej, sportowej, kulturalnej i społecznej. Wszystkie te sukcesy stanowią sumę wspólnych wysiłków mieszkańców, władz samorządowych, pracowników urzędu gminy oraz gminnych instytucji jak również partnerów zewnętrznych na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy. Miniony rok był czasem wielu ambitnych przedsięwzięć, których efekty są już widoczne w poprawie jakości życia i zwiększeniu usług publicznych. Realizacja tak licznych inwestycji, aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz rozwój oferty społecznej i kulturalnej nie byłyby możliwe bez zaangażowania i współpracy wielu osób. W tym miejscu składamy serdeczne podziękowania.

Mieszkańcom gminy Turawa dziękujemy za zaufanie, aktywność obywatelską oraz udział w konsultacjach i inicjatywach lokalnych. Radnym Gminy Turawa za owocną współpracę i wspólne działanie na rzecz dobra wspólnoty samorządowej. Pracownikom Urzędu Gminy Turawa oraz jednostek organizacyjnych za codzienną, rzetelną pracę na rzecz mieszkańców. Partnerom zewnętrznym i instytucjom za wsparcie merytoryczne, finansowe i organizacyjne.

W nadchodzących latach planujemy dalszy rozwój. Z ufnością patrzymy w przyszłość, wierząc, że wspólnie możemy budować nowoczesną, przyjazną i silną gminę otwartą na potrzeby mieszkańców i wyzwania współczesności.

Wójt Gminy Turawa

Dominik Pikos

Maj 2025